

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ



ΕΤΟΣ ΟΖ' - ΤΕΥΧΟΣ 10 - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2000
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδίδεται

Προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. **ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

ὑπὸ τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Διευθυντῆς τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
Ἀρχμ. Ἀγαθάγγελος Χαραμαντίδης

Διευθυντῆς Συντάξεως τοῦ Δελτίου
Εὐάγγελος Θεοδώρου
Ὁμότιμος Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Τακτικὸν μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

Ἀρχισυντάκτης
Εὐάγγελος Π. Λέκκος, θεολόγος, νομικὸς

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ
Ἀρχμ. Χρυσόστομος Σκλήφας
Ἀρχμ. Νεκτάριος Παρασκευάκος
Πρωτοπρ. **Δημήτριος Τζέρπος**

Συλλογὴ ὕλης
Ἀριστομένης Ματσάγγας, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Χρήστος Καραγιάννης, Μ. Th.

Ἰω. Γενναδίου 14 - 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 72.18.308. Fax: 72.18.336
<http://www.ecclesia.gr>
e-mail: iera-synodos@ath.forthnet.gr

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου
τῆς Ἐταιρείας Γραφικῶν Τεχνῶν "**ΑΒΕΛ**"
Μενελάου 2, Ἡλιούπολη, Τηλ. 97.11.877. Fax: 97.61.274

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΚΚΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Ἐπὶ τῇ 150νταετηρίδι ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος	911
Ἐγκύκλιος 2701 (Πορεία συλλογῆς ὑπογραφῶν πρὸς διενέργειαν Δημοψηφίσματος διὰ τὴν ἀναγραφὴν τοῦ θρησκευματος εἰς τὰς ταυτότητας)	912
Ἐγκύκλια Σημειώματα	913
Ἀλληλογραφία διὰ τὸ θέμα τῶν ταυτοτήτων	916

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

<i>Ε.Δ.Θ. καὶ Ε.Π.Α.,</i> Ἡ τακτικὴ Σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Ἀθήναι, 10 - 13 Ὀκτωβρίου 2000)	923
<i>Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Χριστοδοῦλου,</i> Προσφώνησις κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Ἀθήναις Γραφείου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου	932
<i>Σ.Ε. Διορθοδόξων καὶ Διαχριστ. Σχέσεων,</i> Ὁ Θεολογικὸς Διάλογος Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν. Σκλήρυνση τῆς στάσεως τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας στὸ θέμα τῆς Οὐνίας	934
<i>Παν. Ι. Μπούμη,</i> Θεολογικὴ θεώρηση τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου καὶ τὰ ἀποτελέσματά του (Σὲ τί συνίσταται τὸ Μυστήριον)	936

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ - ΔΙΑΦΟΡΑ

<i>Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου,</i> “Δημοκρατία καὶ Ἐκκλησία” (Κριτικὴ ἀξιολόγησις διακηρύξεως τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Δ. Τσάτσου καὶ Κ. Τσουκαλά)	949
<i>Ε.Δ.Θ.,</i> Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια	951
<i>Ε.Π.Α. (ἐπιμέλεια)</i> Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικὰ	955
<i>Ἐπισκόπου Ἀχαΐας Ἀθανασίου (Χατζοπούλου)</i> Χειροτονητῆριος Λόγος	968

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛ. ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ - ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Κανονισμὸς 145/2000, Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀρ. 72/1995 Κανονισμοῦ (Ἱερὸς Προσκυνηματικὸς ναὸς “Ἀποστόλου Παύλου” Βύρωνος - Ἡλιουπόλεως)	973
Κανονισμὸς 146/2000, Περὶ λειτουργίας κ.λπ. τοῦ ἱεροῦ προσκυνηματικοῦ ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Λουτρῶν Σαμοθράκης	974
Πράξεις συστάσεως Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων: Κανονισμὸς «Ἐπικοινωνιακοῦ καὶ Μορφωτικοῦ Ἰδρύματος “Ἅγιος Σπυρίδων”» Ἱ. Μητροπόλεως Κερκύρας καὶ Παξῶν	976
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ	981

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προκηρύξεις πληρώσεως κενῶν θέσεων	982
--	-----

**ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ**

ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΑΤΟΝΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΝΑΚΗΡΥΞΕΩΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η Α.Θ.Π. Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

Άριθμ. Πρωτ. 762

Μακαριώτατε Άρχιεπίσκοπε Άθηνών και πάσης Ελλάδος, εν Χριστώ τῷ Θεῷ λίαν αγαπητὲ και συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Χριστόδουλε, Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Λαβόντες μετὰ χαρᾶς ἀνέγνωμεν τὸ ἀπὸ τῆς ζ' παρελθόντος μηνὸς Αὐγούστου, ἀρ. Πρωτ. 3522, γράμμα τῆς Ὑμετέρας αγαπητῆς ἡμῖν και περισπουδάστου Μακαριότητος, δι' οὗ προφρόνως ἀγγέλλετε ἡμῖν τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἑκατοστῆς πενητηκοστῆς ἐπετείου ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀνακηρύξεως τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς καθ' Ὑμᾶς Ἀγιωτάτης ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας και διατρανοῦτε τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως και τὴν ἀπαρασάλευτον ἔμμονὴν Ὑμῶν εἰς τὴν πίστιν τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς και Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας και ἐπικαλεῖσθε τὰς εὐχὰς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας και τῆς ἡμετέρας Μετριότητος.

Χαίρομεν μεγάλως και ἀγαλλόμεθα διαπιστοῦντες ὅτι ἡ φιλόστοργος ἐνέργεια τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἡ συνισταμένη εἰς τὴν χειραφέτησιν τῆς θυγατρὸς Ἀγιωτάτης ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας και τὴν ἀνακηρύξιν αὐτῆς ὡς αὐτοκεφάλου ἐπέτυ-

χε τοῦ τεθέντος στόχου, εἰς τρόπον ὥστε αὕτη νὰ εἶναι ἤδη ἀδελφὴ ἡμῶν ὥρμος και ἰκανὴ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ πρὸς αὐτοδιοίκησιν και ἰσότιμον συμμετοχὴν εἰς τὴν κοινότητα τῶν λοιπῶν κατὰ τόπους Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἐχοντες δι' ἐλπίδος και δι' εὐχῆς τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ πρὸς τὴν ἐν Χριστῷ τελείωσιν πορεία αὐτῆς θέλει συνεχισθῆ, συγχαίρομεν ὑμῖν τε και πᾶσι τοῖς φιλοχριστοῖς μέλεσιν αὐτῆς ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἐνὸς και ἡμίσεος αἰῶνος αὐτοκεφάλου βίου, καθ' ὃν πλείστας περιπετείας ἀντιμετώπισε και πολλὰς προόδους ἐπέτυχε, και ἐπικαλούμενοι ἐφ' Ὑμᾶς και ἐπ' αὐτὰ τὴν χάριν και τὸ πλούσιον ἔλεος τοῦ Θεοῦ, εὐελπιστοῦμεν εἰς τὴν συνέχισιν τῆς ἐν Χριστῷ αγαθῆς συνεργασίας τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἡμῶν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς, εἰς δόξαν τοῦ ἀγαλλιωμένου ἐπὶ ταύτῃ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ και εἰς ἔνδειξιν τῷ κόσμῳ τῆς ἐκ Θεοῦ προελεύσεως τῆς ἠνωμένης ἐν πνεύματι Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς και Ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, κατασπαζόμενοι και αὐθις τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα φιλήματι ἀγίῳ, διατελοῦμεν μετὰ βαθείας ἀδελφικῆς ἀγάπης και τιμῆς ἔξαιρέτου.

β' Σεπτεμβρίου ζ'

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

Η Α.Μ. Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Άριθμ. Πρωτ. 652

Μακαριώτατε Άρχιεπίσκοπε Άθηνών και πάσης Ελλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ αγαπητὲ ἀδελφὲ και συλλειτουργῆ τιμώτατε τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Χριστόδουλε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Χαρᾶς ἔμπλεοι γεγόναμεν, ἐπὶ τῇ λήψει τῶν

ἀπὸ 7ης φθίνοντος μηνὸς Αὐγούστου Ὑμετέρων φιλαδέλφων Γραμμάτων, ἐν οἷς ἀνέγνωμεν ὅτι, ἡ καθ' Ὑμᾶς Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ελλάδος, θεῖα χάριτι, ἑορτὴν και πανήγυριν λαμπρὰν ἐποιήσατο, ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ συμπληρώσει ἑκατὸν πενήκοντα ἐτῶν, ἀφ' ἧς Αὕτη, κανονικῶς και λίαν δικαίως, ἔλαβε τὸ Αὐτοκέφαλον Αὐτῆς, φιλοστόργω ἀποφάσει τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἡ τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησία καὶ ἡμεῖς προσωπικῶς, συγχαίροντες ἀπὸ καρδίας τὴν τε Ὑμετέραν ἀγαπητὴν καὶ λίαν περισπούδαστον Μακαριότητα καὶ τὴν περὶ Αὐτὴν σεπτὴν Ἱεραρχίαν ἐπὶ τῷ διαληφθέντι ἱερῷ Ἰωβηλαίῳ τῆς προσφιλοῦς καθ' Ἑλλάδα ἐκλεκτῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας, ἧς τὸ ἔργον καὶ ἡ ἀποστολὴ μεγίστη καὶ ποικιλόμορφος ἐν τοῖς παροῦσι καιροῖς, καὶ εὐχαριστοῦντες δι' ὅσα Αὕτη προσέφερεν καὶ προσφέρει ἀφειδῶς τῇ ἐν ἀνάγκῃ εὐρισκομένη Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Μάρκου, δεόμεθα διαπρυσίως τοῦ Δομήτορος τῆς Ἐκκλησίας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα διακρατοῖ ἐν υἱεῖά πολλῇ κατ' ἄμφω τὴν Ὑμετέραν περιπόθητον καὶ γερασμίαν Μακαριότητα καὶ συντηροῖ ἀενάως

τὴν Ἐκκλησίαν Ὑμῶν, ὥστε, Ὑμεῖς μὲν νὰ ἴστασθε ἀείποτε μοχλὸς δυνάμεως τοῦ ἄρματος Αὐτῆς, Αὕτη δὲ νὰ παραμένη ἀρραγῆς καὶ ἀπαρασάλευτος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὅθεν, φιλήματι ἀδελφικῶ κατασπαζόμενοι τὴν Ὑμετέραν φίλην Μακαριότητα, διατελοῦμεν μετὰ πολλῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης καὶ τιμῆς.

Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
† Ὁ Ἀλεξανδρείας Πέτρος

Ἐν τῇ Μεγάλῃ Πόλει
τῆς Ἀλεξανδρείας
τῇ 21ῃ Αὐγούστου 2000

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 4652
Ἄριθμ. Διεκπ. 2155

Ἀθήνησι τῇ 23ῃ Ὀκτωβρίου 2000

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2701

Πρὸς
τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Συνοδικῇ Ἀποφάσει, ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς 4ης ὑπερμεσοῦντος μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2698 Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου πρὸς τὸν Λαόν, δι' ἧς ἀνεκοινώθη ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς συλλογῆς ὑπογραφῶν πρὸς διενέργειαν δημοψηφίσματος διὰ τὸ θέμα τῆς ἀναγραφῆς τοῦ Ὁρησκεύματος εἰς τὰ νέου τύπου δελτία Ἀστυνομικῆς Ταυτότητος καὶ προεβλήθησαν ἀναλυτικῶς οἱ λόγοι οἵτινες ὠδήγησαν εἰς τὴν Ἀπόφασιν ταύτην, γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ ὡς κάτωθι:

Συμφώνως πρὸς τὰς πληροφορίες τῆς Ἱεραῆς Συνόδου ἢ διαδικασίας τῆς συλλογῆς ὑπογραφῶν κατὰ τὸν πρῶτον μῶλις μῆνα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς βαίνει κατὰ τρόπον λίαν ἱκανοποιητικόν, γεγονὸς ὅπερ παρέχει ἡμῖν τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀπονομῆς τοῦ δικαίου ἐπαίνου καὶ τῶν συγχαρητηρίων εὐχῶν τόσοσιν πρὸς ὑμᾶς τοὺς Σεβασμιωτά-

τους Ἁγίους ἀδελφούς διὰ τὴν ἀρτίαν διοργάνωσιν τῆς ἀπαιτουμένης διαδικασίας ὅσον καὶ πρὸς τὸν εὐσεβῆ Κλῆρον καὶ Λαὸν διὰ τὴν ὀλοπρόθυμον καὶ συγκινητικὴν ἀνταπόκρισιν αὐτῶν εἰς τὰς προτροπὰς τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Ἡ πλειοψηφία τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, παρὰ τὰς μεθοδεύσεις καὶ τὰ τεχνάσματα σκοτίων κέντρων, ἀντιστέκεται σθεναρῶς καὶ παραμένει ἐδραίως ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων τῶν παραδόσεων τῶν πατέρων του. Ἡ κατὰ κόρον καλλιεργηθεῖσα ἐπίσης ἀποψὶς ὅτι δῆθεν ἡ πίστις ἀποτελεῖ αὐστηρῶς προσωπικὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀποκλειστικῶς ἐσωτερικὴν ἐμπειρίαν ἐκάστου ἀνθρώπου ἐν τῇ βιωματικῇ αὐτοῦ σχέσει πρὸς τὸν Θεόν, ἔπεσεν εἰς τὸ κενόν. Διὰ τῆς ἀθρόας ἀνταποκρίσεως αὐτοῦ εἰς τὴν παράκλησιν καὶ παρότρυνσιν τῆς Ἱεραῆς Συνόδου διὰ τὴν συλλογὴν ὑπογραφῶν τονίζει καὶ διακηρύσσει ὅτι ἡ πίστις δὲν ἀποτελεῖ μόνον προσωπικὴν ὑπόθεσιν ἐκάστου ἀλλὰ καὶ ὑπόθεσιν τῆς καθ' ὅλου Ἐκκλησίας, ἐκφραζομένην καὶ ἐκδηλουμένην ἐξωτερικῶς καὶ ἱστορικῶς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπηρεάζουσιν καὶ μεταμορφοῦσιν τὴν κοινωνίαν καὶ τὸν κόσμον.

Τὸ ὡς ἄνω ἐξόχως αἰσιόδοξον γεγονὸς ἐπ'

οὐδενὶ δύνатаι ἵνα θεωρηθῆ ὡς ἀφορμὴ ἐφησυχασμοῦ καὶ ῥαστώνης. Ἀντιθέτως δέον ὅπως εὐρισκώμεθα ἐν συνεχεῖ ἐργηγόρσει καὶ ἀόκνω δραστηριότητι πρὸς ἐπίτευξιν συγκεντρώσεως τοῦ μεγαλύτερου δυνατοῦ ἀριθμοῦ ὑπογεγραμμένων ἐντύπων ἕως οὗ ἐκπνεύση ἡ ἡμερομηνία λήξεως τῆς συλλογῆς τούτων, ἥτοι ἡ 25η Μαρτίου ἐπιόντος ἔτους 2001. Ἡ μέχρι τοῦδε ἐξέλιξις ἐπὶ τοῦ θέματος δημιουργεῖ τὰς προϋποθέσεις ἀλλὰ καὶ τὴν ἠθικὴν δέσμευσιν πάντων ἡμῶν πρὸς κορύφωσιν τῆς καταβαλλομένης προσπάθειας διὰ συνεχῶν ὑπομνήσεων καὶ προτροπῶν πρὸς τὸν εὐσεβῆ Ἑλληνικὸν Λαόν, εἴτε, ἐν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ἢ ἑτέρας τινος λατρευτικῆς συνάξεως, ἐσπερινοῦ κηρύγματος κ.λπ. εἴτε καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν κατ' οἶκον ποιμαντικῶν ἐπισκέψεων τῶν Ἱερέων. Θεωρεῖται βεβαίως αὐτονόητον ὅτι πᾶσα τοιαύτη προσπάθεια τῶν Εὐλαβεστάτων Ἐφημερίων, ἔστω καὶ ὑπὸ τῆς πλέον ἀγνῆς διαθέσεως κινουμένη, δέον ὅπως πραγματοποιηθῆ ἐν πολλῇ συνέσει, μεγάλῃ διακρίσει καὶ ἄκρα εὐγενείᾳ ἄνευ ἴχνους καὶ ὑποψίας καταναγκασμοῦ ἢ πιέσεως, διὰ μίαν ἐνέργειαν, ἥτις ἀποτελεῖ σαφεστάτην καὶ γνησίαν ἔκφρασιν ἀπο-

λύτου ἐλευθερίας καὶ ἀνηρηρέαστου βουλήσεως. Ταῦτα πάντα ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ ἀνακοινούμενοι ὑμῖν παρακαλοῦμεν, ὅπως συνεχίσητε μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνθέου ζήλου τὴν ἀναληφθεῖσαν ταύτην προσπάθειαν, ἢ εὐόδωσις τῆς ὁποίας θέλει ἀποβεῖ ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος
- † Ὁ Λαγκαδᾶ Σπυρίδων
- † Ὁ Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου Ἀπόστολος
- † Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Ἀντώνιος
- † Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου Προκόπιος
- † Ὁ Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς Προκόπιος
- † Ὁ Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλως Διονύσιος
- † Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἀμβρόσιος
- † Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν Ἀλέξιος
- † Ὁ Ἀττικῆς Παντελεήμων
- † Ὁ Καρπενησίου Νικόλαος
- † Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Εὐστάθιος
- † Ὁ Ἡλείας Γερμανὸς

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν
 Ἀρχμ. Θεολόγος Ἀποστολίδης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἰ. Αριθμ. Πρωτ. 4593
 Διεκπ. 2130

Ἀθήνησι τῇ 17ῃ Ὀκτωβρίου 2000

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸς τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου τῆς 6ης ὑπερμεσοῦντος μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδρία Αὐτῆς, διεξεληθοῦσα τὸ γεγονός τῆς ἀπουσίας ἢ τῆς ἀφαιρέσεως ἔκ τινων Σχολείων, Δικαστικῶν Αἰθουσῶν, Νοσοκομείων, Φυλακῶν καὶ λοιπῶν Δημοσίων Καταστημάτων τῆς Ἱεράς Εἰκόνας τοῦ δι' ἡμᾶς τοῦ ἀνθρώπου καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σω-

τηρίαν «μορφὴν ἀναλλοιώτως ἀνθρωπίνην» προσλαβόντος Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπεφάσισεν ὅπως τῇ φιλοχρίστῳ ποιμαντικῇ μερίμνῃ τῶν ἐκασταχοῦ Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ κατόπιν καταλλήλου ἐπικοινωνίας καὶ συνεννοήσεως μετὰ τῶν ἀρμοδίων καὶ ὑπευθύνων προσώπων τῶν προμνησθέντων Δημοσίων Ὄργανισμῶν, προσφερθῆ δωρεὰν εἰς τὰ ὡς εἴρηται Ἰδρύματα ἰκανὸς ἀριθμὸς ἱερῶν εἰκόνων πρὸς ἀνάρτησιν ἐν αὐτοῖς καὶ εὐλογίαν τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ.

Ἐντολῇ τῆς Ἱεράς Συνόδου
 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν
 Ἀρχμ. Θεολόγος Ἀποστολίδης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 4592
 Άριθμ. Διεκπ. 2129

Άθήνησι τῆ 18ῃ Ὀκτωβρίου 2000

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸς
 τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν
 καὶ τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΘΕΜΑ: Κοινοποιήσις ἀποφάσεων τῶν Πρωτοβαθμίου καὶ Δευτεροβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικῶν Δικαστηρίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κατόπιν τῆς ἀπὸ 7.12.1988 Ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου περὶ κοινοποιήσεως ὑμῖν τῶν ἐκάστοτε τελεσιδίκων, ὀριστικῶν καὶ ἀμετακλήτων ἀποφάσεων τῶν Συνοδικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, γνωστοποιοῦμεν ὑμῖν ὅτι:

1) Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 7/2000 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου ἐπεβλήθη, ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, εἰς τὸν Πρεσβύτερον Γεώργιον Πότσιον τοῦ Δημοσθένους, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἡ ποινὴ τῆς ἐνὸς ἔτους καὶ τριῶν μηνῶν ἀργίας ἀπὸ πάσης Ἱεροπραξίας.

2) Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2/2000 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπεκυρώθη ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 5/2000 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσα, ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, εἰς τὸν Ἱεροδιάκονον Χριστόδουλον Σγουρομάλλην, κατὰ κόσμον Χαράλαμπον τοῦ Βασιλείου, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἀρδα-

μερίου, ποινὴ τῆς καθαιρέσεως ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης Ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

3) Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 4/2000 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπεκυρώθη ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 6/2000 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσα, ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, εἰς τὸν Πρεσβύτερον Ἀθανάσιον Δημητρώπουλον τοῦ Ἰωάννου, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φωκίδος, ποινὴ τῆς καθαιρέσεως ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης Ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

Αἱ ἀνωτέρω δικαστικαὶ ἀποφάσεις κατέστησαν τελεσιδικοί, ὀριστικοὶ καὶ ἀμετάκλητοι, συνωδᾶ ταῖς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 151 τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν διαδικασίας» ὡς τίθενται καὶ ἰσχύουσι κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἐντολῇ καὶ ἐξουσιοδοτήσῃ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀποστολίδης
 Ἀρχιμ. Θεολόγος Ἀποστολίδης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ:

1. Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Κρήτης.
2. Ἱερὰς Μητροπόλεις Κρήτης.
3. Ἱερὰς Μητροπόλεις Δωδεκανήσου.
4. Ἐξαρχίαν Πάτμου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 4713
 Διεκπ. 2190

Ἀθήνησι τῆ 26ῃ Ὀκτωβρίου 2000

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸς
 τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν
 καὶ τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Διὰ τοῦ παρόντος γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι προτιθέμεθα, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἵνα ἀπευθυνθῶμεν πρὸς τοὺς ἀρμοδίους Ὑπουργούς, αἰτοῦντες τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ προγράμματος φιλοξενίας εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Κατασκηνώσεις τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων ἀλλοδαπῶν νέων καὶ νεανίδων προερχομένων ἐκ τῶν Βαλκανικῶν χωρῶν καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης.

Ἡ οἰκονομικὴ αὕτη ἐνίσχυσιν, ἐφ' ὅσον ἐξασφαλισθῆ, ἐπιμερισθῆσεται, ὡς τοῦτο συνέβη καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, εἰς τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις, αἵτινες μετασχοῦσαι τοῦ προγράμματος τούτου, ἀνέλαβον τοιαύτας ὑποχρεώσεις φιλοξενίας.

Ὅθεν παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως, ὡς οἶόν τε τάχιον, ἐνημερώσητε τὴν Ἱεράν Σύνοδον λεπτομερῶς περὶ τῶν πραγματοποιηθεισῶν φιλοξενιῶν, ἀναφέροντες στοιχεῖα περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀτόμων, ἅτινα ἐφιλοξενήθησαν παρ' ὑμῖν καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν παράμονῆς αὐτῶν εἰς τὰς Κατασκηνώσεις ὑμῶν.

Ἐντολῆ καὶ Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀποστολίδης
 Ἀρχιμ. Θεολόγος Ἀποστολίδης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 4741
 Διεκπ. 2201

Ἀθήνησι τῆ 30ῇ Ὀκτωβρίου 2000

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸς
 τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν
 καὶ τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Διὰ τοῦ παρόντος παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως γνωρίσητε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ διὰ τηλεομοιοτυπίας ἕως τῆς 2ας μηνὸς Νοεμβρίου ἐ.ἔ., τὸν ἀκριβῆ

ἀριθμὸν τῶν ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς Θεοσώστῳ Ἐπαρχίᾳ ὑπογεγραμμένων ἤδη ἐντύπων περὶ τοῦ αἰτήματος τῶν Ἑλλήνων Πολιτῶν διὰ τὴν διενέργειαν Δημοψηφίσματος, διαπυθνομένου τὴν βούλησιν αὐτῶν περὶ τῆς προαιρετικῆς ἢ μὴ ἀναγραφῆς τοῦ Θρησκευματος εἰς τὰ Δελτία τῶν Ἀστυνομικῶν Ταυτοτήτων.

Ἐντολῆ καὶ Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀποστολίδης
 Ἀρχιμ. Θεολόγος Ἀποστολίδης

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΩΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ τῆς 12 Μαΐου 2000

Με τὴν εὐκαιρία τῶν πρόσφατων δηλώσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἀνακοινώνονται τὰ ἑξῆς:

1. Ὑπενθυμίζεται ἡ ἀπὸ 24.4.93 δήλωση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Καθολικῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Καθολικῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος μὲ πολλή προσοχή καὶ ἀνησυχία παρακολουθεῖ τὸν τελευταῖο αὐτὸ καιρὸ τίς συζητήσεις, δημοσιεύσεις καὶ συνεντεύξεις στὰ μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται στὴν ἀναγραφή ἢ ὄχι τοῦ θρησκευματοσ στὶς νέες ἀστυνομικῆς ταυτότητες πὸν πρόκειται νὰ ἐκδοθοῦν.

Λυπᾶται εἰλικρινὰ διότι ἡ μέχρι σήμερα συνεχῶς μεταβαλλομένη τοποθέτηση τῆς πολιτείας στὸ θέμα αὐτὸ ἔχει δημιουργήσει μεγάλη σύγχυση.

Ἡ πολιτεία, ἐπηρεασμένη ἀπὸ νοοτροπίες περασμένων ἐποχῶν, τελικὰ φαίνεται νὰ ἐνδίδει στὴ σκέψη ὅτι τὸ κράτος πρέπει νὰ γνωρίζει ὄχι μόνο τὰ στοιχεῖα πὸν προσδιορίζουν τὸν πολίτη του ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα πὸν προσδιορίζουν τὸ θρησκευτικὸ πιστεύω τοῦ πολίτη.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος:

Πιστεύει ὅτι ἡ ἐκδοση τῶν νέων ταυτοτήτων θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι νέα εὐκαιρία γιὰ τὴν ἐδραίωση καὶ στὴν πατρίδα μας τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, τῆς ἐλευθερίας τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἐπισφραγίσεως τῆς ἰσοπολιτείας μὲ τὴν κατάργηση ἐπιτέλους τῶν θρησκευτικῶν διακρίσεων.

Δηλώνει κατηγορηματικὰ ὅτι θεωρεῖ ἀντισυνταγματικὴ τὴν μνεία τοῦ θρησκευματοσ, ὅπως ὑποστηρίχθηκε καὶ ἀπὸ συνταγματολόγους, ἐπειδὴ τὸ θρησκευμα τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι στοιχεῖο τῆς ἀστυνομικῆς ταυτότητας, ἀλλὰ μόνο τῆς ἐλεύθερης συνειδήσεως τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας.

Εἶναι ἀντίθετη στὸ νὰ ὑπάρχει στὶς νέες ἀστ-

νομικῆς ταυτότητες ἡ ἔνδειξη «θρησκευμα» μεταξὺ τῶν στοιχείων πὸν θὰ χαρακτηρίζουν τὸν συγκεκριμένο πολίτη. Τὸ θρησκευμα τοῦ πολίτη δὲν ἀφορᾶ στὴν πολιτεία καὶ εἰδικὰ στὴν ἀστυνομία, ἀλλὰ στὴ θρησκεία στὴν ὁποία ὁ πολίτης ἀνήκει ἐλεύθερα. Τὸ κράτος ἔχει ὑποχρέωση νὰ ἐξασφαλίζει ἴσα δικαιώματα στοὺς πολίτες του καὶ νὰ φροντίζει νὰ εἶναι χρηστοὶ πολίτες καὶ ὄχι καλοὶ ὄπαδοὶ μᾶς θρησκείας ἢ Ἐκκλησίας.

Γιὰ τοὺς παραπάνω λόγους σὲ περίπτωση πὸν τελικὰ ἡ πολιτεία προχωρήσει στὴ θέσπιση νόμου πὸν παραδιάζει τὴν ἐλεύθερη συνείδηση τῶν πολιτῶν, ζητώντας τους νὰ ἀναγράψουν ὑποχρεωτικὰ τὸ θρησκευμα στὶς νέες ταυτότητες, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος θὰ προτείνει μὲν στοὺς Ἑλληνες Χριστιανοὺς Καθολικοὺς νὰ μὴν ἀρνηθοῦν τὴ δήλωση, ἀλλὰ εἶναι ὑποχρεωμένη γιὰ χάρη τῆς ἐλευθερίας τῆς θρησκείας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἰσότητας, πὸν εἶναι ἀρχές τοῦ Εὐαγγελίου, νὰ προωθήσει, ὅπου δεῖ, ὅλες τίς διαδικασίες γιὰ τὴν κατάργηση τῆς ἀντισυνταγματικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.

Σὲ περίπτωση πὸν ἡ ἀναγραφή τοῦ θρησκευματοσ εἶναι προαιρετικὴ, τότε ἡ Ἱερά Σύνοδος θὰ συμβουλεύσει τοὺς Ἑλληνες Χριστιανοὺς Καθολικοὺς νὰ δηλώσουν τὸ θρησκευμά τους, ζητώντας τους ὁμως νὰ πράξουν τελικὰ κατὰ συνείδηση.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Καθολικῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος εὐελπιστεῖ ὅτι ἡ πολιτεία, ἔστω καὶ τὴν τελευταία στιγμή, θὰ ἐπανεξετάσει τὸ θέμα μέσα στὰ πλαίσια τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, καὶ θὰ ἀποφασίσει ὑπεύθυνα καὶ ἀνεπηρέαστα νὰ μὴν ὑπάρξει στὰ νέα δελτία τῆς ἀστυνομικῆς ταυτότητας ἡ ἔνδειξη «θρησκευμα», διότι ἡ μὲν ὑποχρεωτικὴ ἀναγραφή τοῦ θρησκευματοσ παραδιάζει τὸ ἄβατο τῆς ἀνθρώπινης συνειδήσεως, ἡ δὲ προαιρετικὴ ἀσφαλῶς ἐγκυμονεῖ πολλοὺς κινδύνους καὶ δὲν θὰ ἀπαλείψει τὴν μέχρι σήμερα ἄνιση μεταχείριση τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν λόγω διαφορετικοῦ θρησκευματοσ».

2. Ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία πιστεύει ὅτι ὑπάρχει στὴ χώρα μας σοβαρὸ πρόβλημα θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ χρόνια ὀξεῖα προβλήματα πὸν ἀφοροῦν τὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ τὰ ὁποῖα

δέν ἔχουν ἐπιλυθεῖ.

3. Μεταξὺ ἄλλων, ἡ Πολιτεία δέν συμμορφώνεται πρὸς τὴν ὁμόφωνη ἀπὸ 16.12.1997 ἀπόφαση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Ἐξακολουθεῖ νὰ μὴ δίνει λύση στὸ πρόβλημα τῆς νομικῆς προσωπικότητος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἰδιαίτερα γιὰ ὄσους θεσμούς της ἰδρύθηκαν σύμφωνα μὲ τὸ Κανονικὸ της Δίκαιο μετὰ τὴν εἰσαγωγή τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα (1946).

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ
ΝΑΞΟΥ-ΤΗΝΟΥ-ΑΝΔΡΟΥ-ΜΥΚΟΝΟΥ

Τῆνος 1.7.2000

Πρὸς

Μακαριότατον κόν κόν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΝ
Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
Ἀθήνα

Μακαριότατε,

Μὲ μεγάλη μου λύπη, πού ἐκφράζει καὶ τὴν λύπη τῶν ἄλλων μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Καθολικῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος, διάβασα στὴν ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ τοῦ Σάββατου 24 Ἰουνίου, σκέψεις καὶ κρίσεις Σας γιὰ τὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Ἀναφέρομαι στὰ ἐξῆς λόγια Σας: *«Μὲ τὴν εὐκαιρία θέλω νὰ ἐκφράσω τὸ παράπονό μου γιὰ τὴν ἑλληνικὴ ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἔχει συνταχθεῖ μὲ αὐτοὺς πὸν ἐπιδιώκουν αὐτὸν τὸν ἀποχριστιανισμὸ καὶ μὲ ὅσα διαβάζουμε στὰ ἔντυπα τῆς ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας πειθόμεθα ὅτι αὐτὴ τῆ στιγμῇ καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἐπιδιώκει τὸν ἀποχριστιανισμὸ τρόπον τινά... Εἶναι πραγματικὰ ἀνεξήγητη αὐτὴ ἡ συμπεριφορὰ τῶν Ἑλλήνων καθολικῶν, οἱ ὁποῖοι προκειμένον νὰ κάνουν κακὸ στὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησία καὶ νὰ τὴν κατεβάσουν ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν βᾶθρον εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται, δέχονται νὰ γίνουν ὅλα αὐτά, ἔστω καὶ ἂν διακινδυνεύει τὸ μείζον, τὸ ὁποῖο εἶναι ὁ χριστιανικὸς χαρακτήρας τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἔθνους (...). Τοὺς παρακαλῶ νὰ ἐγκαταλείψουν αὐτὲς τὶς φανατικὲς καὶ μισαλλόδοξες ἀπόψεις, τὶς ὁποῖες ἔχουν καὶ ὡς πρὸς τὶς ταυτότητες, πὸν δέν θέλουν τὴν ἀναγραφή τοῦ θρησκευάματος, διότι τά-*

χα αὐτὸ εἶναι αἰτία γιὰ διακρίσεις σὲ βάρος τους».

Μακαριότατε,

Αὐτὲς οἱ σκέψεις Σας ἀποτελοῦν ἄδικη ἐπίθεση κατὰ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία πάντοτε μίλησε μὲ σεβασμὸ καὶ ἐκτίμηση γιὰ τὸ πρόσωπό Σας.

Εἶναι φυσικὸ, γιὰ κάθε θέση καὶ ἐνέργειά μας, νὰ ὑπάρχει καὶ ἡ γνώμη τῶν ἄλλων, τὴν ὁποία σεβόμεστε ἀκόμη καὶ ὅταν δέν τὴν δεχόμεστε. Ἀλλὰ νὰ διαπιστώνει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος πὸς ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος:

1. «ἐπιδιώκει τὸν ἀποχριστιανισμὸ τρόπον τινά».

2. «προκειμένου νὰ κάνουν κακὸ στὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησία καὶ νὰ τὴν κατεβάσουν ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν βᾶθρον εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται»

καὶ νὰ συμβουλευέτε στὴ συνέχεια:

«τοὺς παρακαλῶ νὰ ἐγκαταλείψουν αὐτὲς τὶς φανατικὲς καὶ τὶς μισαλλόδοξες ἀπόψεις τους», εἶναι σὰν νὰ δηλώνετε ὅτι δέν μᾶς γνωρίζετε!

Μακαριότατε,

Ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δέν συντάσσεται μὲ κανένα, ἔχει δικὴ της ἀποψη καὶ τὴν ἐκφράζει ὅταν αὐτὸ χρειάζεται. Πὰ τὸ λόγο αὐτό, τουλάχιστον μᾶς προσβάλλετε, ὅταν ἀπὸ τὰ χεῖλη Σας βγαίνουν ἐκφράσεις, ὅπως αὐτὲς πὸν δηλώνουν, ὅτι ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐπιδιώκει τὸν ἀποχριστιανισμὸ τρόπον τινά καὶ συνεργάζεται μὲ ὄσους τὸν ἐπιδιώκουν.

Σκοπὸς τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δέν εἶναι νὰ κάνει κακὸ στὴν Ὀρθοδοξία ἀλλὰ νὰ συνεργαστεῖ μαζί της. Δέν εἴμαστε ἀντίδικοι ἀλλὰ συμπληρωματικοί.

Δέν θέλουμε νὰ κατεβάσουμε τὴν Ὀρθοδοξία «ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν βᾶθρον στὸ ὁποῖον εὐρίσκεται», ἀντίθετα λυπούμαστε πὸν ἡ στάση της τὸν τελευταῖο καιρὸ ὀδηγεῖ σ' αὐτό.

Δέν ἔχουμε κανένα πρόβλημα, ἂν παραμείνει τὸ θρησκευμα στὶς ἀστυνομικὲς ταυτότητες. Σίγουρα ὁμως δέν θὰ κάνουμε ἀγῶνες γιὰ νὰ διατηρηθεῖ, τουλάχιστο ἕως ὅτου δημιουργοῦνται διακρίσεις ἀπὸ τὴν ἀναγραφή του. Εἶμαι βέβαιος, πὸς γνωρίζετε περιπτώσεις διακρίσεων.

Π' αὐτὸ μεταξὺ τῆς προαιρετικῆς καὶ τῆς μὴ ἀναγραφῆς τοῦ θρησκευάματος, πιστεύουμε πὸς τόσο γιὰ τὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία ὅσο καὶ γιὰ τὴν

Όρθόδοξη, αλλά και για κάθε πιστεύοντα, είναι ή μη αναγραφή, γιατί έτσι θα αποφευχθούν αυτές οι διακρίσεις.

Έκείνο που ζητά ή Καθολική Έκκλησία της Ελλάδος δεν είναι προνόμια αλλά ίσα δικαιώματα για όλους τους Έλληνες πολίτες, ανεξάρτητα από το Πιστεύω τους. Αυτό έρχεται σε αντίθεση βέβαια με το σλόγκαν: «Ελλάδα σημαίνει Όρθοδοξία!» Έμεις δεν ζητούμε τίποτε από την Όρθοδοξη Έκκλησία ούτε και έχουμε να μοιράσουμε τίποτε μεταξύ μας εκτός από τον άμοιβαίο σεβασμό και την αγάπη που θα πρέπει, όσο υπάρχει ακόμα καιρός, να οδηγήσει σε μιá συνεργασία προς όφελος της Έκκλησίας του Χριστού.

Η συμβουλή σας λοιπόν, να εγκαταλείψουμε «αυτές τις φανατικές και μισαλλόδοξες απόψεις» μας, και μās προσβάλλει αλλά και μās δημιουργεί έρωτήματα, γιατί πιστεύουμε ακόμα, πώς γνωρίζετε πολύ καλά πώς και Σās εκτιμούμε και Σās αγαπούμε.

Με πολλή σεβασμό και έν Χριστώ αγάπη

† ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Καθολικός Αρχιεπίσκοπος
Νάξου-Τήνου-Άνδρου-Μυκόνου

Σημείωση: Η απάντηση του Μακ. Αρχιεπισκόπου Άθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστοδούλου, στην άνωτέρω από 1.7.2000 έπιστολή, δημοσιεύθηκε στην «Έκκλησία», τεύχος 8 (Άύγουστος - Σεπτέμβριος 2000) σσ. 684-85.

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ
ΝΑΞΟΥ-ΤΗΝΟΥ-ΑΝΔΡΟΥ-ΜΥΚΟΝΟΥ

Τήνος 4.7.2000

Πρός

Τόν Μακαριότατον Κον ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΝ
Άρχιεπίσκοπον Άθηνών και πάσης Ελλάδος
Άθήνα

Μακαριότατε,

Σās εύχαριστώ θερμά που άπαντήσατε στην έπιστολή που σās είχα στείλει την 1η Ίουλίου 2000.

Σέβομαι τις άπόψεις σας και δεν θα επιχειρήσω να ανταπαντήσω με δικά μου επιχειρήματα, στηρίζοντας τις άπόψεις τόσο τις δικές μου όσο και της Ίεράς Συνόδου της Καθολικής Ίεραρχίας της Ελλάδος οι όποιες όπως είναι φυσικό ταυτίζονται. Όμως θα ήθελα, με όλο το σεβασμό που σās έχω, να σās βεβαιώσω πώς πράγματι και μόνη ή ένδειξη στην άστυνομική ταυτότητα του «Καθολικός Χριστιανός» πολλές φορές δημιουργεί όχι μόνο δυσφορία αλλά και αντίδραση εκ μέρους των ύπηρεσιών: του στρατού, της άστυνομίας, των Δημοσίων Σχολείων και των Δημοσίων Ύπηρεσιών.

Ύπάρχουν πολλά παραδείγματα και τα διαθέτουμε με συγκεκριμένα στοιχεία. Είναι βέβαιον πώς αυτά δεν θα συνέβαιναν, άν δεν ύπήρχε ή ένδειξη του θρησκευματος στην άστυνομική ταυτότητα την όποία, όπως γνωρίζετε, ό Έλληνας πολίτης είναι ύποχρεωμένος να έπιδεικνύει σε όλες αυτές τις ύπηρεσίες.

Είναι αλήθεια, πώς έχουμε ζητήσει από την Κυβέρνηση, ή Καθολική Έκκλησία της Ελλάδος να αναγνωριστεί ως Νομικό Πρόσωπο sui generis και συγκεκριμένα νομικό πρόσωπο έκκλησιαστικού δικαίου. Είναι, κατά τη γνώμη μας, το μόνο είδος νομικού προσώπου που ταιριάζει για την Έκκλησία που θέλει να είναι ανεξάρτητη από κάθε κοσμική έξουσία και να άσκει, άδέσμευτη από κάθε κρατική παρέμβαση και σεβόμενη τους νόμους της Πολιτείας, το σωτήριο έργο της.

Μακαριότατε,

Θέλουμε να σās βεβαιώσουμε πώς ποτέ δεν ζητήσαμε προνόμια από την πολιτεία. Άπλως ζητήσαμε και ζητάμε την ίσοπολιτεία.

Δέν βλέπω όμως με ποιό τρόπο ή ίκανοποίηση αυτού του δικαιώματός μας θα μπορούσε να δημιουργήσει έστω και το παραμικρό πρόβλημα στην Όρθόδοξη Έκκλησία!

Μακαριότατε,

Παρακολουθώ με ιδιαίτερο ένδιαφέρον τους άγώνες σας και τις προσπάθειές σας που σκοπό έχουν να άποφευχθεί ό άποχριστιανισμός του Έλληνικού Κράτους. Κατά τη δική μου ταπεινή γνώμη, θα ήταν προτιμότερο, να άγωνιστούμε όλοι οι χριστιανοί μαζί, για να άποφευχθεί όχι ό άποχρι-

στιανισμός του Κράτους αλλά της κοινωνίας.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί σήμερα ἔχει μιὰ δυνατὴ φωνή, χάρις στὴ δική σας προσωπικότητα. Μήπως ἤλθε ἡ ὥρα νὰ δεχθεῖτε τὴν ταπεινὴ μας συνεργασία καί νὰ διώξουμε μακριὰ κάθε σκιά πού μπορεῖ νὰ ἐπισκιάσει τίς μεταξύ μας ἀδελφικὲς σχέσεις καί νὰ γίνῃ ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας ὄχι μόνο δυνατὴ ἀλλὰ καί πειστικὴ;

Ἄν θέλετε, ἐμεῖς θὰ εἴμαστε πραγματικὰ εὐτυχεῖς, νὰ μᾶς προσφέρετε τὴν εὐκαιρία μίας ἀντιπροσωπευτικῆς ἢ συλλογικῆς συνάντησης μαζί σας. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνῃ ὅταν ἐσεῖς θὰ εὐκαιρήσετε ἢ κατὰ τὸν προσεχὴ Νοέμβριο, πού θὰ πραγματοποιήσουμε στὴν Ἀθήνα τὴν φθινοπωρινὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας μας. Θὰ εἶναι γιὰ μᾶς μεγάλη τιμὴ καί ὁμορφὴ εὐκαιρία, νὰ σᾶς ἐκθέσουμε καί προφορικὰ τοὺς προβληματισμούς μας ἀλλὰ καί τὴν διαβεβαίωση πὼς ἐπιθυμοῦμε νὰ ἔχουμε μιὰ καρποφόρο συνεργασία μαζί σας.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία εἶναι μιὰ μειονότητα στὴν Ἑλλάδα καί ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μιὰ μειονότητα στὴν ἐνωμένη Εὐρώπη μᾶς θέτει μπροστὰ σὲ κοινὰ προβλήματα πού πιστεύω πὼς μιὰ συνάντηση μαζί σας θὰ εἶναι ὄχι μόνο ὠφέλιμη ἀλλὰ καί θὰ στηρίξει ἀλλήλους.

Ἄν αὐτὴ ἡ πρότασή μου γίνεται δεκτὴ ἀπὸ σᾶς, τότε μποροῦμε νὰ σᾶς ζητήσουμε ἐπισήμως αὐτὴ τὴ συνάντηση, διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Νικολάου, Ἀρχιεπισκόπου τῶν Καθολικῶν τῆς Ἀθήνας. Τὸ γεγονὸς ὅτι εἶμαι Γενικὸς Γραμματέας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μὲ βοηθὰ νὰ σᾶς βεβαιώσω πὼς εἶναι ἐπιθυμία ὅλων μας νὰ σᾶς συναντήσουμε καί θὰ εἶναι τιμὴ ἂν γίνῃ αὐτὴ ἡ συνάντηση.

Σᾶς εὐχομαι καλὴ δύναμη καί καλὴ ἐπιτυχία στὸ δύσκολο ποιμαντικὸ ἔργο σας. Π' αὐτὸ καί προσεύχομαι νὰ σᾶς διατηρεῖ ὁ Κύριος ὑγιή, μακροημερεύοντα καί ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Με πολλὴ ἐν Χριστῷ ἀγάπη

† ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Καθολικὸς Ἀρχιεπίσκοπος
Νάξου-Τήνου-Ἄνδρου-Μυκόνου

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22α Αὐγούστου 2000

Πρὸς
Τὸν Σεβασμιώτατον
Ρωμαιοκαθολικὸν Ἀρχιεπίσκοπον
Τήνου, Νάξου, Ἄνδρου καί Μυκόνου
κ.κ. Νικόλαιον
Εἰς Τήνον

Σεβασμιώτατε,

Δέχθηκα μὲ ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση τόσο τὴν ἀπὸ 4.7.2000 ἐπιστολή σας, ὅσο καί τίς διατυπωμένες σὲ αὐτὴ σκέψεις σας γιὰ τίς σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου καί τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἱστορία τῶν σχέσεων αὐτῶν εἶναι γνωστὴ σὲ ὅλους μας καί δὲν μπορεῖ βεβαίως νὰ ἀξιολογηθῇ στίς σύντομες ἐπιστολιμαῖες ἐπικοινωνίες μας. Ἄλλωστε τὰ γενικώτερα ζητήματα στίς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἔχουν παραπεμφθεῖ στὸν ἐπίσημο Θεολογικὸ Διάλογο, ὁ ὁποῖος διεξάγεται ἀπὸ μικτὴ Θεολογικὴ Ἐπιτροπὴ καί ἀποσκοπεῖ στὴν προώθηση πνεύματος ἀμοιβαίας κατανόησεως καί εἰλικρινοῦς συνεργασίας ὄχι μόνο σὲ τοπικὰ πλαίσια, ἀλλὰ καί σὲ οἰκουμενικὴ προοπτικὴ.

Ὑπὸ τὴν ἐννοια αὐτὴ ἐξέφρασα στὴν ἐπιστολή μου τίς σκέψεις μου γιὰ τὴν «πρόθυμη» παρέμβαση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν ἔνταση, ἡ ὁποία δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν ἔγερση τοῦ ζητήματος τῆς μὴ ἀναγραφῆς τοῦ θρησκευματος στίς νέες ταυτότητες τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν. «Οἱ πρόθυμες» ὅμως παρεμβάσεις, οἱ ὁποῖες συνδέονται συνήθως μὲ περιόδους ἐντάσεως τῶν σχέσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀθροίζουσιν πικρία σὲ κάθε ὀρθόδοξο καρδιά, χωρὶς νὰ ἐπιλύουν τὰ εὐκαιρῶς ἀκαίρως προβαλλόμενα ἀπὸ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴ Ἱεραρχία ζητήματα «ἰσοπολιτείας» καί «ἰσονομίας».

Ἀπὸ τὴν ἐπιστολή σας συνάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι ὑπάρχουν δύο σημαντικὰ σημεῖα διαφωνίας, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸν χαρακτηρισμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, «ὡς Νομοκυ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου» (Νόμος

590/1977), άφ' έτέρου δέ στην κατανόηση τής σχέσεως Κράτους και Θρησκείας. Όπως γράφετε στην έπιστολή σας, «...Είναι αλήθεια πώς έχουμε ζητήσει από την Κυβέρνηση, ή Καθολική Έκκλησία νά αναγνωριστεί ως Νομικό Πρόσωπο *sui generis* και συγκεκριμένα ως Νομικό Πρόσωπο Έκκλησιαστικού Δικαίου». Γράφετε επίσης, ότι «...κατά την δική μου ταπεινή γνώμη, θά ήταν προτιμότερο νά αγωνιστούμε όλοι οί Χριστιανοί μαζί για νά αποφευχθεί όχι ό άποχριστιανισμός του Κράτους αλλά τής Κοινωνίας».

Στά δύο αυτά ζητήματα υπάρχουν σαφείς διαφορετικές προσεγγίσεις, οί όποιες έκφράζουν και τά κίνητρα τών ρωμαιοκαθολικών αίτημάτων για ίσοπολιτεία. Έμεις έχουμε την πλήρη βεβαιότητα, ότι τó ισχύον Σύνταγμα τής Ελλάδος (1975) κατοχυρώνει πλήρως την ίσονομία για όλες τις γνωστές θρησκείες και την ίσοπολιτεία για όλους τούς Έλληνες Πολίτες, άνεξαρκήτως τών πολιτικών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων.

Στό πρώτο ζήτημα, ό χαρακτηρισμός τής Όρθοδόξου Έκκλησίας τής Ελλάδος ως «Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου», είναι προφανές ότι δέν είναι επιθυμητός από την Ρωμαιοκαθολική Έραρχία, γιατί διευρύνει τόν έλεγχο τής κρατικής έξουσίας στα έσωτερικά ζητήματα τής Έκκλησίας. Έπομένως, ό χαρακτηρισμός αυτός δέν δηλώνει προνομιακή μεταχείριση τής Όρθοδόξου Έκκλησίας, γι' αυτό και ή ίδια προσπάθησε νά περιορίσει την ισχύ του μόνο ως προς τις «νομικές σχέσεις», όταν άπορριφθηκε από την Βουλή τών Έλλήνων ή πρόταση για τόν χαρακτηρισμό της ως *sui generis* Έκκλησιαστικού Νομικού Προσώπου.

Ός προς τó ζήτημα του άποχριστιανισμού του Κράτους ή τής Κοινωνίας, θεωρώ σχολαία τή διάκριση, όταν είναι γνωστός ό άπόλυτος κρατικός έλεγχος στο χώρο τής Παιδείας, στα Μέσα Μαζικής Έπικοινωνίας και σε όλες σχεδόν τις θεσμικές έκφράσεις τής κοινωνίας. Όπό την έννοια

αυτή ή Ρωμαιοκαθολική Έκκλησία άντιμετωπίζει σε όλα τά Κογκορδάτα με ιδιαίτερη ευαισθησία τις συμφωνίες της με την Κρατική Έξουσία για τά άνωτέρω ζητήματα, άφου ή Κρατική Έξουσία προσδιορίζει όχι μόνο τούς σκοπούς, αλλά και τó περιεχόμενο τής Παιδείας σε κάθε Κράτος.

Όστόσο, οί Ρωμαιοκαθολικοί τής Ελλάδος δέν πρέπει νά λησμονούν, ότι έχουν τó ιδιαίτερο προνόμιο τής διπλής προστασίας από τά «Νομικά Πρόσωπα Διεθνούς Δικαίου» τόσο του Έλληνικού Κράτους, όσο και του Κράτους του Βατικανού, γι' αυτό είναι ιδιαίτερη ή ευαισθησία για τόν χαρακτηρισμό τής Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας ως «Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου» του Έλληνικού Κράτους. Έμεις δέν δυσφορούμε για τó νομικώς άμφιλεγόμενο προνόμιο τής Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας, γι' αυτό και άποφεύγουμε συστηματικά νά τó προβάλλουμε, όταν συζητούνται θέματα τών σχέσεων της με τó Έλληνικό Κράτος. Τó έπισημαίνουμε έδώ ως παρατήρηση στην ύπόμνηση τής έπιστολής σας για την άνάγκη συνεργασίας, άφου «...ή Καθολική Έκκλησία είναι μία μειονότητα στην Ελλάδα και ή Όρθόδοξη Έκκλησία μία μειονότητα στην Ένωμένη Εύρώπη». Έμεις πιστεύουμε, ότι τά δικαιώματα τών Έκκλησιών και τών πιστών δέν προσδιορίζονται από τούς άριθμούς, όπως δέν δεχόμεθα, ότι ή Ρωμαιοκαθολική Έκκλησία είναι μειονοτική Έκκλησία στην Ελλάδα, γιατί είναι Έκκλησία και έχει όλα τά συνταγματικώς κατοχυρωμένα δικαιώματα.

Σεβασμώτατε, είμαι βέβαιος, ότι και σεις κατανοείτε ότι ό άμοιβαίος σεβασμός τής ιδιαιτερότητος τών έκκλησιαστικών μας παραδόσεων και ή ειλικρινής διάθεση συνεργασίας είναι κοινή μας υποχρέωση, ή όποία πρέπει νά έκφράζεται στην πράξη με έποικοδομητικό τρόπο και χωρίς τις γνωστές άντιπαραθέσεις του ιστορικού παρελθόντος.

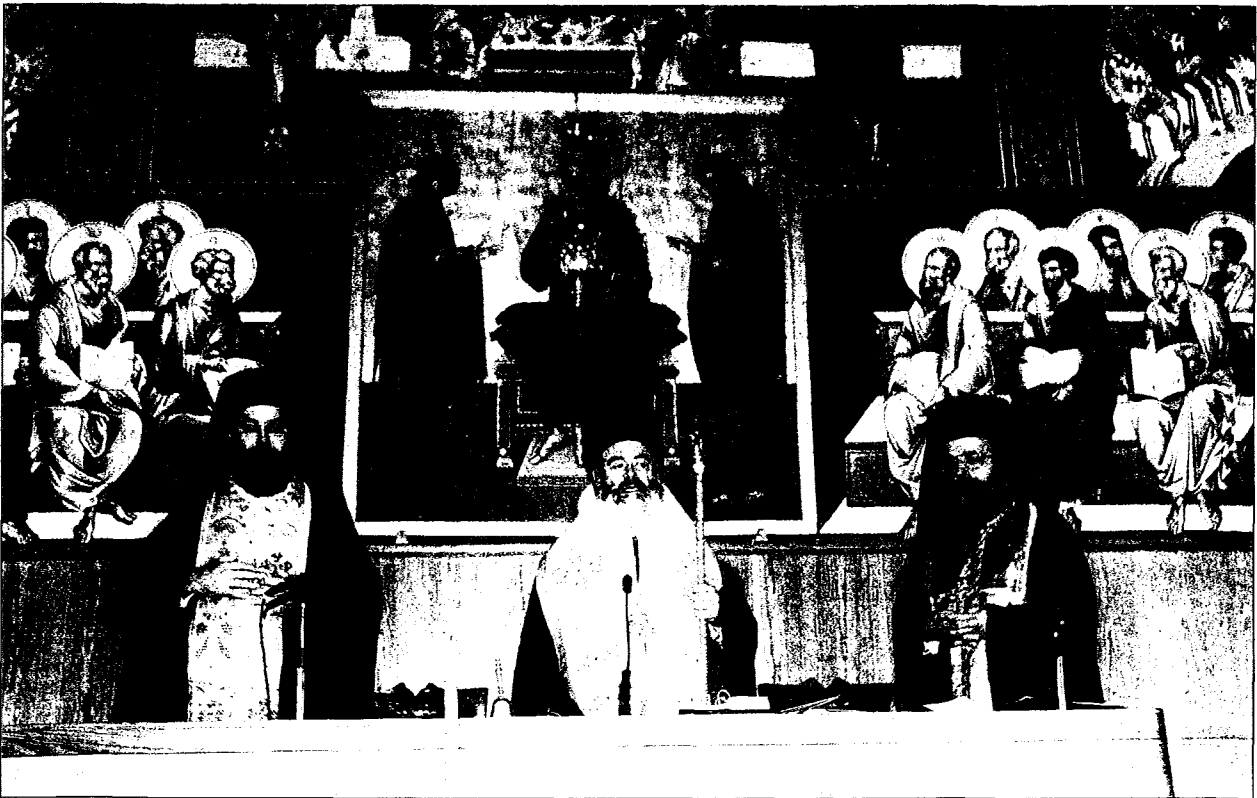
Μετά τής έν Κυρίω άγάπης
† Ό Άθηνών ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Η ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΓΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Αθήναι, 10 - 13 Ὀκτωβρίου 2000)

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΑ ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝΤΑ



Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ.κ. Χριστόδουλος τελεῖ τὴν ἐναρκτήριον Ἀκολουθίαν εἰς τὸ Μέγα Συνοδικόν, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Πανοσ. Ἀρχιμανδριτῶν κ. Θεολόγου Ἀποστολίδη, Ἀρχιγραμματέως, καὶ κ. Ἱεροθέου Τσολιάκου, Γραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου (Φωτ. Χρ. Μπόνη).

Ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου ἐπραγματοποιήθη εἰς τὸ Συνοδικὸν Μέγαρον ἀπὸ τὴν Τρίτην 10ην Ὀκτωβρίου 2000 ἕως καὶ τὴν Παρασκευὴν 13ην τοῦ μηνὸς ἡ τακτικὴ Σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ Πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τῆς εἶχεν ὡς ἑξῆς:

Τρίτη 10 Ὀκτωβρίου 2000

06.30 - 08.30 Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία εἰς τὸ Συνοδικὸν Παρεκκλήσιον τῶν Παμ-

μεγίστων Ταξιαρχῶν, Καθολικὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη, ἱεουργοῦντος τοῦ νεωτέρου τῆ τάξει Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας κ. Θεοκλήτου.

- 09.00 - 09.30 1. Ἐναρκτήριος Ἱερὰ Ἀκολουθία εἰς τὸ Μέγα Συνοδικόν.
2. Προσφώνησις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Συ-

	νοδικούς Συνέδρους. 3. Αντιφώνησις τοῦ πρώτου τῆ τάξει τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου. 4. Ἐκλογή τῆς ἐξ Ἀρχιερέων Ἐπιτροπῆς διὰ τὰς εἰς τὸν Τύπον ἀνακοινώσεις. 5. Εἰσήγησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, μὲ θέμα: «Ἡ μαρτυρία καὶ ἡ προσφορὰ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ Ἔθνος, τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τὴν Οἰκουμένην» (Ἐπετειακὴ Ἀναφορὰ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 150 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας).	9.00		
11.00	Διάλειμμα	11.00		
11.30	6. Εἰσήγησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου, μὲ θέμα: «Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ Ἐνοποιημένη Εὐρώπη (Παγκοσμιοποιήσις)». 7. Συζήτησις ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω Εἰσηγήσεως. Λήψις ἀποφάσεων.	11.30		
	Τετάρτη 11 Ὀκτωβρίου 2000			
9.00	Ἐναρκτήριος Προσευχὴ. 1. Ἀνάγνωσις καὶ Ἐπικύρωσις τῶν Πρακτικῶν τῆς προηγουμένης Συνεδρίας. 2. Εἰσήγησις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, μὲ θέμα: «Διαπιστώσεις καὶ προβληματισμοί, προκύπτοντες ἐκ τῆς προσφάτου κρίσεως εἰς τὰς σχέσεις Ἐκκλησίας - Πολιτείας». 3. Εἰσήγησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου, μὲ θέμα: «Ἐνημέρωσις ἐπὶ τῆς πορείας τοῦ θέματος τῶν ταυτοτήτων».	9.00		
11.00	Διάλειμμα			
11.30	4. Συζήτησις ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω Εἰσηγήσεων. Λήψις ἀποφάσεων. 5. Ὑπηρεσιακὰ θέματα.	11.00 11.30		
			Πέμπτη 12 Ὀκτωβρίου 2000	
			Ἐναρκτήριος Προσευχὴ. 1. Ἀνάγνωσις καὶ Ἐπικύρωσις τῶν Πρακτικῶν τῆς προηγουμένης Συνεδρίας. 2. Εἰσήγησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου, μὲ θέμα: «Ἡ Ἑλλάδα ὡς χώρα φιλοξενίας μεταναστῶν. Ἠθικά, ἐθνικά, θρησκευτικὰ καὶ κοινωνικά προβλήματα. Ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν αὐτῶν ὡς καὶ τοῦ ρατσισμού». 3. Συζήτησις ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω Εἰσηγήσεως. Λήψις ἀποφάσεων.	
			Διάλειμμα	
			4. Εἰσήγησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκοπίου, μὲ θέμα: «Ἡ κατοχύρωσις τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας εἰς τὴν Ἑλλάδα». 5. Συζήτησις ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω Εἰσηγήσεως. Λήψις ἀποφάσεων. 6. Συμπλήρωσις καταλόγου τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν Ἐκλογίμων Κληρικῶν. 7. Ψήφισις διαφόρων Κανονισμῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων. 8. Ὑπηρεσιακὰ θέματα.	
			Παρασκευὴ 13 Ὀκτωβρίου 2000	
			Ἐναρκτήριος Προσευχὴ. 1. Ἀνάγνωσις καὶ Ἐπικύρωσις τῶν Πρακτικῶν τῆς προηγουμένης Συνεδρίας. 2. Εἰσήγησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης κ. Ἀνδρέου, μὲ θέμα: «Τρόπος μεταθέσεως τῶν Μητροπολιτῶν τῶν κατασταθέντων εἰς προσωρινὰς καὶ προσωποπαγεῖς Ἱερὰς Μητροπόλεις. Μετατροπὴ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων αὐτῶν εἰς μονίμους». 3. Συζήτησις ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω Εἰσηγήσεως. Λήψις ἀποφάσεων.	
			Διάλειμμα	
			4. Πλήρωσις θέσεων Βοηθῶν Ἐπι-	

σκόπων παρά τῶ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος:

α) Τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

β) Τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρά τῇ Εὐρωπαϊκῇ Ἐνώσει.

γ) Τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

5. Ὑπηρεσιακὰ θέματα.

Παρατίθενται, ἐν συνεχείᾳ τὰ ἐκδοθέντα ἐπίσημα Ἀνακοινωθέντα:

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ τῆς 10ης Ὀκτωβρίου 2000

Συνῆλθε σήμερον εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν Συνεδριῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Μεγάρου ἐντὸς τῆς Ἱεράς Μονῆς Πετράκη, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδοῦλου.

Ἐν ἀρχῇ ἐτελέσθη ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου κ.κ. Χριστοδοῦλου ἡ ἐναρκτήριος Ἀκολουθία, ἡ προβλεπομένη διὰ τὰς ἐργασίας τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Μακαριώτατος ἀνέγνωσε προσφώνησίν του πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Συνέδρους, ἀναφερθεὶς εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπικαιρότητα καὶ εἶπεν: «Ἐχομεν δι' ἐλπίδος ὅτι καὶ ἡ παροῦσα Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας θὰ σταθῇ εἰς τὸ ἐπιβαλλόμενον ὕψος τῶν περιστάσεων καὶ θὰ προσεγγίσῃ μετ' εὐλαβείας καὶ ὑπευθυνότητος καὶ τὸ θέμα τοῦτο (τῶν ταυτοτήτων) παραλλήλως πρὸς τὰ ἄλλα, καὶ θὰ δώσῃ καὶ πάλιν εἰς τὸν πιστὸν καὶ εὐσεβῆ λαόν μας, τὸ μῆνυμα τῆς ἐν ἐνότητι καὶ ὁμοφροσύνῃ ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ πάντων ὑμῶν προσπαύσεως αὐτοῦ μετὰ κατ' ἐπίγνωσιν δέους, εὐθύνης καὶ τόλμης. Οἱ καιροὶ ἐπιβάλλουν μείζονα περισκεψῆν καὶ σώφρονα λογισμὸν».

Ἀκολούθως ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος ὑπὸ τὴν ιδιότητά του ὡς Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἀνέγνωσε τὴν ἀντιφώνησίν αὐτοῦ, ἀναφερθεὶς εἰς τὸν θεσμόν τῆς Ἱεράς Συνόδου καὶ εἶπε χαρακτηριστικῶς:

«Ἐκκλησία Συνόδου, κατὰ τὰ προαναφερθέντα, εἶναι κανονικῶ καὶ φρονικῶ τῶ λόγῳ καὶ ἡ ἀγιωτάτη Ἀυτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, Συνοδικῆ ἔκφρασις τῆς ὁποίας εἶναι καὶ ἡ τακτικὴ σύγκλησις τῆς Ἱεράς ταύτης Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας».

Ἀκολούθως, ἀναγνωσθέντος τοῦ Καταλόγου, διεπιστώθη ὅτι ἀπουσίαζαν δι' ἀσθένειαν ἢ ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας οἱ ἑξῆς Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται: Κορίνθου κ. Παντελεήμων, Κασσανδρείας κ. Συνέσιος, Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος, Σιδηροκάστρου κ. Ἰωάννης, Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἀπόστολος, Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Δαμασκηνός, Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, Νέας Σμύρνης κ. Ἀγαθάγγελος, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἱερώνυμος καὶ Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλωπίας κ. Χρυσόστομος.

Μετὰ πρότασιν τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου, ἀπεφασίσθη ὅπως ἐκφρασθοῦν ἐγγράφως αἱ εὐχαὶ τῆς Ἱεραρχίας πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς Ἀρχιερεῖς, δι' ἀνάρρωσιν καὶ ἀποκατάστασιν τῆς υἰείας αὐτῶν.

Ἐν συνεχείᾳ λαβὼν τὸν λόγον ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος, προέτεινε τὴν ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας ἔκδοσιν εἰδικοῦ ἀνακοινωθέντος, λόγῳ τῆς κρισίμου φάσεως τὴν ὁποίαν διέρχεται τὸ Κυπριακὸν πρόβλημα καὶ τὴν ἔκφρασιν συμπαραστάσεως πρὸς τὴν ἀδελφὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου καὶ πρὸς τὸν εὐσεβῆ Κλήρον καὶ πιστὸν Λαὸν τῆς Μεγαλονήσου, ὡς καὶ τὴν ἔκφρασιν εὐχῶν διὰ τὴν λύσιν τοῦ Κυπριακοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς προσδοκίας τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου. Ἀνεγνώσθη καὶ ἐνεκρίθη τὸ Ἀνακοινωθέν.

Ἀκολούθως καὶ συμφώνως πρὸς τὸ Πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, ἀνέπτυξε τὴν Εἰσήγησίν του «Ἡ μαρτυρία καὶ ἡ προσφορὰ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ Ἔθνος, τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τὴν Οἰκουμένην» (Ἐπετειακὴ Ἀναφορὰ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 150 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας).

Ἡ Εἰσήγησις αὕτη εἰς τὸ Α' Μέρος αὐτῆς ἡσχολήθη μὲ τὰ ἱστορικὰ στοιχεῖα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως Αὐτῆς μέχρι τοῦ Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Τόμου τοῦ 1850. Εἰς δὲ τὸ Β' Μέρος, μὲ τὰ ἱστορικὰ στοιχεῖα, τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Τόμου τοῦ

1850 μέχρι της σήμερα. Ἡ Εἰσήγησις ἐνεποίησε εὐμενεστάτην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς Συνέδρους, ἐπηκολούθησε δὲ λίαν ἐνδιαφέρουσα συζήτησις ἐπὶ διαφόρων σημείων αὐτῆς. Ἰδιαίτερος ἐγένετο λόγος διὰ τὰς προϋποθέσεις κατατάξεως νέων Ἁγίων ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ὄρου «Ἐθνικὴ Ἐκκλησία», ἕξ ἐπόψεως θεολογικῆς.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 10ης Ὀκτωβρίου 2000

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος αἰσθάνεται τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἔντονη ἀνησυχία της γιὰ τὶς πρόσφατες ἐξελίξεις στὸ μείζον ἐθνικὸ ζήτημα τῆς Κύπρου. Μὲ ὀδυνηρὴ ἐκπλήξις ὁ ἀπανταχοῦ Ἑλληνισμὸς παρατηρεῖ τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν καὶ τοὺς συνεργάτες του νὰ χρησιμοποιοῦν ἐκφράσεις καὶ νὰ προτείνουν λύσεις ποὺ ὀδηγοῦν στὴν νομιμοποίηση τῶν τετελεσμένων τῆς εἰσβολῆς τοῦ Ἀττίλα καὶ στὴν ὀριστικὴ διχοτόμησις τῆς Μεγαλονήσου.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὡς πνευματικὴ μητέρα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἐκφράζει τὸν σοβαρὸ προβληματισμὸ της γιὰ τὴν διολίσθησις τοῦ Κυπριακοῦ ἀπὸ τὴν πραγματικὴν οὐσίαν, ὡς προβλήματος εἰσβολῆς καὶ κατοχῆς, σὲ μία ἀτέρμονα διαδικασίαν διαλόγων, ἢ ὁποῖα τείνει νὰ νομιμοποιήσῃ τὸ ψευδοκράτος τοῦ Ντενκτὰς καὶ νὰ ἀποθρασύνῃ τὸν τουρκικὸ ἐπεκτατισμὸ σὲ ὅλα τὰ μέτωπα.

Ἡ Ἐκκλησία μας δὲν εἶναι ἀρμοδίαν νὰ προτείνει λύσεις ἐπὶ τῶν θεμάτων Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς. Αἰσθάνεται ὅμως τὸ βάρος τῆς ἱστορικῆς της εὐθύνης καὶ ὡς ἐκ τούτου ὀφείλει νὰ τονίσῃ ὅτι ἡ μὴ λύσις τοῦ κυπριακοῦ εἶναι συγκριτικὰ καλύτερη ἀπὸ μία κακὴ λύσις. Καὶ τέτοια κακὴ λύσις εἶναι ἡ κυοφορούμενη Συνομοσπονδία στὴν Κύπρο, ἢ ὁποῖα σημαίνει κατὰ τὴν ἐκφράση ἐμπείρων διπλωματῶν: «πλήρη τουρκικὸ ἔλεγχο στὸ βόρειο τμήμα τῆς Κύπρου καὶ μερικὸ ἔλεγχο στὸ νότιο τμήμα». Πιστεύουμε ὅτι ὅλες οἱ δυνάμεις τοῦ Ἑλληνισμοῦ θὰ στηρίξουν τὶς ἐκλεγμένες Κυβερνήσεις Ἀθηνῶν καὶ Λευκωσίας στὴν διεκδίκηση μιᾶς διπλωματικῆς ρυθμίσεως, ἢ ὁποῖα θὰ ἐγγυᾶται τὸν ἐνιαῖο χαρακτήρα καὶ τὴν ἐδαφικὴ ἀκεραιότητα τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, τὸ δικαίωμα τῶν προσφύγων νὰ ἐπιστρέψουν στὰ πατρογονικά τους ἐδάφη, τὴν διερεύνησις τῆς τύχης τῶν ἀγνοουμένων

μας καὶ πρωτίστως τὴν ἀπομάκρυνση τῶν κατοχικῶν στρατευμάτων ἀπὸ τὴν μαρτυρικὴ Μεγαλόνησο.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δηλώνει τὴν ἀμέριστη συμπαράστασίν της στὸν ἀγωνιζόμενον Κυπριακὸ Ἑλληνισμὸ καὶ τάσσεται ἀλληλέγγυος καὶ ἀρωγὸς στὴν ἐθνικὴ προσπάθεια ποὺ ἔχει ἀναλάβει ἡ ἀδελφὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κύπρου. Ἐλπίζει δέ, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θὰ συνεχίσει νὰ ἐνισχύει ἐμπράκτως καὶ μὲ ὅλα τὰ μέσα τὴν ἐθνικὴν, φυσικὴν καὶ πολιτιστικὴν ἐπιβίωσιν τῶν Ἑλλήνων ἀδελφῶν μας στὴν ἀνατολικὴ αὐτὴ ἐσχατιὰ τῆς Μεσογείου.

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ τῆς 11ης Ὀκτωβρίου 2000

Συνήλθε σήμερον εἰς τὴν δευτέραν τακτικὴν Συνεδριαν Αὐτῆς, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδριαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου.

Γενομένης Προσευχῆς καὶ συμφώνως πρὸς τὴν Ἡμερησίαν Διατάξιν, λαβὼν τὸν λόγον ὁ Μακαριώτατος, ἀνέπτυξε τὴν Εἰσηγήσιν του μὲ θέμα: «Διαπιστώσεις καὶ προβληματισμοί, προκύπτοντες ἐκ τῆς προσφάτου κρίσεως εἰς τὰς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας». Ἡ ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω Εἰσηγήσεως διήρκεσε δύο ὥρας καὶ 30 λεπτά καὶ ἐκράτησεν ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Σεβασμιωτάτων Συνέδρων, λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τῶν νοημάτων καὶ τῆς ἰσχύος τῶν ἐπιχειρημάτων.

Εἰδικώτερον ὁ λόγος τοῦ Μακαριωτάτου ἦταν:

- Λόγος ἀπολογισμοῦ καὶ ἀξιολογήσεως τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὸ πρόβλημα τῶν ταυτοτήτων καὶ τὸν εὐρύτερον ὀρίζοντα τῶν προσπαθειῶν τῆς Ἐκκλησίας.

- Λόγος ἀγωνιστικὸς μὲ ἀναφορὰν εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῶν λαοσυνάξεων καὶ διὰ πλήθους ἄλλων ἐνεργειῶν.

- Λόγος ἐκκλησιαστικὸς, ἀφοῦ ἡ Ἐκκλησία ὡς Θεοῦδρυτος Ὄργανισμὸς καὶ Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶναι εἰς τὸ ἐπίκεντρον τῶν προσπαθειῶν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ.

- Λόγος χριστοκεντρικὸς, ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς Χρι-



Σεβασμιώτατοι Ίεράρχαι - Σύεδροι κατά την έναρκτήριον Προσευχήν.

στός, ως Διδάσκαλος, Λυτρωτής και Ζωοδότης, είναι τὸ Α και τὸ Ω τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας.

- Λόγος Ἑλληνοκεντρικός, μετὴν ἐπανάληψιν τῆς δεδηλωμένης μετὰ θυσιῶν ἀγάπης τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διὰ τὴν Πατρίδα, τὴν Ἑλλάδα μας.

- Λόγος ἐνωτικός Ἱεροῦ Κλήρου και εὐσεβοῦς Λαοῦ εἰς τὰς ἀγωνιστικὰς προσπάθειαις τῆς Ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι εἶναι εἰρηνικαί.

- Λόγος πίστεως, ἀφοῦ μετὴν γνώμονα τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ, πορευόμεθα τὸν δρόμον τοῦ Χριστοῦ.

- Λόγος ὁμολογιακὸς διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ Ἑλλήνου, ἡ ὁποία εἶναι ὁ ἐλληνοχριστιανικὸς Πολιτισμὸς και τὸ ἀγαθὸν τῆς ἐλευθερίας.

- Λόγος θάρρους και εὐτολμίας ἔναντι τῆς ἀπαιτήσεως μερικῶν διανοουμένων διὰ τὸν χωρισμὸν Ἐκκλησίας και Πολιτείας.

- Λόγος ἀποδοχῆς οἰουδήποτε κόστους. Ἡ Ἐκκλησία δύναται νὰ ζήσῃ και ἐν πτωχείᾳ.

- Λόγος Ἀρχῶν τῆς Ἐκκλησίας, τὰς ὁποίας προεχόντως αὕτη κρατεῖ, ὅσον ἰσχύει ἡ ἀτμόσφαιρα διαφωνίας και κρίσεως.

- Λόγος Προγραμμάτων και δραμμάτων, πρὸς προαγωγήν τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἐπεδοκίμασεν ὁμοθύμως τὴν Εἰσήγησιν τοῦ Μακαριωτάτου και ἀπεφάσισεν ὅπως αἱ γενομένην ὑπ' αὐτοῦ προτάσεις διαβιβασθοῦν εἰς τὴν Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον, πρὸς ἐπεξεργασίαν και ἐφαρμογήν.

Ἀκολουθῶν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος, εἰσηγήθη τὸ θέμα «Ἐνημέρωσις ἐπὶ τῆς πορείας τοῦ θέματος τῶν ταυτοτήτων», μετὴν ἰδιότητά του ὡς Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν συλλογὴν τῶν ὑπογραφῶν τῶν Ἑλλήνων Πολιτῶν. Κατ' ἀρχὰς ἀνέλυσε συνοπτικῶς τὰ σχετικὰ μετὰς Λαοσυνάξεις και τὴν συλλογὴν τῶν ὑπογραφῶν. Εἰς τὴν συνέχειαν ἀνέπτυξεν ἐννοιολογικῶς και οὐσιαστικῶς τὰ περὶ τῆς Νέας Τάξεως Πραγμάτων. Τέλος διευτύπωσεν ἕξ προτάσεις διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ θέματος τῆς ἀναγραφῆς τοῦ Θρησκευματος εἰς τὰ νέου τύπου Δελτία Ταυτοτήτων, εἰς τὴν προοπτικὴν τῆς λύσεως τοῦ προβλήματος τούτου, κατὰ νηφάλιον, ἐκκλησιολογικὸν και ποιμαντικὸν τρόπον.

Άκολουθως ἔλαβον τὸν λόγον οἱ Σεβασμώτατοι Μητροπολίται Λαγκαδᾶ κ. Σπυρίδων, Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθιμος, Ἰωαννίνων κ. Θεόκλητος, Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκόπιος καὶ Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἀπόστολος.

Τεθέντος εἰς ψηφοφορίαν τοῦ θέματος τῆς διακοπῆς τῆς συλλογῆς τῶν ὑπογραφῶν διὰ τὸ Δημοψήφισμα, οἱ Ἱεράρχαι ἐτάχθησαν ὑπὲρ τῆς συνεχίσεως τῆς προσπαθείας αὐτῆς. Ὑπὲρ τῆς διακοπῆς ἐτάχθη μόνον ὁ Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Θεόκλητος.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ δημοσιεύματα μερίδος τοῦ Τύπου, διὰ τὴν χρησιμοποιηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σεβασμώτατου Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομου ὀρολογίαν κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην χθεσινήν Εἰσήγησιν, διευκρινίζοντα τὰ ἑξῆς:

Ὁ Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, ἐγνωσμένης πείρας καὶ σωφροσύνης Ἱεράρχης, ἀλλὰ καὶ κάτοχος ἰδία τῆς νεωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, ἐχρησιμοποίησε τοὺς ὅρους «παιδομάζωμα» καὶ «συμμοριτοπόλεμος», ὅπως οἱ ὅροι οὗτοι ἴσχυαν καὶ ἐχρησιμοποιοῦντο κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν συνέβαινον τὰ ποικίλα γεγονότα καὶ τὰ ὁποῖα ἐξιστοροῦσεν ὁ Ὀμιλητῆς μὲ κύριον ἄξονα τὴν προσφορὰν τῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τοῦ Λαοῦ.

Ἐν σχέσει πρὸς τὰς αἰτιάσεις ἐπὶ τοῦ χθεσινοῦ ἀνακοινωθέντος διὰ τὸ Κυπριακόν, διευκρινίζεται τὸ ἑξῆς:

Ἄλλο θέμα εἶναι ἡ ἄσκησις Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς (τὴν κατευθύνει ἡ Κυβέρνησις) καὶ ἄλλο ἡ ἔκφρασις γνώμης δι' ἓν ἔθνικόν θέμα. Αὐτὰ ὡς ἀπάντησις εἰς ὅσους ἀναγνωρίζουν μὲν τὴν ὀρθότητα τῆς τοποθετήσεώς μας, ἀλλὰ ἀρνοῦνται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νὰ ἀναμειγνύεται εἰς τὰ Ἐθνικὰ Θέματα.

(Ἐκ τῆς Ἱεραῖς Συνόδου

τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 2000

Συνήλθε σήμερον ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν τρίτην τακτικὴν Συνεδρίαν Αὐτῆς, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου.

Μετὰ τὴν γενομένην Προσευχὴν καὶ συμφῶως πρὸς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν, ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξαν-

δρουπόλεως κ. Ἄνθιμος, ὁ ὁποῖος παρουσίασε τὴν Εἰσήγησίν του ὑπὸ τὸν τίτλον: «*Ἡ Ἑλλάς ὡς Χώρα φιλοξενίας μεταναστῶν - Ἠθικά, Ὄρησκευτικά καὶ Κοινωνικά Προβλήματα. Ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν αὐτῶν καὶ τοῦ Ρατσισμού*». Ὁ ὀμιλητῆς ἀνεφέρθη εἰς τὴν ἀρετὴν τῆς φιλοξενίας, εἰς τὴν περὶ αὐτῆς διδασκαλίαν τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων πατροπαράδοτον φιλοξενίαν τῶν Ἑλλήνων. Ἀνέλυσε ἐπίσης τοὺς ὅρους μετανάστευσις, μετανάστις, λαθρομετανάστις, οἰκονομικὸς μετανάστις καὶ πρόσφυγας. Ἐξέθεσε τὴν ἐξέλιξιν τοῦ συγχρόνου μεταναστευτικοῦ προβλήματος, καὶ τὰς τρεῖς ομάδας χωρῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας προέρχονται ὅλοι οἱ μετανάσται. Ὁ ὀμιλητῆς παρέσχε στοιχεῖα περὶ τῆς εἰσόδου τῶν μεταναστῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἀπὸ τὴν Ἀστυνομικὴν Διεύθυνσιν Ἀλεξανδρουπόλεως, ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Μακεδονίας - Θράκης, ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως καὶ ἀπὸ τὸν Ο.Α.Ε.Δ.

Εἰς τὴν συνέχειαν παρουσίασε τρεῖς κατηγορίας προβλημάτων ἐκ τῆς μεταναστεύσεως: 1) Ἠθικά, 2) Κοινωνικά καὶ 3) Ὄρησκευτικά. Ἐν σχέσει πρὸς τὸν Ρατσισμόν, ἐδήλωσε ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀπολύτως ἀρνητικὴ εἰς τὰς φυλετικὰς διακρίσεις, καταδικάζει ἀνεπιφύλακτα τὸν Ρατσισμόν καὶ τὴν Ξενοφοβίαν καὶ ἐμμένει εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Εὐαγγελίου, ὅτι κάθε ἄνθρωπος, ὡς πλάσμα τοῦ Δημιουργοῦ, δικαιούται νὰ ἀπολαμβάνῃ ὅλων τῶν καὶ διεθνῶς ἀνεγνωρισμένων ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Εἰδικὴ ἀναφορὰ ἔκαμεν ὁ ὀμιλητῆς εἰς τὴν πολυπολιτισμικότητα, ὅπως αὐτὴ περιγράφεται, ἀναλύεται καὶ ἀξιολογεῖται εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην.

Ὁ Σεβασμώτατος ὀμιλητῆς κατέληξεν ὡς ἀκολουθως:

«*Ἐπειδὴ οἱ πρακτικὲς προτάσεις γιὰ ἓνα πολύπτυχο θέμα, σὰν αὐτὸ πού σᾶς παρουσίασα, εἶναι δύσκολο νὰ διατυπωθοῦν καὶ τὸ κυριώτερο, νὰ ἔχουν ἰσχύ σὲ ὅλα τὰ ἐπὶ μέρους ἀναφερόμενα ζητήματα καὶ περιστατικά, δὲ θὰ τις καταγράψω ἐδῶ, ἀλλὰ θὰ ἐπιμείνω:*

1. *Στὴν ἀγιογραφικὴ κατοχύρωσις τῆς ἀρετῆς τῆς φιλοξενίας καὶ τὴν προσφορὰ αὐτῆς πρὸς πάντα ἄνθρωπο, ὡς πλάσμα τοῦ Θεοῦ Δημιουργοῦ.*

2. *Στὸ θεολογικὸ ὑπόβαθρο τῆς ὀρθοδόξου πομπαντικῆς γιὰ τὴν ἐν γένει περιθάλψην τῶν προσφύγων καὶ τῶν μεταναστῶν μὲ πρότυπο τὴν πα-*



Σεβασμιώτατοι Ίεράρχαι - Σύεδροιο, κατὰ τὴν Ἐναρκτήριον Προσευχήν.

ραβολή τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη.

3. Στὴν ἐκδήλωση ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ τῆς ἐμπράκτου, ἀδιακρίτου καὶ ἀνυποκρίτου ἀγάπης πρὸς ὄλους τοὺς κατατρεγμένους ξένους.

4. Τὴ γενικόκερη κοινωνικὴ ὑποστήριξη πρὸς τοὺς ἀπόρους, τοὺς ἀστέγους, τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς πολυτέκνους ξένους.

5. Στὴν ἀσκηση Ἱεραποστολῆς, σὲ εὐθετο χρόνο, μὲ διάκριση καὶ σεβασμὸ τῆς προσωπικότητος καὶ τῆς ἐλευθερίας παντὸς ἀλλοδαποῦ ἀτόμου, ἀλλὰ καὶ διάθεση ἀντιστάσεως στὴν προσηλυτιστικὴ μανία τῶν αἰρέσεων.

6. Στὴν προσπάθεια μειώσεως τῶν δυσμενῶν συννεπειῶν ποὺ προκύπτουν ἀπὸ τὶς μεταναστευτικὲς καὶ προσφυγικὲς ἀφίξεις τῶν στανθρώπων μας.

7. Στὴν ἀξιολόγηση τῶν ποικίλων ἀπόψεων ποὺ διατυπώνονται γιὰ τὴν πολυπολιτισμικότητα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἰδιαιτεροτήτων τῆς Πατρίδος μας.

8. Στὴν εἰδικὴ διοργάνωση καὶ προετοιμασία ἐκάστης ἀκριτικῆς Ἱεραῆς Μητροπόλεως, γιὰ τὴν κάλυψη ἐκτάκτων ἀναγκῶν τῶν προσφύγων καὶ τῶν λαθρομεταναστῶν.

9. Προτείνω τέλος τὴν ἔκδοση ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐνὸς μικροῦ Ἐγκολπίου, γραμμῆνου στὴν ἑλληνικὴ καὶ στὴν ἀγγλικὴ γλώσσα, μὲ χρήσιμες πληροφορίες καὶ προτροπὲς καὶ μὲ τίτλο: "Ἐγκόλπιο γιὰ τὸν μετανάστη ποὺ ἦλθε στὴν Ἑλλάδα"».

Ἐπικολούθησε ἐνδιαφέρουσα συζήτηση, εἰς τὴν ὁποία ἔλαβον μέρος ὁ Μακαριώτατος καὶ οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Γόρτυνος, Λαγκαδά, Μεσσηνίας, Θεσσαλιώτιδος, Κερκύρας, Πατρῶν, Φιλίππων, Περιστερίου, Ἀττικῆς, Ξάνθης, Βερροίας, Δρυϊνουπόλεως, Καστορίας, Χίου καὶ Παραμυθίας.

Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος, ἐν συνεχείᾳ, συνώψισε τὰς προτάσεις τοῦ Σεβασμιωτάτου Εἰσηγητοῦ καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν εἰς δύο κεφάλαια εὐθύνης καὶ πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀπαραιτήτων ἐνεργειῶν πρὸς ἅπαντας τοὺς μετανάστες. Τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἀφορᾷ εἰς τὸ Προνοιακὸν Ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, ἦτοι τὴν διοργάνωση σισσιτίων ὑπὸ τῶν Ἐνοριῶν, τὴν ἐξουδετέρωση πάσης μορφῆς ἀποκλεισμοῦ, τὴν ὑποβοήθησιν διὰ τὴν στέγασιν καὶ τὰ ζητήματα ὑγείας, εἰς τὴν συνεργασίαν τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῶν ἄλλων

Δημοσίων και Ίδιωτικῶν Φορέων, εἰς προγράμματα και ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῶν μεταναστῶν και τὴν παροχὴν πάσης ἄλλης συμπαροστάσεως εἰς αὐτούς. Τὸ δεύτερον ἀφορᾷ εἰς τὸ Ποιμαντικὸν Ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, ἤτοι εἰς τὴν κατήχησιν, εἰς τὰς Βαπτίσεις, εἰς τοὺς Μικτοὺς Γάμους, εἰς τὸν ἐκκλησιασμόν, εἰς τὴν ἐξασφάλισιν λατρευτικῆς και λειτουργικῆς ἐξυπηρητήσεως εἰς τοὺς ἑλληνορθόδοξους Ἑλληνοποντίους και εἰς τὴν γενικὴν ποιμαντικὴν μέριμναν ὑπὲρ τῶν κατηχομένων και τῶν πιστῶν μεταναστῶν.

Ἀκολούθως ὁ Σεβασμιώτατος μητροπολίτης Φιλίππων κ. Προκόπιος παρουσίασε συμφώνως πρὸς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τὴν Εἰσήγησίν του μὲ θέμα: «*Ἡ κατοχύρωσις τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας εἰς τὴν Ἑλλάδα*».

Ὁ ὁμιλητὴς ἀνέλυσε τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ὅπως αὐτὰ καθορίζονται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα, και εἰδικῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ προσωπικοῦ δικαιώματος τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας (ἄρθρον 1). Εἰς τὴν συνέχειαν ἐξήτασε τὰ θέματα τῆς προστασίας τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, ὡς ἐλευθερίας τῆς λατρείας μὲ συγκεκριμένης ἀναφοράς ὄχι μόνον εἰς τὸ Σύνταγμα και τοὺς Νόμους, ἀλλὰ και εἰς Διεθνεῖς Συνθήκας, αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν και εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἔννομον τάξιν.

Ἡ ποικιλία τῶν περιπτώσεων εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς τῆς ἀρχῆς και ὄλων τῶν ἐπὶ μέρους μορφῶν και ἐκδηλώσεων της ἔδειξεν, ὅτι ἡ νομικὴ θεωρία και πρᾶξις εἰς τὰς περισσότερας περιπτώσεις ἀδικεῖ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ὅταν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν χρεώνουν πᾶσαν πρᾶξιν τῆς Διοικήσεως, τὴν ὁποῖαν ἐκλαμβάνουν ὡς κωλυτικὴν τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας.

«*Εἰς τὴν Ἑλλάδα*», ἐτόνισεν ὁ ὁμιλητὴς, «ὄλαι αἱ γνωσταὶ θρησκείαι δὲν ἐμποδίζονται εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν θρησκευτικῶν ἐλευθεριῶν, ἀκόμη και ἡ παραθρησκεία και αὐτὸς ὁ ἀποκρυσφισμός. Αἱ προβλεπόμεναι αἰτιάσεις ἐπιδιώκουν ὄχι τὴν διεκδίκησιν περισσότερας ἐλευθερίας, ἀλλὰ τὴν συρρίκνωσιν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας και τὸν ἐξωβελισμὸν αὐτῆς ἀπὸ τὸν εὐρύτερον χῶρον τῆς κοινωνικῆς ζωῆς και δράσεως.

Ὁ πολλοὺς ἐνοχλῶν χαρακτήρας τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ὡς νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ὑπάρχει και διὰ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς και διὰ τοὺς παραδοσιακοὺς Προτεστάντας και διὰ τοὺς Ἰσραηλίτας και διὰ τοὺς Μουσουλμάνους. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν μάλιστα ἔχουν πλήρη διοι-

κητικὴν αὐτοτέλειαν, ἄνευ παρεμβάσεως και ἐλέγχου, μὲ ἐλαχίστας ὑποχρεώσεις και περισσότερα προνόμια, χωρὶς τὸ Κράτος νὰ ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ τὰ περιορίσῃ».

Πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν ἐστράφησαν και ὅσα ὡς ἐκτιμήσεις και συμπερασματικαὶ προτάσεις κατετέθησαν ἀπὸ τὸν Εἰσηγητὴν, μὲ πλέον σημαντικὸν τὸ ἀκόλουθον:

«*Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θὰ συνεχίσῃ τὸ ἁγιαστικὸν και ποιμαντικὸν ἔργον της, τιμῶσα ὅσα ἀπὸ τὸ ἄρθρο 3 τοῦ Συντάγματος ἀπορρέουν, τοῦ ὁποῖου τὴν διατήρησιν ἐπιθυμεῖ διὰ λόγους πολλοὺς και ὄχι διὰ τὰ προνόμια τὰ ὁποῖα δὲν ἐξασφαλίζει. Ὅμως τὴν αὐτοδιοίκησίν της, τὴν αὐτοτέλειαν και τὴν προστασίαν τῆς ἐλευθερίας και ὄλων τῶν δικαιωμάτων της, θὰ ἐπιδιώκῃ μέσα ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος και τῶν Διεθνῶν Συνθηκῶν διὰ τὴν θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν και δι' ὅλα τὰ δικαιώματα, κυρίως δὲ διὰ τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος τῶν θρησκείων, ἡ ὁποῖα ἀποκλείει νὰ κατισχύσῃ ἡ μειοψηφία εἰς βάρος τῆς πλειοψηφίας».*

Ἐπ' αὐτῶν προετάθη νὰ ὑπάρξῃ εἰδικὸς ἐκκλησιαστικὸς φορεὺς μελέτης, ὀργανώσεως και φροντίδος, διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν και τῶν Ἐκκλησιῶν.

Χθὲς ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τριῶν Σέρβων Ἱεραρχῶν, μετὰ τῶν ὁποίων συνεζήτησε τὰ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ἀπὸ μακροῦ ἐκκρεμοῦντος ἐπισήμου ταξιδίου του εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Σερβικὴν Ἐκκλησίαν. Μεταξὺ τῶν τριῶν ἐπισκεπτῶν δὲν ὑπῆρχε Σκοπιανὸς Ἱεράρχης.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ τῆς 13ης Ὀκτωβρίου 2000

Συνῆλθε σήμερον ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν τετάρτην τακτικὴν Συνεδρίαν Αὐτῆς, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδοῦλου.

Γενομένης Προσευχῆς ἀνεγνώσθη ὁ Κατάλογος τῶν Σεβασμιωτάτων Συνέδρων και διεπιστώθη ὅτι οἱ παρόντες και συμμετέχοντες εἰς τὴν Συνεδρίαν Ἱεράρχαι ἦσαν 70.

Ἐν ἀρχῇ ὁ Μακαριώτατος ἀνεκοίνωσε τὴν ἀναμενομένην ἰδιωτικὴν Ἐπίσκεψιν εἰς τὰς Ἀθήνας τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου

χου κ.κ. Βαρθολομαίου από 18ης έως 25ης Οκτωβρίου έ.έ. και έκάλεσε τούς Σεβασμιωτάτους Ίεράρχας να συμμετάσχουν εις όσας έκδηλώσεις επιθυμοϋν, δι' ό και προς τον σκοπον αυτον διενεμήθη το Πρόγραμμα της Πατριαρχικής Έπισκέψεως.

Άκολουθως ό Μακαριώτατος Πρόεδρος έζητησε την έγκρισιν των Σεβασμιωτάτων Συνέδρων, όπως κατά την σημερινήν Συνεδριαν διεξαχθή πρωτον ή έκλογή των Βοηθών Έπισκόπων και εις το δεύτερον μέρος να αναγνωσθή ή Εισηγήσις του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως. Η πρότασις ένεκρίθη.

Έν συνεχεία, διεξαχθείσης συζητήσεως επί του θεσμου των βοηθών Έπισκόπων, εις την όποιαν έλαβον μέρος πολλοί Ίεράρχαι, έπηρεολούθησε ή διαδικασία της έκλογής των δύο Βοηθών Έπισκόπων παρά τω Μακαριωτάτω Αρχιεπισκόπω Αθηνών.

Ό Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος ως Πρόεδρος της Ίεράς Συνόδου της Ίεραρχίας και συμφώνως προς τον Νόμον, προέτεινε προς έκλογήν του Βοηθού Έπισκόπου δια την θέσιν του Διευθυντου του Διορθοδόξου Κέντρου της Έκκλησίας της Ελλάδος, τούς Πανοσιολογιωτάτους Αρχιμανδρίτας:

- κ. Ίωάννην Σακελλαρίου, Ηγούμενον της Ίεράς Μονής Παντέλης.

- κ. Καλλίνικον Δεμενόπουλον, ύπηρετουντα παρά τη Αρχιγραμματεία της Ίεράς Συνόδου.

- κ. Προκόπιον Πετρίδην, ύπηρετουντα παρά τη Συνοδική Έπιτροπή Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων της Ίεράς Συνόδου.

Γενομένης της ψηφοφορίας και καταμετρηθεισών των ψήφων, διεπιστώθη το ακόλουθον αποτέλεσμα:

- Ό Αρχιμανδρίτης κ. Ίωάννης Σακελλαρίου, έλαβε ψήφους 45.

- Ό Αρχιμανδρίτης κ. Καλλίνικος Δεμενόπουλος, έλαβε ψήφους 5.

- Ό Αρχιμανδρίτης κ. Προκόπιος Πετρίδης έλαβε ψήφους 3.

- Λευκαί ψήφοι 16.

Όττω, Βοηθός Έπίσκοπος έξελέγη ό Αρχιμανδρίτης κ. Ίωάννης Σακελλαρίου, εις τον όποιον έδόθη ό τίτλος του Έπισκόπου Θερμοπυλών.

Όσαύτως ό Μακαριώτατος Πρόεδρος προέτεινε προς έκλογήν του Βοηθού Έπισκόπου δια την θέσιν του Διευθυντου του Γραφείου της Έκκλησίας της Ελλάδος παρά τη Ευρωπαϊκή Ένώσει, τούς Πανοσιολογιωτάτους Αρχιμανδρίτας:

- κ. Αθανάσιον Χατζόπουλον, Καθηγητήν εις το

Ίνστιτούτον Όρθοδόξου Θεολογίας εν Chambesy,

- κ. Άγαθάγγελον Χαραμαντίδην, Διευθυντήν του Κλάδου Έκδόσεων της Έπικοινωνιακής και Μορφωτικής Ύπηρεσίας της Έκκλησίας της Ελλάδος (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.) και

- κ. Διονύσιον Μάνταλον, Πρωτοσύγκελλον της Ίεράς Μητροπόλεως Χαλκίδος.

Γενομένης της ψηφοφορίας και καταμετρηθεισών των ψήφων, διεπιστώθη το ακόλουθον αποτέλεσμα:

- Ό Αρχιμανδρίτης κ. Αθανάσιος Χατζόπουλος, έλαβε ψήφους 43.

- Ό Αρχιμανδρίτης κ. Άγαθάγγελος Χαραμαντίδης, έλαβε ψήφους 5.

- Ό Αρχιμανδρίτης κ. Διονύσιος Μάνταλος έλαβε ψήφους 4.

- Λευκαί ψήφοι 18.

Όττω, Βοηθός Έπίσκοπος έξελέγη ό Αρχιμανδρίτης κ. Αθανάσιος Χατζόπουλος, εις τον όποιον έδόθη ό τίτλος του Έπισκόπου Αχαΐας.

Έν συνεχεία ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως κ. Άνδρέας, παρουσίασε την Εισηγήσιν του με θέμα: «Τρόπος μεταθέσεως των Μητροπολιτών, των κατασταθέντων εις προσωρινάς και προσωποπαγείς Ίεράς Μητροπόλεις. Μετατροπή των Ίερών Μητροπόλεων αυτών εις μονίμους».

Έπηρεολούθησε συζήτησις καθ' ήν έλαβον τον λόγον οί Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Γουμενίσσης, Σταγών και Μετεώρων, Αττικής, Ηλείας, Φιλίππων, Τρίκης, Άλεξανδρουπόλεως, Λαγκαδά, Πατρών, Ζακύνθου και Καλαβρύτων.

Ό Μακαριώτατος Πρόεδρος ώμίλησε τελευταίος, αναφερθείς εις το ιστορικόν του θέματος και εις την νομοκανονικήν πλευράν αυτου.

Τελικως έλήφθη ή Απόφασις, όπως αί προσωρινάι Μητροπόλεις έξακολουθοϋν να παραμένουν προσωρινάι, οί δε Σεβασμιώτατοι Ίεράρχαι των Μητροπόλεων αυτών να δύνανται να μετατίθενται συμφώνως προς τας ισχυούσας διατάξεις του Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Ελλάδος» και «Περί μεταθέσεως Μητροπολιτών».

(Έκ της Ίεράς Συνόδου της Ίεραρχίας της Έκκλησίας της Ελλάδος)

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ.κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Ἡ ἴδρυσις Γραφείου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς Ἀθήνας ὑπῆρξε, Παναγιώτατε, σχετικῶς πρόσφατον, ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς σας χρονολογούμενον, αἴτημα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖον καὶ ἀπεδέχθη τελικῶς ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μὲ ἀπόφασιν τῆς ΔΙΣ τοῦ Μαΐου 1998, καὶ ἀκολούθως συνεφώνησε μεθ' ὑμῶν κατὰ τὰς διμερεῖς συζητήσεις πού διεξήχθησαν εἰς τὸ Φανάριον τὸν Ἰούνιον τοῦ 1998. Τότε διευκρινίσθη ὅτι σκοπὸς τῆς ἰδρύσεως τοῦ Γραφείου τούτου θὰ εἶναι “ἡ ἔτι περαιτέρω σύσφιγξις καὶ προώθησις τῶν μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἀδελφικῶν σχέσεων, καὶ ἡ παρακολούθησις καὶ προαγωγή τῶν ἀνακυπτόντων καὶ ἀπασχολούντων τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ζητημάτων” (Κοινὸν Ἀνακοινωθὲν 15.6.98). Πολλοὶ τότε στὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ ἐκείνους πού κατὰ καιροὺς μεταμορφώνονται πότε εἰς ἐχθροὺς καὶ πότε εἰς φίλους εἴτε ἰδικούς μας, εἴτε τοῦ Πατριαρχείου, εἶχον σπεύσει ἀπὸ ἐνωρις νὰ γράψουν, ὅτι ἡ ἰκανοποίησις τοῦ αἰτήματος αὐτοῦ τοῦ Πατριαρχείου, πού περιέκλειε δῆθεν ὑποπτα σχέδια, θὰ ἐστρέφετο τελικὰ εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀφοῦ ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ δημοσιουργήσῃ “σοβαρὰ προβλήματα καὶ ἄχρηστες καὶ ἐπικίνδυνες τριβές” μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν (“Τὸ Ποντίκι” 30.11.95) ἢ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ δημιουργίας Τοποτηρητείας τοῦ Πατριαρχείου ἐντὸς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐδάφους τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας μας. Ἄλλοι πάλιν, σχολιάζοντες τὴν μέχρι πρό τινος ἄρνησιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ συμφωνήσῃ εἰς τὴν ἴδρυσιν ἐνὸς τέτοιου Γραφείου, ἔσπευδαν καὶ αὐτοὶ νὰ “στηρίξουν” τάχα τὸ χειμαζόμενον Πατριαρχεῖον καὶ νὰ στρέψουν τὰ πυρὰ τῶν ἐναντίον τοῦ μακαριστοῦ Προκατόχου μας. Εἶναι οἱ ἴδιοι πού καὶ σήμερα ἐπαναλαμβάνουν στερεοτύπως ὡς Κασσάνδρες ὅτι οἱ σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν

μας ἀκροβατοῦν καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν δοκιμάζονται αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἶναι ἐκείνοι πού δημιουργοῦν κλίμα ἀβεβαιότητος καὶ ἀνάπτουν τὰς θρυαλλίδας κρίσεων καὶ ρήξεων, τὰς ὁποίας καὶ φαντάζονται ἀλλὰ καὶ μεθοδεύουν.

Ὁ ἴδιος ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὑποστηρίζων σὲ συνέντευξή του στὴν ἐκπομπή “Ἀρχονταρίκι” τὸν Ἰανουάριον 1996 τὸ αἴτημά του περὶ τοῦ Γραφείου, εἶχε τονίσει ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τοῦ Γραφείου του αὐτοῦ προκειμένου νὰ προωθῆ τὰς ὑποθέσεις του καὶ νὰ ἔχει τακτικὴν ἐπικοινωνίαν μὲ τὰ ἑλληνικὰ ΜΜΕ. Τότε εἰς ἐπώνυμον ἄρθρον μας εἶχομεν ὑποστηρίξει ὅτι ἡ ἴδρυσις τοῦ Γραφείου αὐτοῦ δὲν ἐγκυμονοῦσε κανένα κίνδυνον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας, ἢ ὁποία, οὔσα Αὐτοκέφαλος καὶ αὐτοδιοίκητος, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀπειληθῇ ἀπὸ τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, οὔτε νὰ διατρέξῃ τὸν παραμικρὸν κίνδυνον, ἐφ' ὅσον δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει πρόθεσις οὔτε ἐπεμβάσεώς τινος στὰ ἐσωτερικά της οὔτε ἀμφισβητήσεως τῶν κυριαρχικῶν της δικαιωμάτων. Τὰ αὐτὰ ὑπεστηρίξαμεν καὶ ἐνώπιον τῆς ΙΣΙ κατ' Ὀκτώβριον 1998, ὅτε τὸ ὄλον θέμα, μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν συμφωνίαν τοῦ Φαναρίου, εἰσήχθη πρὸς ὀριστικὴν ἐπικύρωσιν. Καὶ ἤδη μετὰ τὴν ὑπέρβασιν τῶν δυσκολιῶν, τὸ Γραφεῖον ἐγκαινιάζεται σήμερον διὰ νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ προδιαγεγραμμένον ἔργον του ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς ὅσα συνεφωνήθησαν ἀλλὰ καὶ πρὸς ὅσα ἐπιβάλλονται ἀπὸ τὰς διεκκλησιαστικὰς μας σχέσεις.

Ἐχέγγυον δὲ τούτου δὲν εἶναι μόνον ἡ μακραίων παράδοσις τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, τῆς σεβομένης τοὺς θεσμοὺς καὶ τὰ ἐκκλησιολογικῶς καὶ ἱεροκανονικῶς τεθεσπισμένα, ὡς καὶ ἡ ἀνάλογος στάσις τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιοπάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ ἡ παρουσία ἐπικε-

φαλῆς τοῦ Γραφείου τούτου ἐκκλησιαστικοῦ ἀνδρὸς ἐμπείρου, σεμνοῦ, ἱκανοῦ, μετριοπαθοῦς καὶ λιπαροῦ γνώστου τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐν γένει πραγμάτων, τοῦ φιλόστοργος καὶ φιλομούσου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Περγάμου κ.κ. Ἰωάννου, καθηγητοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας καὶ μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ὅστις εἴμεθα βέβαιοι ὅτι μετὰ προσοχῆς τῆς δεούσης, ἀλλὰ καὶ μετ' ἐπιστάσις εὐλόγου θὰ διαχειρισθῆ τὸ πρῶτον τὸ πείραμα τοῦτο, καὶ θὰ συμβάλλει εἰς τὴν ἔτι περαιτέρω ἐμπέδωσιν τοῦ γνησίου ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος τὸ ὁποῖον οὕτως ἢ ἄλλως διέπει τὰς σχέσεις τῶν δύο ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν μας.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὡς φιλοξενοῦσα εἰς τὸ ἔδαφός της τὸ Γραφεῖον τοῦτο, μέλλει νὰ προσφέρει εἰς αὐτὸ πᾶσαν δυνατότητα πρὸς ἐπιτέλειαν τῆς ἀποστολῆς του καὶ νὰ συμβάλλει εἰς τὴν ἐπιτυχίαν της. Ἡ ἐν μέσῳ ἡμῶν παρουσία τοῦ Σεβασμιωτάτου Δ/ντοῦ τοῦ Γραφείου τούτου δὲν

πρόκειται βεβαίως νὰ ἀναπληρώσει τὴν ἀνάγκην ἀμέσου ἐπικοινωνίας καὶ ἐπαφῆς τῶν δύο Ἐκκλησιῶν μας εἴτε εἰς τὰ πρόσωπα τῶν Προκαθημένων των, εἴτε εἰς τὴν σύγκλησιν διμερῶν συναντήσεων εἰς ἐπίπεδον ἀντιπροσωπειῶν. Ὡστόσο θὰ ὑπουργήσῃ καὶ αὐτὴ εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ἁγιαστῶν σχέσεών μας καὶ εἰς τὴν ἀποφυγὴν κρίσεων αἱ ὁποῖαι προέρχονται συνήθως ἀπὸ παρεξηγήσεις ἢ παραπληροφορήσεις πού λυμαίνονται δυστυχῶς τὰς κοινωνίας μας, ἀλλὰ καὶ τὰς Ἐκκλησίας μας. Εὐχομαι αἰσίαν τὴν λειτουργίαν τοῦ Γραφείου τούτου καὶ ἐπιτυχίαν τῶν ταχθέντων πρακτικῶν στόχων του. Ἡ Ἐκκλησία μας προσφέρει συμβολικῶς εἰς τὸ Γραφεῖον μίαν πλήρη σειρὰν τῆς ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐκδιδομένης Πατρολογίας πρὸς ἐμπλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης του.

Καλορίζικον νὰ εἶναι τὸ Γραφεῖον καὶ εὐτυχὲς τὸ προσωπικόν του.



ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Ο ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΩΝ

ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΟΥΝΙΑΣ

Ἡ ὑπαναχώρηση τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν ἐκπροσώπων εἰς τὸν Διάλογον μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς Οὐνίας, πού στήν πράξη ἐφθασαν νὰ ἀπαρνηθοῦν τὶς ὑπογραφές των στὸ κοινὸ κείμενο τῆς Μικτῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Aiccia (1998), ὠδήγησε τὴν ἐν Ὀλομελείᾳ Συνεδρία τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς Διαλόγου Ὁρθόδοξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν πού συνήλθε στὴν Βαλτιμόρη τῶν Η.Π.Α. ἀπὸ 9 - 19 Ἰουλίου σὲ οὐσιαστικὸ ναυάγιο μὲ ἀπρόβλεπτες συνέπειες γιὰ τὸ μέλλον τοῦ Διαλόγου. Ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὸν ἐν λόγω διάλογο ἦσαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περιστερίου κ. Χρυσόστομος καὶ ὁ Ἑλλογμώτατος Καθηγητῆς κ. Μέγας Φαράντος.

Ἡ ἐν λόγω Σύσκεψη τῆς Ὀλομελείας συγκλήθηκε μὲ μοναδικὸ σκοπὸ νὰ ἐπεξεργασθῆ τὸ κοινὸ θεολογικὸ κείμενο περὶ τῆς ἐκκλησιολογικῆς καταστάσεως τῆς Οὐνίας, πού εἶχε ἐκπονηθῆ ἀπὸ κοινού στὴν Aiccia τῆς Ρώμης τὸ 1998 καὶ εἶχε ὑπογραφῆ ἀπ' ὅλα τὰ μέλη τῆς Μικτῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου, στὴν ὁποία μετέχουν περίπου τὰ 2/3 τῶν μελῶν τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς Διαλόγου.

Βάσει τῆς καθιερωμένης διαδικασίας τοῦ ἐν λόγω Διαλόγου, πρὶν συνέλθῃ ἡ Ὀλομέλεια τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς συνέρχεται προηγουμένως μὴ Μικτὴ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ, στὴν ὁποία μετέχουν καὶ Ὁρθόδοξοι καὶ Ρωμαιοκαθολικοί, καὶ ἐκπονεῖ ἓνα βασικὸ κοινὸ κείμενο γιὰ τὸ θέμα μὲ τὸ ὁποῖο θὰ ἀπασχοληθῆ ἡ Ὀλομέλεια τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς στὴν προσεχῆ συνάντησή της, καὶ τὸ ὁποῖο θὰ τὸ ἐπεξεργασθῆ μὲ προσθαφαιρέσεις καὶ θὰ καταστῆ κοινῶς ἀποδεκτὸν ἀπὸ τὶς δύο πλευρὲς θεολογικὸ κείμενο. Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ εἶχε συνέλθῃ στὴν Aiccia (πλη-

σίον τῆς Ρώμης) ἡ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ τὸ 1998. Σ' αὐτῇ, ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶχε συμμετάσχει ὁ Ἑλλογμ. Καθηγητῆς κ. Μέγας Φαράντος. Στὴ συνάντηση αὐτὴ ἀγωνίσθηκαν οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι καὶ ἐπέτυχαν νὰ ἐνσωματώσουν στὸ κείμενο ἐκφράσεις καταδικαστικῆς τῆς Οὐνίας ὡς ἀνώμαλης ἐκκλησιολογικῆς κατάστασης, τὶς ὁποῖες ἐδέχθηκαν ἀπὸ κοινού καὶ οἱ δύο πλευρὲς. Τὸ κείμενο μάλιστα ὑπεγράφη ἀπὸ ὅλους τοὺς παρόντες συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν δύο συμπροέδρων, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Αὐστραλίας κ. Στυλιανοῦ καὶ τοῦ Ἐκλαμπρ. Καρδινάλιου κ. Edward I. Cassidy.

Φαίνεται, ὅμως, ὅτι ἐξ ὑστέρων ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος Β' ἀπέστειλε ἐπιστολὴν στὸν ἐπικεφαλῆς τῆς Παπικῆς ἀντιπροσωπείας Καρδινάλιον Cassidy ὑπενθυμίζοντάς του ὅτι “διὰ τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν οἱ Ἀνατολικῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίαις ἔχουν τὸ αὐτὸ κῦρος (dignity) πού ἔχουν καὶ ὅλες οἱ ἄλλες Ἐκκλησίαις πού βρίσκονται σὲ πλήρη κοινωνία μὲ τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ρώμης”, –καὶ κατόπιν τούτου οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἐκπρόσωποι στὸν Διάλογο βρῆκαν τὸ κοινῶς ἐγκριθὲν κείμενον τῆς Aiccia πολὺ “σκληρό”, καὶ ὑπακούοντες στὴν Παπικὴν διρεκτίβα προσπάθησαν νὰ τὸ παραμερίσουν καὶ νὰ τὸ ἀντικαταστήσουν μὲ ἓνα καινούργιο, δικό τους κείμενο πού ὑποστήριζε τὶς παλαιότερες Ρωμαιοκαθολικῆς θεολογικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς θέσεις.

Οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι πληροφορηθέντες τὴν ὑπαρξὴ Ἐπιστολῆς τοῦ Πάπα, συνταχθεῖσιν μάλιστα μετὰ τὴν ἐγκριση τοῦ καταδικαστικοῦ γιὰ τὴν Οὐνία κειμένου τῆς Aiccia, μὲ τὴν ὁποία ὁ Ποντίφηξ ἐπανέβαινε στὸν Διάλογο προκαταλαμβάνοντας ἔτσι τὰ ἀποτελέσματά του, ἐζήτησαν τὴν φανέρωση καὶ παράδοσή της. Ὁ Καρδινάλιος μὴ

δυνάμενος νά πράξει ἄλλιῶς παρέδωσε τὸ Γράμμα. Τότε ἐτονίσθη ἀπὸ Ὁρθοδόξου πλευρᾶς, ὅτι οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἐμπαίζουν τοὺς Ὁρθοδόξους, καὶ ὅτι δὲν προσέρχονται γιὰ νὰ διαλεχθοῦν, ἀλλὰ μὲ προειλημμένες ἀποφάσεις μὲ πρόθεση νὰ τὶς ἐπιβάλλουν. Κατέκριναν δὲ τὴν παρέμβαση τοῦ Πάπα ὡς ἀπαράδεκτη.

“Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὸ νέο κείμενο μὲ τὸ ὁποῖο ἤθελαν οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ νὰ ἀντικαταστήσουν τὸ κείμενο τῆς Agiccia τοῦτο χάρις στὴν σθεναρὴ ἀντίσταση τῶν Ὁρθοδόξων ἀντιπροσώπων δὲν ἐγένετο ἀποδεκτό, ὅπως δὲν ἐγένετο ἀποδεκτό ἓνα ἀντίστοιχο κείμενο πού ὠρισμένοι Ὁρθόδοξοι εἶχαν προετοιμάσει— ἐν ἀγνοίᾳ δυστυχῶς τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων μελῶν τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς Διαλόγου, καὶ τὸ ὁποῖο ἀπλῶς ἀνεφέρετο στὴν ἐμφάνιση καὶ ἱστορικὴ ἐξέλιξη τῆς Οὐνίας χωρὶς νὰ ἀναφέρεται στίς θεολογικὲς καὶ ἐκκλησιολογικὲς διαστάσεις τοῦ θέματος. Καὶ τὰ δύο ἀπερρίφθησαν ὡς παραμερίζοντα τὴν καθιερωμένη καὶ κοινῶς ἀποδεδεγμένη καὶ δεσμευτικὴ διαδικασία τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν κειμένων τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τότε σὲ μιά τελευταία προσπάθεια νὰ ἐξουδετερώσουν τὸ κείμενο τῆς Agiccia οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἔπεισαν τὸν Ὁρθόδοξον συμπρόεδρον νὰ σέρξει στὴν ἀνάπεμψιν ἐκ νέου τοῦ κειμένου τῆς Agiccia ἀπὸ τὴν Ὀλομέλεια σὲ μιά μικρὴ μικτὴ συντακτικὴ Ὑποεπιτροπὴ (ἢ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς Ὁρθόδοξους καὶ τρεῖς Ρωμαιοκαθολικούς). Παρὰ τὶς ἀντιρρήσεις τῶν Ὁρθοδόξων ἀντιπροσώπων, ὅτι καὶ ἡ κίνηση αὐτὴ, οὐσιαστικὰ πραξικοπηματικὴ, ἦταν μιά ἐκτροπὴ ἀπὸ τὴν καθιερωμένη διαδικασία τῶν ἐργασιῶν τῆς Ὀλομελείας, ἐσχηματίσθηκε ἢ ἐν λόγῳ συντακτικὴ Ὑποεπιτροπὴ πού παρουσίασε ἓνα νέο κείμενο στὸ ὁποῖο οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ κατάφεραν νὰ περάσουν ὅλες τὶς θέσεις τους, χωρὶς οἱ Ὁρθόδοξοι νὰ προσθέσουν οὔτε μιά δική τους. Τοῦτο εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα οἱ Ὁρθόδοξοι νὰ ἀντιληφθοῦν τὸν ἐμπαιγμὸ τους ἀπὸ τοὺς Ρ/Καθολικούς καὶ νὰ συγκροτήσουν ἓνα ἀρραγὲς καὶ συμπαγὲς μέτωπον, ἐν ἀντιθέσει μὲ τοὺς Παπικούς, οἱ ὁποῖοι παρουσίαζαν διχογνωμίες καὶ τάσεις διασπάσεως τοῦ ἐνιαίου καὶ συμπαγοῦς μετώπου πού πάντοτε μέχρι τώρα ἔδειχναν. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ μὴ μπορέση ἡ Ὀλομέλεια νὰ ἐπεξεργασθῆ καὶ νὰ ἐγκρίνη ἓνα κοινὸ κεί-

μενο καταδίκης τῆς Οὐνίας, καὶ περιορίσθηκε στὴν σύνταξη ἑνὸς τυπικοῦ κοινοῦ ἀνακοινωθέντος, μὲ τὸ ὁποῖο ἔληξαν οἱ ἐργασίες τῆς μικτῆς Ἐπιτροπῆς Διαλόγου.

Πίσω ἀπὸ τοὺς ἐλιγμούς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἀντιπροσωπείας διαφαίνεται ἡ προσπάθειά της νὰ ὑλοποιήσῃ τὶς ὁδηγίες τοῦ Ρωμαίου Ποντίφικος καὶ νὰ καταξιώσῃ ἐκκλησιολογικῶς καὶ θεολογικῶς τὴν ὑπαρξὴ τῆς Οὐνίας καὶ τὸ κῦρος αὐτῆς ὡς εὐρισκομένης σὲ πλήρη κοινωνία μὲ τὸν Ἐπίσκοπο Ρώμης, πού ἰσχυρίζεται ὅτι ἔχει Παγκόσμιο Πρωτεῖο πάνω στὴν Ἐκκλησίᾳ. Τέτοιες θέσεις δυστυχῶς —μαζὶ μὲ ἄλλες ἐντελῶς ἀπαράδεκτες ἀπὸ ὀρθόδοξον ἀπόψεως— εἶχαν περάσει στὸ κείμενο τοῦ Balamand, τὸ ὁποῖο ἐπισήμως ἀπερρίφθη καὶ κατεδικάσθη ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Εὐτυχῶς, ἐξ αἰτίας τῆς σθεναρᾶς ἀντιδράσεως τῶν Ὁρθοδόξων ἀντιπροσώπων ἢ προσπάθεια αὐτῆ ἀπέτυχε. Ἡ Οὐνία, παρὰ τοὺς ἀντιθέτους ἰσχυρισμούς τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν, ἀποτελεῖ Ἐκκλησιαστικὴ, Νομοκανονικὴ καὶ Δογματικὴ ἐκτροπὴ καὶ βιαία ἀπόσπαση καὶ ἀπόσχιση πιστῶν ἀπὸ τὴν Μητέρα Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ καταργηθῆ.

Θὰ πρέπει νὰ ἐπισημανθῆ καὶ ὑπογραμμισθῆ ὁ σημαντικὸς ρόλος πού ἔπαιξαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν διαδικασία τῶν ἐργασιῶν τῆς Συσκέψεως καὶ στὴν ἔκβαση τῶν ἀποτελεσμάτων της.

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω καθίσταται προφανές, ὅτι γιὰ τὴν ἀποτυχία τῆς Ὁρθοδόξου -Ρ/Καθολικῆς Διασκέψεως στὴ Βαλτιμόρη εὐθύνεται ἀποκλειστικῶς ἢ Ρ/Καθολικὴ πλευρά, ἢ ὁποία προσῆλθε ὄχι γιὰ διάλογο ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιβάλλῃ στοὺς Ὁρθοδόξους τὶς ἀπόψεις της γιὰ τὴν Οὐνία, ὅπως αὐτὲς ὑπαγορεύθησαν ἀπὸ τὴν ἤδη μνημονευθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ Πάπα.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ μέλλον τοῦ Ὁρθοδόξου - Ρωμαιοκαθολικοῦ Διαλόγου ἐμφανίζεται ζοφερόν, ἀφοῦ σύμφωνα μὲ ρητὴ ἐντολὴ τῶν Προκαθημένων τῶν Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν δὲν μπορεῖ ἡ Διορθόδοξος Θεολογικὴ Ἀντιπροσωπεία νὰ προχωρήσῃ στὴ συζήτηση ἄλλων θεολογικῶν θεμάτων μὲ τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς προτοῦ γίνῃ κοινῶς ἀποδεκτὴ ἢ καταδίκη τῆς Οὐνίας καὶ ἔτσι ἐπιλυθῆ τὸ θέμα αὐτό.

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ (ΣΕ ΤΙ ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ)*

**Β'. Η ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΚΑΙ
Η ΕΠΑΝΑΔΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ -
ΑΡΧΕΓΟΝΩΝ
ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΓΥΝΟΥ**

1. «Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστόν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν» (Συν- οπτική θεώρηση τοῦ μυστηρίου)

Τὴν ἀνωτέρω, λοιπόν, διαγραφόμενη πρώτη κατάσταση, τὴν προοπτική κατάσταση, τῶν

Τοῦ κ. ΠΑΝ. Ι. ΜΠΟΥΜΗ
Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

σχέσεων τοῦ ἀνδρογύνου τοῦλάχιστον θέλει ἡ Ἐκκλησία νὰ ἐπαναφέρει μὲ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου. Αὐτὴν τὴν ἀποκατάσταση στίς σχέσεις καὶ τίς προοπτικές τοῦ ἀνδρογύνου προφανῶς θέλει νὰ ἐπιτύχει καὶ νὰ πραγματοποιήσει μὲ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου ἢ Ἐκκλησία, ὅπως μὲ τὸ βάπτισμα θέλει νὰ ἐπαναφέρει στὴν προοπτική κατάσταση, τὴν χωρὶς ἁμαρτία, τὸ κάθε ἄτομο. Καὶ νομίζουμε ὅτι πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνση μᾶς ὠθεῖ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἔννοια τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου μᾶς ὀδηγεῖ καὶ μᾶς καθοδηγεῖ καὶ τὸ Ε' κεφάλαιο τῆς πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς τοῦ Ἀπ. Παύλου.

Πράγματι, ἐὰν μελετήσουμε προσεκτικὰ καὶ ἀναλύσουμε τὴν περικοπή αὐτὴν (Ἐφεσ. 5, 23-32), θὰ διαπιστώσουμε ὅτι περιγράφονται, ὅτι προσφέρονται καὶ παραδίδονται τὰ στοιχεῖα αὐτὰ τῆς ἐκ νέου τοποθετήσεως καὶ ἀναδομῆσεως τῶν σχέσεων τοῦ ἀνδρογύνου καὶ τῆς ὀρθῆς προοπτικῆς τάξεως μὲ τὴ βοήθεια καὶ τὴ χάρη τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ διὰ μέσου τοῦ

μυστηρίου τοῦ γάμου. Ἡ ἐπιναποθέτηση τῶν σχέσεων τοῦ ἀνδρογύνου στὴν ἀρχική, τὴν πρὸ τῆς πτώσεως, δυναμική κατάσταση φαίνεται ἰδιαίτερος καὶ πιὸ ἐμφανῶς στοὺς στίχους 31-32 τοῦ ὑπ' ὄψη κεφαλαίου, ὅπου ὁ Ἀπ. Παῦλος ἐπαναλαμβάνει καὶ μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ σχετικὸ χωρίο τῆς Γενέσεως περὶ τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου γενικῶς, τὸ ὁποῖο, ὅπως γνωρίζουμε, λέει: «Ἐνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ...» (στ. 31). Ἀκολούθως δὲ καὶ ἐν ἀμέσῳ συνεχίᾳ στὸ στίχο 32 προσθέτει τὰ ἐξῆς χαρακτηριστικὰ λόγια, προκειμένου νὰ ἀναδείξει τὸ μυστήριον τοῦ γάμου: «Τὸ μυστήριον τοῦτο (τοῦ γάμου) μέγα ἐστίν, τονίζοντας ἐμφαντικῶς «ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστόν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν».

Τονίζει, δηλαδή, ὁ Ἀπ. Παῦλος ὅτι ὁ γάμος ὡς μυστήριον μὲ τὴ σωτηριώδη του ἔννοια (μὲ τὴ θεολογική του ἔννοια καὶ ὄχι μὲ τὴ φιλοσοφική του ἢ τὴ φυσιολογική του) πραγματώνεται κατ' ἐξοχήν ἢ ἔστω ἀποκλειστικῶς μόνον «εἰς Χριστόν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν», ἢ ἔνωση τῶν ὁποίων εἶναι τὸ «μέγα ὄντως μυστήριον». Τὸ μυστήριον αὐτὸ ἐξυψώνει καὶ χαριτώνει καὶ ἀναδομεῖ τίς ἐπὶ μέρους μυστηριακῶς τελούμενες ἐνώσεις τῶν πιστῶν ἀνδρογύνων. «Ὅτι θέλει προφανῶς νὰ τονίσει τοῦτο, φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι εὐθύς ἀμέσως προσθέτει, κατὰ κάποιον τρόπο συνοψίζοντας καὶ ἐξειδικεύοντας γιὰ τίς ἐπὶ μέρους περιπτώσεις τῶν πιστῶν τὰ πράγματα, λέγοντας τὰ ἐξῆς: «Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα ἕκαστος (= ὁ κάθε ἓνας ἄνδρας ξεχωριστὰ στὴ συζυγική του σχέση) τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν». Παραγγέλλει δηλαδή ὅτι ὀφείλει κάθε ἄνδρας νὰ ἀγαπάει τὴ γυναῖκα του· καὶ νὰ τὴν ἀγαπάει σὰν τὸν ἑαυτό του, κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ἢ βαθμῶ, ὅπως καὶ ὁ Ἀδάμ πρὸς τῆς πτώσεως, ὅταν εἶπε γιὰ τὴν Εὔα: «Τοῦτο νῦν ὅσοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου».

Ἄλλὰ καὶ τὸ ἐν συνεχίᾳ λεγόμενον «ἢ δὲ γυνή

* Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 744 τοῦ ὑπ' ἀρ. 8/2000 τεύχους.

ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα», παρὰ τὴν ἀρχικὴ ἐντύπωση ποὺ δίνει, ὑποδηλώνει τὴν ὑπάρχουσα, τὴν ὀφείλουσα νὰ ὑπάρχει, ἀγάπη καὶ τρυφερότητα τοῦ ἀνδρα πρὸς τὴ γυναίκα του, ὥστε αὐτὴ νὰ ὑποτάσσεται εὐχαρίστως καὶ ἐκουσίως σ' αὐτόν, φοβούμενη μήπως διαφορετικὰ καὶ τὸν «χάσει». Πρέπει ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ προσέξουμε ὅτι τὸ χωρίο τοῦ Ἁπ. Παύλου δὲν λέει «ἢ δὲ γυνὴ φοβείσθω τὸν ἄνδρα», τ.ἔ. δὲν ἔχει προστακτικὴ, ὅπως θὰ ταίριαζε συντακτικῶς κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν προηγούμενη προστακτικὴ «ἀγαπάτω», ἀλλὰ λέει σὲ ὑποτακτικὴ ἔγκλιση «ἵνα (=για νὰ, ὥστε νὰ) φοβῆται τὸν ἄνδρα». Δηλαδή: Νὰ ἀγαπάει τόσο ὁ ἄνδρας τὴ γυναίκα του, τ.ἔ. σὰν τὸν ἑαυτό του, ὥστε (για) νὰ φοβᾶται καὶ ὑποτάσσεται αὐτὴ ἀπὸ φόβο, μήπως καὶ τὸν χάσει. Εἶναι φόβος ποὺ δημιουργεῖται ἀπὸ τὴν ἀγάπη. Ὁ φόβος αὐτὸς εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀγάπης.

Πρὸς ἐνίσχυση τῆς ἐρμηνευτικῆς αὐτῆς ἀπόψεως μεταφέρουμε μερικὲς παρατηρήσεις τοῦ Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας στὸ ἐν λόγω χωρίο «Ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα», ἂν καὶ αὐτὲς θέλουν κάποια προσοχή, γιατί εἶναι λίγο δυσνόητες. Γράφει, λοιπόν, ὁ Θεοφύλακτος: «Ἐκ τοῦ τοιούτου φόβου καὶ ἡ ἀγάπη συγκροτηθήσεται, καὶ αὐτὴ (ἡ ἀγάπη) πάλιν αὐτόν (τὸν φόβον) συγκροτήσεται... Καὶ γὰρ καὶ ἡ γυνὴ, ὡς εἴρηται, τὸν ἐκ τῆς ἀγάπης φόβον φοβείσθαι ὀφείλει, οὐχὶ τὸν ποιοῦντα τρέμειν καὶ δεδιέναι, ἐξ οὗ μῖσος τίκεται μᾶλλον»¹⁵. Ἡ ἀγάπη καὶ ὁ φόβος στὸ ἀνδρόγυνο εἶναι (πρέπει νὰ εἶναι) μία ἀβίαστη καὶ ἐκούσια παλινδρομικὴ κίνηση.

Ἔτσι, λοιπόν, μὲ τὴ μυστήριον τοῦ γάμου, ποὺ συμβολίζει καὶ τὴν ἔνωση τοῦ Χριστοῦ μὲ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπανερχοῦν τὰ πράγματα, (συντελεῖται νὰ ἐπανέλθουν τὰ πράγματα) στὴν πρό τῆς πτώσεως κατάσταση τῶν σχέσεων τοῦ ἀνδρόγυνο, στὴν ἀρχικὴ τους δάση καὶ θέση. Τοῦτο θὰ ἐπιβεβαιωθεῖ καὶ ἀμέσως κατωτέρω.

Πρέπει δηλαδή ἐδῶ νὰ σημειώσουμε ὅτι αὐτὰ τὰ ὁποῖα συνομίζει στοὺς στίχους Ἐφεσ. 5, 31-32 ὁ Ἁπ. Παῦλος, ἂν προσέξουμε καλά, θὰ δια-

πιστώσουμε ὅτι τὰ ἀναλύει περισσότερο στοὺς στίχους 22-30 τοῦ ἴδιου κεφαλαίου. Γι' αὐτὸ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐξάρουμε καὶ νὰ τὸνίσουμε τὰ στοιχεῖα αὐτά, τῶν στ. 22-30, τὰ ὁποῖα ἔχουν σχέση μὲ τὴν ἐπιτυγχανόμενη ἀποκατάσταση, ἀνάπλαση καὶ ἀνύψωση τῶν (προοπτικῶν) σχέσεων τοῦ ἀνδρόγυνο μὲ τὴ χάρη τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, ἐν Χριστῷ καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας.

2. Τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου (ἀναλυτικότερη θεώρηση)

Κατ' ἀρχὰς στὸ στίχο 22 παραγγέλλει: «Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ». Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο, τώρα ὑποδεικνύει νὰ ὑποτάσσονται οἱ γυναῖκες μὲ τὴ θέλησή τους στὸν ἄνδρα τους, ὅπως στὸν Κύριο, ἢ ἀλλιῶς θὰ λέγαμε νὰ ὑποτάσσονται σ' ὅλα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶναι σύμφωνα καὶ ἐναρμονισμένα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, ἢ τοῦλάχιστον δὲν ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ θέλημά Του. Νὰ ὑποτάσσονται μόνες μὲ τὴ θέλησή τους, νὰ ὑποτάσσονται δηλαδή αὐτὲς, καὶ ὄχι (νὰ ἀφήνουν) νὰ ὑποδουλώνονται στὴ θέληση καὶ στὴ δύναμη τοῦ ἀνδρα.

Ἐπὶ πλέον πρέπει ἐδῶ νὰ σημειώσουμε ὅτι ἐὰν ἡ ἐκούσια ὑποταγὴ γίνεται, γιατί οἱ ἐπιθυμίες καὶ τὰ θελήματα τοῦ ἀνδρα εἶναι σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα καὶ τις ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, τότε δὲν ἔχουμε ὡς ἀποτέλεσμα τὴ δουλεία, τὴν ὑποδούλωση, ἀλλὰ ἀντιθέτως ἔχουμε τὴν ἐλευθερία, καὶ τὴν ἐλευθερία ὄχι μόνον τῆς γυναίκας, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀνδρα. Καὶ τοῦτο, γιατί ἡ ἴδια ἡ Γραφή, ἀφοῦ πρῶτα μᾶς πληροφορεῖ ὅτι «Πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου (τοῦ Θεοῦ) ἀλήθεια» (Ψαλμ. 118, 86) καὶ ὅτι «Ὁ νόμος σου (τοῦ Θεοῦ) ἀλήθεια» (Ψαλμ. 118, 142. Πρβλ. καὶ Ἰω. 17, 17), στὴ συνέχεια μᾶς διαβεβαιώνει: «...καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» (Ἰω. 8, 32).

Καὶ ἡ ἐκούσια καὶ θεληματικὴ αὐτὴ ὑποταγὴ πρέπει νὰ ὑπάρχει, γιατί μὲ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου πραγματοποιεῖται τὸ γεγονός, ὁ ἄνδρας νὰ καθίσταται κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὅπως καὶ πρὸ τῆς πτώσεως, ἴσως ὁμως μὲ μία νέα μορφή, ἴσως καὶ γιὰ ἐπὶ πλέον λόγους. Ἡ αἰτιολογία

15. Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας, Ἐρμηνεία εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολήν, κεφ. Ε' PG 124, 1120 BC.

(«ὅτι») τοῦ Ἁπ. Παύλου γιὰ τὴν ὑποταγὴ αὐτὴ εἶναι χαρακτηριστικὴ. Λέει ὁ Ἁπ. Παῦλος: «... ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐστὶ κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ αὐτὸς ἐστὶ σωτὴρ τοῦ σώματος» (Ἐφεσ. 5, 22-23).

Αὐτὴν τὴ θέσιν τῆς κεφαλῆς φαίνεται ὅτι, κατὰ κάποιον τρόπο, ὁ ἄνδρας (Ἀδὰμ) τὴν κατεῖχε καὶ πρὸ τῆς πώσεως. Ἄλλωστε ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Ἀδὰμ ἐπῆρε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τὴν Εὐά, καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ κεφάλι. Μᾶλλον ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς καρδιάς παρὰ ἀπὸ τὸ χῶρο τοῦ μυαλοῦ.

Ἐξ ἄλλου στὸν Ἀδὰμ ὁ Θεὸς ἔδωσε («ἐνεπιστεύθη») τὴν ἐντολὴ νὰ μὴ φάνε ἀπὸ τὸν ἀπαγορευμένο καρπὸ (Γέν. 2, 16), προτοῦ μάλιστα νὰ δημιουργήσῃ τὴν Εὐά (Γέν. 2, 21-22). Καὶ ἐπὶ πλέον τὴν ἐντολὴ αὐτὴν τὴν ἔλαβε ὁ Ἀδὰμ μετὰ τὴν προοπτικὴ καὶ τὴν ὑποχρέωση νὰ τὴ μεταβιβάσει, νὰ τὴ «διδάξῃ» καὶ στὴν Εὐά. Τοῦτο φαίνεται ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ὁ Θεὸς μιλάει στὸν πληθυντικὸ ἀριθμὸ, ἂν καὶ ὁ Ἀδὰμ ἦταν ἀκόμη μόνος (ἕνας): «Ἀπὸ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκων καλὸν καὶ πονηρόν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ· ἢ δ' ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε» (Γέν. 2, 17).

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων μετὰ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου ὁ ἄνδρας καθίσταται κεφαλὴ τῆς γυναικός καὶ μετὰ μία νέα μορφή, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Χριστοῦ. Καθίσταται δηλαδὴ καὶ εἶναι κεφαλὴ, ὅπως κατέστη καὶ εἶναι καὶ ὁ Ἱ. Χριστὸς κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τὴ σταύρωση καὶ ἀνάστασή του.

Τὰ γεγονότα ὅμως αὐτὰ σημαίνουν καὶ ὑποδηλώνουν καὶ προϋποθέτουν καὶ κάποια θυσία. Καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴ θυσία καὶ τὴν ταπείνωση καὶ τὴν κένωση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ σώσῃ τὸ ἀνθρώπινο γένος, εἶναι γνωστὰ σ' ὅλους καὶ ἔχουν γραφτεῖ πολλά. Ἔχουμε δὲ γράψῃ καὶ ἐμεῖς ἀρκετὰ στὴ μελέτη μας: «Τὸ θαῦμα στὸ γάμο τῆς Κανᾶ καὶ οἱ δογματικοκανονικὲς του προεκτάσεις».

Ἡ δὲ θυσία τοῦ χριστιανοῦ ἀνδρὸς ἔγκειται στὸ ἔξῃς: «Ὅτι θυσιάζει, ὅτι παραιτεῖται καὶ ἀπεκδύεται τῆς κυριαρχίας του, τὴν ὁποία ἀπέκτησε καὶ περιεβλήθη μετὰ τὴν πώση καὶ τὴν ἀποστροφή» καὶ προσήλωσε σ' αὐτὸν τῆς

γυναίκας. Θυσιάζει τὴν κυριαρχία του καὶ ἀπελευθερώνει τὴ γυναίκα ἀπὸ τὴ δουλεία του καὶ ἀποβαίνει ἔτσι «καὶ αὐτὸς ἓνα εἶδος σωτήρος τοῦ σώματος τῆς γυναικός». Ὑπογραμμίζουμε «τοῦ σώματος» τῆς γυναικός, ὄχι τῆς ψυχῆς της. Μόνον στὰ ὑλικά μπορεῖ καὶ στὰ σαρκικά νὰ ἰσχύσει ἡ κυριαρχία τοῦ ἀνδρα καὶ ἡ δουλεία τῆς γυναικός, καὶ μόνον γι' αὐτὰ ἰσχύει ἡ ἀπελευθέρωση καὶ ἡ σωτηρία.

Ἔτσι, ὁ χριστιανὸς σύζυγος μετὰ (καὶ κατὰ) τὸ μυστήριον τοῦ γάμου δέχεται νὰ χάσῃ τὴν κυριαρχία του, ἢ ὁποία θὰ μποροῦσε νὰ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται κάτω ἀπὸ ἓναν ἄλλο μὴ χριστιανὸ ἀνδρα-σύζυγο, ἢ ἀκόμη καὶ κάτω ἀπὸ ἓναν χριστιανὸ ἀνδρα, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν θὰ ἤθελε νὰ γίνῃ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου ἐπιτυγχάνεται αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς σωτηρίας καὶ ἐλευθερίας τῆς γυναικός.

Βεβαίως, δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγει καὶ νὰ ξεχνᾶμε ὅτι ὁ κατ' ἐξοχὴν σωτήρας τοῦ σώματος καὶ τῆς γυναικός εἶναι ὁ Ἱ. Χριστὸς. Ἡ ἀκόμη δυνάμει μόνον Αὐτοῦ καθίσταται ἐν μέρει καὶ κατ' ἀπομίμησιν καὶ ὁ ἄνδρας. Πλὴν ὅμως πρέπει νὰ ἀποδώσουμε καὶ στὸν χριστιανὸ σύζυγο πὺ δέχεται νὰ γίνῃ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου ἓνα εἶδος ἢ μορφή σωτήρος τῆς γυναικός, γιὰτι ἔτσι δικαιολογεῖται καὶ κατοχυρώνεται καλλίτερα καὶ τὸ γιὰτι καθίσταται «ὁ ἀνὴρ κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὅπως ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας» καὶ γιὰτι ἔτσι αὐτὴ ἡ τοποθέτηση-ἔνωση μέσα στὸ γάμο συμβολίζει πληρέστερα τὴν ἔνωση τοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν Ἐκκλησία.

Ἄλλωστε καὶ ἡ πρόταση τοῦ Ἁπ. Παύλου «καὶ αὐτὸς σωτὴρ τοῦ σώματος», ἔστω μετὰ τὴν ἀσάφειά της, παρέχει περιθώριον μᾶς ἀνάλογης ἐρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς. «Καὶ αὐτὸς» λέει, ὄχι αὐτὸς. Ἄρα, καὶ ὁ ἄνδρας. Πρὸς ἐνίσχυση τῶν ἀνωτέρω θὰ θέλαμε νὰ σημειώσουμε ὅτι καὶ μερικοὶ Πατέρες –μεγάλοι ἐρμηνευτὲς τῆς Ἀγ. Γραφῆς– δέχονται ὅτι τὸ «σωτὴρ» ἀναφέρεται καὶ στὸν ἀνδρα, ἀσχέτως τοῦ ὅτι θεμελιώνουν ἢ αἰτιολογοῦν διαφορετικὰ τὴν ἰδιότητά του αὐτῆ.

Ἔτσι ὁ ἅγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος γράφει: «Καὶ ἀλλαχοῦ δὲ κεφαλὴν εἰπὼν τὸν ἀνδρα τῆς

γυναικός, ἐπήγαγεν (= προσέθεσε): «Ὡσπερ καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ καὶ Σωτὴρ ἐστὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ προστάτης, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ ὀφείλει τῆς αὐτοῦ γυναικὸς εἶναι»¹⁶. Μόνον ἐδῶ πρέπει νὰ παρατηρήσουμε ὅτι ὁ ἅγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος γράφει ἔτσι ὀφειλετικῶς (πρβλ. τὸ «ὀφείλει»), προτρεπτικῶς, καὶ ὄχι θετικῶς, γιατί ὅπως ὑποσημειώσαμε καὶ πιὸ πάνω, ἴσως προπορευόταν, προετοίμαζε καὶ προπαρασκεύαζε τὰ πράγματα μαζὶ μὲ τὴν Ἐκκλησία γιὰ μιὰ καθιέρωση τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου καὶ ἀνάπτυξη τῆς θεολογικῆς του θεωρήσεως.

Περισσότερο θετικῶς, σαφῶς καὶ συγκεκριμένως γράφουν ὁ Οἰκουμένιος Ἐπίσκοπος Τρίκκης καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βουλγαρίας Θεοφύλακτος.

Ὁ πρῶτος παρατηρεῖ καὶ δικαιολογεῖ τὰ πράγματα ὡς ἑξῆς: «Καὶ αὐτὸς ἐστὶ σωτὴρ τοῦ σώματος. Καὶ αὐτὸς ὁ ἀνὴρ. Καὶ γὰρ ἡ κεφαλὴ σωτηρία ἐστὶ τοῦ λοιποῦ σώματος, μικροῦ τὰς πάσας αἰσθήσεις ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ· οὐκοῦν καὶ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς· Ὅρα καὶ πῶς τὸ ἀρχικὸν καὶ προνοητικὸν ἀπένευμε τῷ ἀνδρὶ»¹⁷.

Καὶ ὁ δευτέρος σημειώνει ἐπίσης: «Ὡσπερ καὶ ὁ Χριστὸς τῆς Ἐκκλησίας ὢν κεφαλὴ, προνοεῖται ταύτης καὶ σώζει· οὕτω τοίνυν καὶ ὁ ἀνὴρ, σωτὴρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, τουτέστι τῆς γυναικὸς. Πῶς οὖν οὐκ ὀφείλει ὑποτάσσεσθαι τῇ κεφαλῇ τὸ σῶμα, τῇ προνοουμένη καὶ σωζούσῃ;»¹⁸.

Τὸ γεγονός ὅτι διαφέρουν μεταξύ τους οἱ Πατέρες ὡς πρὸς τὴν ἐπιχειρηματολογία γιὰ τὸ «σωτὴρ», δὲν εἶναι μειονέκτημα γιὰ τὴν ἀποδοχὴ τῆς προτεινομένης ἀπὸ μᾶς ἐρμηνείας, αἰτιολογίας καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ «σωτὴρ». Ἀντιθέτως, μᾶς δίνει τὸ δικαίωμα καὶ τὸ περιθώριο νὰ συμπεριλάβουμε καὶ νὰ ὑπονοήσουμε καὶ

ἄλλες αἰτιολογίες τοῦ «σωτὴρ»: Γιατί, δηλαδή, ὁ ἄνδρας καθίσταται καὶ «σωτὴρ» καὶ «κεφαλὴ» τῆς γυναικας. Ἦδη καὶ ὁ καθηγητὴς Παν. Τρεμπέλας παρατηρεῖ σὲ ἄλλο σημεῖο τῆς περικοπῆς αὐτῆς τῆς πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς στὸ σχετικὸ Ὑπόμνημά του: «Ὡς δὲ ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς Ἐκκλησίας του, οὕτω καὶ ὁ σύζυγος ὀφείλει ὡς κύριον σκοπὸν τοῦ συζυγικοῦ του δεσμοῦ νὰ θεωρῇ καὶ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν τῆς γυναικὸς του»¹⁹.

Ἐπομένως, καὶ παρὰ τὶς διαφορὰς τὸ συμπέρασμα καὶ αὐτῶν τῶν αἰτιολογιῶν εἶναι ὅτι τὸ «σωτὴρ» ἀναφέρεται καὶ στὸν ἄνδρα-χριστιανὸ σύζυγο.

Ἐφ' ὅσον, ὅμως, καὶ μὲ αὐτὴν τὴν ιδιότητα θέλουμε τελικῶς νὰ κατοχυρώσουμε τὴ θέση τοῦ ἄνδρα ὡς κεφαλῆς, ἃς ἔλθουμε καὶ στὸ βασικὸ καὶ σημαντικὸ ἐρώτημα· πού τίθεται μετὰ τὰ ἀνωτέρω: Τί σημαίνει «κεφαλὴ»; Τί συνεπάγεται τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἄνδρας εἶναι ἢ καθίσταται κεφαλὴ τῆς γυναικας; Ποιὰ εἶναι τὰ καθήκοντα ἢ τὰ δικαιώματα τοῦ ἄνδρα ὡς κεφαλῆς; Καὶ ποιὲς εἶναι οἱ ὑποχρεώσεις ἢ οἱ ἀπολαβὲς καὶ τὰ ὀφέλη τῆς γυναικας, ἢ ὅποια ἔχει ὡς κεφαλὴ τὸν ἄνδρα τῆς; Ἦδη εἶπαμε, προηγουμένως, ὀρισμένα πράγματα γιὰ τὴν ἐπιβεβλημένη ἀγάπη τοῦ ἄνδρα πρὸς τὴ γυναῖκα καὶ τὴν εὐχάριστη ἐκούσια ὑποταγὴ τῆς γυναικας στὸν ἄνδρα. Γιὰ μιὰ πιὸ αὐθεντικὴ καὶ λεπτομερειακὴ καταγραφὴ αὐτῶν τῶν καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων ἢ δικαιωμάτων καὶ πλεονεκτημάτων ἢ ἀπολαβῶν μεταξύ τοῦ ἀνδρογύνου μποροῦμε νὰ μεταφέρουμε τοὺς ὑπολοίπους στίχους τῆς σχετικῆς πρὸς Ἐφεσίους περικοπῆς, ἢ ὅποια ἀφορᾶ στὶς σχέσεις τοῦ ἀνδρογύνου μέσα στὸ γάμο.

Γράφει, λοιπόν, ἡ θεόπνευστη Ἁγ. Γραφή:

24. «Ἄλλ' ὡσπερ ἡ Ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί.

25. Οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν

16. Ἰωάννου Χρυσόστομου, Ὑπόμνημα εἰς τὴν Α' Πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολήν, Ὁμιλ. 26γ, PG 124, 1120 BC.

17. Οἰκουμενίου Τρίκκης, Ὑπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολήν, κεφ. Θ' PG 1118, 1241 D.

18. Θεοφύλακτου Βουλγαρίας, Ἐρμηνεία τῆς πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς, κεφ. Ε', PG 124, 1113 C.

19. Παν. Τρεμπέλας, Ὑπόμνημα εἰς τὰς ἐπιστολάς τῆς Καινῆς Διαθήκης, τόμ. Β', Ἀθήνα 1956, σελ. 148.

Ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς,

26. *ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι,*

27. *ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν Ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ρυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος.*

28. *Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ·*

29. *Οὐδεὶς γὰρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν Ἐκκλησίαν*

30. *ᾧ ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ.*

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὶς ἀνωτέρω ὑποδείξεις ὡς πρὸς τὶς ὑποχρεώσεις καὶ σχέσεις τοῦ ἀνδρα πρὸς τὴν γυναῖκα, τῆς κεφαλῆς δηλονότι πρὸς τὸ σῶμα, γιὰ τὸν προσδιορισμὸ τῆς ἔννοιας καὶ τῆς ἀποστολῆς καὶ τῆς θέσεως τῆς κεφαλῆς, τοῦ ἀνδρὸς ὡς κεφαλῆς, μποροῦμε νὰ λάβουμε ὑπ' ὄψη καὶ τὸ ἀντίστοιχο χωρίο τῆς πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς, ὅπου μιλάει πάλι περὶ «κεφαλῆς». Ἐκεῖ ἔχουμε τὰ ἑξῆς: «Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστὸς ἐστὶ, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ ὁ Θεὸς» (Α' Κορ. 11, 3).

Νομίζουμε, λοιπόν, ὅτι μέσα σ' αὐτὸ τὸ πλαίσιο, μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἱεραρχημένο σύστημα, πρέπει νὰ νοηθεῖ καὶ νὰ δοθεῖ ἡ ἔννοια καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ ὄρου «κεφαλὴ». Καὶ ἡ ἔννοια αὐτῆ, ὅπωςδήποτε ἐκτὸς τῶν ἄλλων, περιλαμβάνει καὶ τὸ ὅτι ἡ κεφαλὴ, ὅπως εἶναι γνωστὸ καὶ ἀπὸ τὴν ἀνθρωπολογία-φυσιολογία, δίνει ἐντολὲς στὸ σῶμα γιὰ τὶς διάφορες λειτουργίες καὶ δραστηριότητές του καὶ φυσικὰ γιὰ νὰ διατηρηθεῖ στὴ ζωὴ.

Ἔτσι, καὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἱεραρχικὴ τάξη, καὶ ὁ ἀνὴρ, ἐφ' ὅσον ἔχει ὡς κεφαλὴ τὸν Χριστό, ὀφείλει καὶ πρέπει νὰ παίρνει, νὰ δέχεται τὶς ἐντολὲς ἀπὸ τὸν Χριστό, καὶ αὐτὲς νὰ μεταφέρει καὶ νὰ μεταδίδει στὴ γυναῖκα του. Ἄλλιῶς, πῶς μπορεῖ νὰ ἔχει τὴν ἀπαίτηση ἡ γυναῖκα του νὰ δέχεται καὶ νὰ ἀκολουθεῖ τὶς δικές του ἐντολές, ὅταν αὐτὸς δὲν δέχεται ἢ ἀντιτίθεται ἢ ἀθετεῖ τὶς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ;

Γ'. Η ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

1. Μαρτυρίες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας

Βεβαίως, ὅπως εἶναι εὐνόητο, τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν γιὰ τοὺς χριστιανούς καὶ εἰδικότερα γιὰ τοὺς δεχομένους τὸ μυστήριον τοῦ γάμου. Γιὰ τοὺς ἄλλους, τοὺς μὴ πιστούς, ἰσχύουν μόνο δυνάμει καὶ ἑξαιτίας τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνδρα ἀπὸ τὸν Θεό. Πρὸβλ. τὴ γνώμη τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου στὴν ἐρμηνεία τοῦ Α' Κορ. 11, 3: «Παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστὸς ἐστίν. Ἔαρ' οὖν καὶ τοῦ Ἑλληνος (= ἔθνικοῦ); Οὐδαμῶς... Τῶν οὐκ ὄντων ἐν τῷ σώματι οὐδὲ εἰς μέλη τελούντων οὐκ ἂν εἶη κεφαλὴ· ὥστε ὅταν εἴπη, παντὸς, τοῦ πιστοῦ δεῖ προσυπακούειν»²⁰.

Ὁ Οἰκουμένιος Τρίκκης, ὁ ὁποῖος ἀκολουθεῖ καὶ ἐρμηνεύει πολλὰς φορὲς τὸν Χρυσόστομο, γράφει: «Παντὸς ἀνδρὸς». Πιστοῦ δηλονότι. Αὐτοὶ γὰρ εἰσι μέλη Χριστοῦ. Καὶ αὐτῶν κεφαλὴ ὁ Χριστὸς, οὐ μὴν τῶν ἀπίστων. Κεφαλὴ μὲν ἡμῶν τῶν πιστῶν ἐστὶν ὁ Χριστὸς, ὡς συσσωμῶν καὶ συμμετόχων αὐτῷ γεγεννημένων, διὰ τῆς κοινωνίας τοῦ σώματος καὶ αἵματος αὐτοῦ. Δι' αὐτῶν γὰρ ἅπαντες ἐν σῶμα χρηματίσαντες, κεφαλὴν ἔχομεν αὐτόν»²¹. Καὶ ἐπανερχεται κατωτέρω, γιὰ νὰ διαφωτίσει τὰ πράγματα καὶ περὶ τῶν μὴ πιστῶν χριστιανῶν, λέγοντας: «Εἰ δὲ τὸ Ἐπίσκοπος ἀνδρὸς», καὶ ἐπὶ τῶν ἀπίστων ἐκλάβοις, κατὰ τὸν τῆς δημιουργίας λόγον ἐγχαρεῖ. Τῶν γὰρ ἄλλων (κτισμάτων) ἄρχειν τὸν ἀνθρώπον ἐπιτρέψας, αὐτὸν (τὸν ἀνδρα) ὑπὸ τὴν ἰδίαν (τοῦ Θεοῦ) μόνον εἶασε (= ἄφησε) μένειν ἐξουσίαν καὶ ἀρχὴν, μὴ ἐπιστήσας (= χωρὶς νὰ ἐπιβάλλει) αὐτῷ ἕτερον δεσπότην ἢ ἐξουσιαστήν»²².

Ἐπίσης τὴν ἴδια γραμμὴ ἀκολουθεῖ καὶ ὁ ἄλλος ἐρμηνευτῆς, ὁ Θεοφύλακτος Βουλγαρίας, ὁ ὁποῖος σημειώνει στὸ ἐν λόγω χωρίο τὰ ἑξῆς: «Ἄλλ' ὥσπερ ἡ Ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ

20. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ὑπόμνημα εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολήν, ὁμλ. 26β, PG 61, 214.

21. Οἰκουμένιον Τρίκκης, Ὑπόμνημα εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολήν, κεφ. ΣΤ, PG 118, 793 D.

22. Ὁπ. παρ., PG 124, 118, 796 A.

Χριστῷ, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί... Πῶς δέ; ἄρα ἐν παντί (καιρῷ) κελεύει ὑποτάσσεσθαι; ἄρα (γὰρ) καὶ ὅταν εἰς ἀπίστῳ συνωθῆ ὁ ἀνὴρ; Ἄλλ' οὐ περὶ ἀπίστων ἀνδρῶν ὁ λόγος νῦν τῷ Παύλῳ, ἀλλὰ περὶ πιστῶν, πρὸς οὓς δηλαδὴ καὶ ἔγραφεν»²³.

Αὐτά, λοιπόν, εἶναι ἴσως μόνο μερικὰ ἀπὸ τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, ὅπως μποροῦμε νὰ πληροφορηθοῦμε αὐθεντικῶς καὶ πρωτογενῶς ἀπὸ τὶς μαρτυρίες τῆς Ἀγ. Γραφῆς. Αὐτὴ εἶναι ἡ σημασία τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου καὶ τὸ περιεχόμενό του καὶ ὁ σκοπός του. Μὲ τὸ μυστήριον αὐτὸ καθίσταται καὶ ἀποκαθίσταται ὁ ἄνδρας στὴ θέση του. Μὲ τὸ μυστήριον αὐτὸ ἀποκαθίσταται ἡ θέση τῆς γυναίκας, ἢ μᾶλλον ἀποκαθίσταται δυναμικὰ ἡ γυναίκα στὴ θέση, τὴν ὁποία εἶχε πρὸ τῆς πτώσεως. Μ' αὐτὸ γενικῶς ἀποκαθίστανται οἱ σχέσεις τοῦ ἀνδρογύνου στὴν προπρωτικὴ κατάστασή τους μὲ τάση πρὸς τὴν τελείωση, καὶ μὲ αὐτὸ ἀποκαθίστανται οἱ θέσεις καὶ οἱ σχέσεις τοῦ ἀνδρογύνου ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς τελικῆς ὑποταγῆς σ' Αὐτόν καὶ τὸ θέλημά Του διὰ Ἰ. Χριστοῦ πρὸς ἐπίτευξη τοῦ «καθ' ὁμοίωσιν».

Ἴσως ἐδῶ, καὶ πρὶν προχωρήσουμε κατωτέρω, θὰ πρέπει νὰ μεταφέρουμε δύο-τρεῖς χαρακτηριστικὲς φράσεις τοῦ ἁγ. Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ στὸν ἐπιτάφιο λόγο πὺν ἐξεφώνησε στὴν ἀδελφῆ του Γοργονία. Ἐκεῖ, λοιπόν, πλέκοντας τὸ ἐγκώμιο τῆς χριστιανῆς γυναικός-συζύγου λέει ὅτι ἂν καὶ «σαρκί συνήφθη» μὲ τὸν ἄνδρα τῆς, ἐν τούτοις δὲν «ἐχωρίσθη τοῦ πνεύματος· οὐδ' ὅτι κεφαλὴν ἔσχε τὸν ἄνδρα, διὰ τοῦτο τὴν πρώτην κεφαλὴν (τὸν Θεὸν-Χριστὸν)²⁴ ἠγνόησεν»²⁵. Καὶ λίγο κατω-

τέρω προσθέτει: «Ὁ δὲ κάλλιστον καὶ σεμνότατον ὅτι καὶ τὸν ἄνδρα (τῆς) πρὸς ἑαυτῆς ἐποιήσατο, καὶ οὐ δεσπότην (τ.ἔ. κυρίαρχον) ἄτοπον, ἀλλ' ὁμόδουλον ἀγαθὸν προσεκτήσατο»²⁶.

Ἐὰν θέλαμε νὰ σχολιάσουμε τὶς ἀνωτέρω πολὺ περιεκτικὲς φράσεις, θὰ σημειώναμε: Δὲν γνωρίζουμε ἀκριβῶς, γιατί τὰ γράφει αὐτὰ ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Ἄν δηλαδὴ εἶχε κατὰ νοῦ μίαν θεολογικὴ θεώρηση τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων του, ὅπως τὰ ἐκθέτουμε στὴν παρούσα μελέτη ἢ τὰ διασθανόταν.

Πάντως, σὲ μᾶς πρῶτον ἡ ἔκφραση «τὸν ἄνδρα πρὸς ἑαυτῆς ἐποιήσατο» μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν ἀντιστροφή-μεταβολὴ τῆς μεταπτωτικῆς τάσεως «πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἢ ἀποστροφή σου» καὶ τὴν ἐπάνοδο στὸ προπρωτικὸ «ἔνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ» (Γεν. 2, 24).

Ἡ δὲ ἄλλη ἔκφραση «οὐ δεσπότην ἄτοπον, ἀλλ' ὁμόδουλον ἀγαθὸν προσεκτήσατο» μᾶς ὑποδηλώνει τὴν ὑπερνίκηση-μετατροπὴ τοῦ μεταπτωτικοῦ ἀποτελέσματος «αὐτὸς (ὁ ἄνδρας) σου κυριεύσει» καὶ ἐπάνοδο στὸ προαιώνιο βούλημα τοῦ Θεοῦ «ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν».

Καί, τέλος, εἰδικῶς ἡ ἔκφραση «ὁμόδουλον ἀγαθὸν» ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Γοργονία «κεφαλὴν ἔσχε τὸν ἄνδρα», χωρὶς νὰ ἀγνοήσει «τὴν πρώτην κεφαλὴν (τὸν Θεὸν-Χριστὸν)» σημαίνει ὅτι καὶ ἡ Γοργονία «δέχθηκε» καὶ ἀναγνώρισε νὰ ἔχει ὡς κεφαλὴ τὸν ἄνδρα τῆς. Βεβαίως ὅμως καὶ ἐκεῖνος καὶ ἐκείνη (πρὸβλ. τὸ «ὁμόδουλοι») τελικῶς δέχθησαν, ἀναγνώρισαν καὶ ὑποτάχθησαν στὴν πρώτη κεφαλὴ, στὸν Θεὸ-Χριστό, πράγμα στὸ ὁποῖο συνέβαλε καὶ ἡ ἴδια ἡ Γοργονία.

Αὐτὰ ὅμως, ὅπως εἶδαμε ἀνωτέρω καὶ θὰ ἐπιβεβαιώσουμε καὶ κατωτέρω, εἶναι καὶ ὁ σκοπὸς καὶ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου.

Σημείωση:

Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο μποροῦμε μόνο νὰ ἀνα-

23. *Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας*, Ἐπιμημία τῆς πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς, κεφ. Ε', PG 124, 1113 D.

24. *Στὸ θέμα τῆς ἐνότητος κεφαλῆς Θεοῦ - Πατρὸς καὶ Υἱοῦ - Χριστοῦ ὁ Χρυσόστομος* γράφει: «πῶς φησὶν ἀλλαχοῦ, *Κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ ὁ Θεός*; Τοῦτο καὶ ἐγὼ φημι, ὅτι ὡσπερ ἐν σῶμα ἡμεῖς, οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς καὶ ὁ Πατὴρ ἐν. *Εὐρίσκεται ἄρα καὶ ὁ Πατὴρ κεφαλὴ ἡμῶν ὄν*» (ὑπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολὴν, ὁμίλ. 206, PG 62, 140 B.

25. Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ (Θεολόγου), Ἐπιτάφιος λόγος εἰς τὴν ἀδελφὴν του Γοργονίαν, η', PG 35, 797 B.

26. Ὁπ. παρ.

φέρουμε και να δείξουμε κατανόηση, γιατί ή Ρωμαιοκαθολική Έκκλησία θεωρεί ως «χορηγούς» του μυστηρίου τους δύο νυμφευμένους. Θα λέγαμε έμεις περισσότερο τον άνδρα. Δεν μπορούν όμως ν' άρνηθούν ότι και ο άνδρας, για να δεχθεί να θυσιάσει την κυριαρχία του, την οποία απέκτησε επάνω στη γυναίκα εξαιτίας της πτώσεως, και ή γυναίκα, για να τον δεχθεί ως κεφαλή και να υποτάσσεται σ' αυτόν έκουσίως, πρέπει προηγουμένως άμφότεροι να δεχθούν να λάβουν τη Χάρη του Θεού. Η ειδική αυτή χάρη, ή οποία χορηγείται με την ιερολογία του μυστηρίου του γάμου από τον Θεό *διά μέσου της Έκκλησίας και των «οικονόμων των μυστηρίων του Θεού»* (Α' Κορ. 4, 1), είναι εκείνη που τους αποκαθιστά στις έν λόγω σχέσεις και τους καθιστά ίκανούς να τó επιτύχουν και να τó ενεργοποιήσουν και να τó τελειώσουν.

2. Δυσμενείς συνέπειες από την άρνηση του μυστηρίου

Έχοντας ύπ' όψη την άνωτέρω θεολογική θεώρηση του μυστηρίου του γάμου και ιδιαίτεως τά άναφερόμενα εύεργετικά άποτελέσματα αυτού στους νυμφευμένους, καθώς και την προτροπή της Έκκλησίας προς τά πιστά μέλη της για την τέλεση αυτού, μεταβαίνουμε άκολούθως στις άρνητικές συνέπειες που προκύπτουν από τó ένδεχόμενο που κάποιος ή κάποιιο Χριστιανοί δεν θά (θελήσουν να) άκολουθήσουν αυτήν την τάξη:

1) Έφ' όσον ένας άνδρας και μία γυναίκα δεν θέλουν να τελέσουν τó μυστήριο του γάμου, σημαίνει, ότι δεν θέλουν να λάβουν την εύλογία της Έκκλησίας, έφ' όσον βεβαίως δεν ύπάρχει άλλος άποχρών-σοβαρός λόγος που να τους ώθει σ' αυτήν την άρνηση. Ένας τέτοιος άποχρών λόγος είναι τó ότι θεωρούν τον έαυτό τους άνάξιο να δεχθούν τó μυστήριο, προφανώς γιατί δεν είναι άξιοι να λάβουν τους στεφάνους ένεκα προλαβούσης σαρκικής μεταξύ τους ή με άλλους μίξεως.

2) Έφ' όσον πάντως δεν θέλουν να τελέσουν τó μυστήριο του γάμου, τούτο σημαίνει, ότι ή ένωσή τους και ο δεσμός τους, ο γάμος τους, δεν μπορεί να συμβολίζει την τέλεια και πρότυπη

ένωση του Χριστού με την Έκκλησία, ή όποια πραγματοποιήθηκε μετά τή σταυρική θυσία του Ίησού και ή όποια ένωση άνατιμα και άνεβάζει τó γάμο σε άνώτερα επίπεδα.

3) Έφ' όσον δεν θέλουν να τελέσουν τó μυστήριο του γάμου περαιτέρω και πιο συγκεκριμένως, σημαίνει, ότι δεν θέλουν ή δεν άποφασίζουν να έχουν ως κεφαλή τον Χριστό και να υποτάσσονται σ' Αυτόν και στο τέλειο θέλημά Του, τó όποιο εκφράζεται άλαθήτως στη θεόπνευστη Άγία Γραφή και στις άποφάσεις των Οίκουμενικών Συνόδων (όρους-κανόνες) και που όδηγει στην άληθινή έλευθερία και στη σωτηρία.

4) Ειδικότερα, έφ' όσον ο άνδρας δεν θέλει να τελεσθεί τó μυστήριο του γάμου, τούτο σημαίνει, ότι δεν θέλει να έλευθερωθεί ή γυναίκα του από την μεταπτωτική κατάσταση της ύποδουλώσεως, ότι δεν συνευδοκεί στην άπελευθέρωσή της, στην πραγματική της άπελευθέρωση: σημαίνει, ότι θέλει να την έχει υπό τή δική του κυριαρχία, κάτω από τή μία ή την άλλη μορφή της έξουσίας του και της έκμεταλλεύσεώς της.

5) Έάν ο άνδρας και ή γυναίκα δεν δέχονται την τέλεση του μυστηρίου του γάμου και την εύλογία της Έκκλησίας, γιατί δεν θέλουν να ύπακούσουν στις ύποδείξεις της, ή γιατί θεωρούν τον έαυτό τους άτάραχη, τούτο σημαίνει, ότι διακατέχονται από άυταπάτη, ότι διαπνέονται από άπερίσκεπτη άνθρώπινη άλαζονεία και ότι έμφορούνται από πνεύμα άνταρσίας άπέναντι στον Χριστό και στην Έκκλησία.

6) Έάν όμως περαιτέρω οί συνάπτοντες γάμο δεν θέλουν να τελέσουν τον θρησκευτικό γάμο, τó μυστήριο του γάμου, γιατί δεν θέλουν να τηρήσουν τους κανόνες της Έκκλησίας και τις προϋποθέσεις που όρίζουν οί κανόνες αυτοί, τότε πέρα από την άλαζονική στάση, πέρα από την επανάσταση και πέρα από την άνταρσία, έχουμε και μία ήθικής φύσεως παρεκτροπή, τότε ο γάμος γίνεται «κατ' έπιθυμίαν» προφανώς «κακήν», και όχι έν Κυρίω. Τότε άντιτίθεται ή πράξη του ζευγαριού σ' αυτό που λέει ο Άγιος Ίγνάτιος ο Θεοφόρος στον έπίσκοπο Σύμνηης Άγιο

Πολύκαρπο: «Πρέπει δὲ τοῖς γαμοῦσι καὶ ταῖς γαμουμέναις, μετὰ γνώμης τοῦ ἐπισκόπου τὴν ἔνωσιν ποιῆσθαι, ἵνα ὁ γάμος ἢ κατὰ Κύριον, καὶ μὴ κατ' ἐπιθυμίαν»²⁷. Ἀνάλογα ἀποφαίνεται καὶ ὁ πζ' κανόνας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

7) Τότε θὰ συμβαίνει καὶ αὐτὸ πὸν ὁμολογεῖ ὁ Ψαλμωδός: «Ἴδου γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκίσησέ με ἡ μήτηρ μου» (Ψαλμ. 50, 7).

Ἐνεκα αὐτῆς τῆς περιπτώσεως ἴσως κατανοεῖται καὶ δικαιολογεῖται καὶ ἡ ἐπιμονὴ πολλῶν ἐκκλησιαστικῶν προσώπων νὰ χαρακτηρίζουν τὸν πολιτικὸ γάμο –δυστυχῶς συλλήβδην ὅλους τοὺς πολιτικοὺς γάμους– ὡς πορνεία.

8) Ἰδιαιτέρως ὅμως στὴν περίπτωση πὸν τελεῖται τὸ μυστήριον τοῦ γάμου, εὐλογεῖται ὁ δεσμός τοῦ ἀνδρογύνου καὶ θεδαίως ἀποδέχονται τὰ ἀποτελέσματα τοῦ μυστηρίου οἱ σύζυγοι καὶ ἀκολουθοῦν τὴν Κεφαλὴν τὸν Χριστὸ καὶ τὰ ἐντάλματά Του, τὰ ὁποῖα λαμβάνουν διὰ μέσου τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν ἱερῶν κανόνων τῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἰσχύει τὸ «ἐν ἀνομίαις συνελήφθην».

Ὁ Θεόδωρος Βαλαμών, Πατριάρχης Ἀντιοχείας καὶ μεγάλος κανονολόγος τῆς Βυζαντινῆς περιόδου, γράφει –ἴσως μὲ μιὰ μικρὴ ἐπιφύλαξη (τὸ «εἶποιεν»): «Γεγονῶς τοίνυν ἄνθρωπος καθ' ἡμᾶς δι' ἡμᾶς ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ πᾶσαν ἄλλην πληρώσας οἰκονομίαν, ἵνα ἡμεῖς τὴν ἀρχαίαν μακαριότητα λάβωμεν, καὶ τὸν ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας γάμον ἠυλόγησε, καὶ τὸ ὕδωρ τῆς ἀπογνώσεως εἰς οἶνον ἀληθοῦς θεογνωσίας μετέβαλεν ἐντεῦθεν πληροφωρῶν τὸ ἀνθρώπινον, ὡς οὐκέτι... οἱ ἐκ γαμικῆς συναφείας τικτόμενοι, κατὰ τὸ πρότερον εἶποιεν (ἀντὶ «εἶπωσιν»). Ἐν ἀμαρτίαις ἐκίσησέ με ἡ μήτηρ μου ἀλλὰ τηρήσαντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, καθὼς ὁ προπάτωρ ταύτας ἐτήρησε πρὸ τῆς παραβάσεως, τῆς αὐτῆς τιμῆς καὶ δόξης ἀξιωθήσονται, οἷας πρὸ τῆς παρακοῆς οἱ προπάτορες. Τίμος γὰρ ὁ γάμος, καὶ ἡ κοίτη

27. Βιβλιοθήκη Ἑλλήνων Πατέρων καὶ ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων, Ἔκδ. «Ἀποστολικῆς Διακονίας», τόμ. 2, σελ. 283 - 284.

ἀμίαντος, σωτηρίαν φιλοτιμούμενος»²⁸.

Καὶ συνελόντι εἰπεῖν: Ὅταν οἱ γονεῖς συνέρχονται κάτω ἀπὸ τὶς ἀναφερθεῖσες εὐνοϊκῆς συνθήκες, τὶς κανονικῆς προϋποθέσεις συνάψεως γάμου καὶ τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, δὲν παρανομοῦν, δὲν ἐπαναστατοῦν, δὲν ἀντιστέκονται στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀμαρτάνουν.

Δ'. ΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΜΑΡΤΥΡΙΑ: Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

1. Ἡ κεντρικὴ εὐχὴ τῆς ἱερολογίας τοῦ μυστηρίου (τοῦ α') γάμου

Ὅτι εἶναι ὁ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενος σκοπός, ἡ οὐσία, ἡ σημασία καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου (ὄχι τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου γενικῶς), ἐπιμαρτυρεῖται καὶ ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὴν Ἀκολουθία τῆς ἱερολογίας τοῦ α' γάμου, ἢτοι τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, ὅπως αὐτὴ ἔχει παραδοθεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Ἐπιβεβαιώνεται καὶ ἐπικυρώνεται καὶ ἀπὸ τὶς εὐχῆς καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου.

Ἰδιαιτέρως τοῦτο ἐπικυρώνεται ἀπὸ τὴν κεντρικὴ εὐχὴ τῆς ἱερολογίας τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, κατὰ τὴν ὁποία ὁ ἱερέας ἐπικαλεῖται τὴν «κατάπεμψη τῆς Θ. Χάριτος» στοὺς νυμφευμένους ἀπὸ τὸν Θεό. Ἡ εὐχὴ αὐτὴ λέει: «Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τοῦ μυστικοῦ καὶ ἀχράντου γάμου ἱερουργὸς καὶ τοῦ σωματικοῦ νομοθέτης... Αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, κατάπεμψον τὴν χάριν σου τὴν ἐπουράνιον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τούτους (τὸν δεῖνα) καὶ (τὴν δεῖνα)· καὶ δὸς τῇ παιδίσκῃ ταύτῃ ἐν πᾶσιν ὑποταγῆναι τῷ ἀνδρὶ, καὶ τὸν δούλόν σου τούτον εἶναι εἰς κεφαλὴν τῆς γυναικός, ὅπως θιώσωσι κατὰ τὸ θέλημά σου. Εὐλόγησον αὐτοὺς Κύριε...»²⁹.

28. Θεοδώρου τοῦ Βαλαμώνος, (Γνωμοδότης). Χάριν τοῦ λαληθέντος συνοδικῶς ζητήματος, περὶ τοῦ εἰς χρὴ τὸν αὐτὸν καὶ ἕνα δυσὶ δισεξαδέλφαις συνάπτεσθαι, Ρ. - Π., τόμ. Δ', σελ. 561 - 562. Σὲ προσεχῆ μελέτῃ θὰ ἀναλύσουμε περισσότερο τὴ σχετικὴ περικοπὴ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Βαλαμώνος.

29. Μικρὸν Εὐχολόγιον ἡ ἀγιασματάριον, Ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἀθήναι, σελ. 126 - 127.

“Όπως παρατηρούμε κατά την κεντρική αυτήν εϋχή ο ιερέας παρακαλεί και εκ μέρους των νυμφευομένων και των άλλων πιστών, τὸν Θεὸ νὰ στείλει τὴ Χάρη Του, προκειμένου νὰ ἐνωθοῦν, νὰ ἀρμολογήσῃ τὰ δύο αὐτὰ ἐτερόφυλα πρόσωπα, ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναίκα. Ἡ ἀρμονικὴ δὲ αὐτὴ ἔνωση εϋχονται καὶ προσεύχονται νὰ πραγματοποιηθεῖ μὲ τὸν εὐαγγελικό, τὸν ὁποῖον εἶδαμε προηγουμένως, τρόπο. Γι’ αὐτὸ ἐπικαλοῦνται τὸν Θεὸ καὶ λένε: «Δὸς τῇ παιδίσκη ταύτῃ ἐν πᾶσιν ὑποταγῆναι τῷ (εὐσεβεῖ καὶ πιστῷ) ἀνδρὶ». Ἡ ὑποταγὴ αὐτὴ δέονται νὰ γίνῃ ἐκ μέρους τῆς γυναικὸς ἐκουσίως καὶ εὐχαρίστως καὶ ὄχι ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρός. Δὲν εϋχονται νὰ τὴν ὑποτάξῃ ἢ νὰ τὴν ὑποδουλώσῃ καὶ νὰ τὴν κυριεύσῃ ὁ ἄνδρας.

Καὶ ἐν συνεχείᾳ δέονται καὶ πάλι μὲ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ (νὰ δώσει ὁ Θεός) ὁ ἄνδρας νὰ «εἶναι εἰς κεφαλὴν τῆς γυναικός». Νὰ καταστῆ καὶ νὰ εἶναι *μόνο κεφαλὴ* τῆς γυναικός μὲ ὅλες τὶς φροντίδες τῆς κεφαλῆς γιὰ τὸ σῶμα, καὶ νὰ μὴν ἀποθεῖ, νὰ μὴν συνεχίσει νὰ εἶναι ὁ κυρίαρχος, ὁ δεσπότης, ὁ τύραννος. Νὰ μὴν γίνῃ ὁ κατακτητὴς καὶ ὁ δυνάστης, ὅπως τοῦτο ἦταν συνέπεια τῆς πτώσεως, ἀλλ’ ἀντιθέτως νὰ γίνῃ ὁ ἐλευθερωτὴς τοῦ σώματος τῆς γυναικός ἀπὸ κάθε εἶδους ἀνθρώπινη-ἀνδρική δουλεία. “Ὁχι μόνον ἐλευθερωτὴς τοῦ δικοῦ του κατακτητικοῦ πάθους καὶ τάσεως, ἀλλὰ ἐλευθερωτὴς καὶ προασπιστὴς ἀπὸ ἐνδεχόμενο πάθος-ὄρμη ἄλλου ἀνδρα.

“Ἐτσι γίνεται ἡ γυναίκα ὁμότιμη καὶ συμμετοχὴ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀνδρα τῆς. “Ὁ.π. ἀπολαμβάνει αὐτὸς ἀντανακλᾶ καὶ στῆ γυναίκα του.

Ἐπὶ πλέον, ὅπως διαπιστώνουμε στὴν ὑπὸ ἐξέταση εϋχή ἢ *ιδανικὴ αὐτὴ ἔνωση*, ἢ ἄρμολογία, ἢ ὁποῖα ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν ἐκούσια ὑποταγὴ τῆς γυναικός στὸν ἄνδρα καὶ τὴν ἀπέκδυση καὶ ἀπόρριψη τοῦ δεσποτισμοῦ ἀπὸ αὐτὸν καὶ τὸν καθορισμὸ καὶ περιορισμὸ του στὸ ρόλο τῆς κεφαλῆς, *ἀποβλέπει στὸ νὰ συμβιώσῃν* κατὰ τὸ θέλημά τοῦ Θεοῦ, νὰ συζήσῃν σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους, τὶς ἐντολὰς καὶ τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο πράγματι ἐπιτυγχάνεται ἢ ἀληθινὴ ἀρμονικὴ συμβίωση τοῦ ἀνδρογύνου

ὄχι μὲ τὸ θέλημα καὶ τὴ δύναμη, μὲ τοὺς νόμους τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ μὲ τὶς ἐντολὰς καὶ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴ θεία ἀλήθεια καὶ αὐθεντία. Τότε καὶ ἔτσι ἐπιτυγχάνεται καὶ ἡ γνήσια ἀπελευθέρωση καὶ ἐλευθερία καὶ βεβαίως ὄχι μόνον τῆς γυναικός, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀνδρα, ὅπως εἶδαμε σὲ προηγούμενη παράγραφο.

Ἐξ ἄλλου τὸ ἐπίσης ἄξιο παρατηρήσεως εἶναι ὅτι μετὰ τὴν εϋχή αὐτὴν καὶ ἀφοῦ ἔχει προηγηθεῖ ἢ ἐπικλήση τῆς Θ. Χάριτος καὶ ἔχει χορηγηθεῖ ἤδη αὐτὴ στὸ ἀνδρογύνον, τότε ὁ ιερέας στὴν ἐπόμενη εϋχή παρακαλεῖ τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀρμονικὴ ἔνωση αὐτοῦ τοῦ χαρισματοῦχου πλέον ἀνδρογύνου, λέγοντας: «Αὐτὸς καὶ νῦν (= τώρα), Δέσποτα, *ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου* ἐξ ἀγίου κατοικητηρίου σου, *καὶ ἄρμολοσον* τὸν δοῦλον σου (τόνδε) καὶ τὴν δούλην σου (τὴνδε), ὅτι παρὰ σοῦ ἀρμόζεται ἀνδρὶ γυνή»³⁰.

Ἐτσι, ἀφοῦ προηγήθηκε ἡ ἀνωτέρω ἀποκατάσταση μὲ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ τῶν θέσεων καὶ τῶν σχέσεων τοῦ ἀνδρογύνου, παρακαλοῦμε τὸν Θεὸ νὰ ἀρμόσῃ τὸ νέο αὐτὸ ζευγάρι μὲ τὸ χεῖρι Του, ὅπως ἔκανε καὶ στὸν Παράδεισο μὲ τὴν Εὐα, τὴν ὁποῖα ὁδήγησε στὸν Ἀδάμ. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ καὶ στὴν ἀρχὴ τῆς εϋχῆς αὐτῆς καὶ προτοῦ λεχθοῦν τὰ ἀνωτέρω εὐχετικά λόγια μὲ τὸ «ἄρμολοσον» ἐκφωνοῦνται οἱ ἐξῆς βιβλικο-ἱστορικοὶ λόγοι που ὑπενθυμίζουν τὴν πρό τῆς πτώσεως βούληση καὶ διαδικασία τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ θέσπιση τοῦ γάμου: «Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ πλάσας ἐκ χοῦς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ ἀνοικοδομήσας γυναῖκα, καὶ συζεύξας αὐτῷ *βοηθὸν κατ’ αὐτὸν* (= ἀνάλογον μὲ αὐτόν), διὰ τὸ οὕτως ἀρέσει τῇ σῆ μεγαλειότητι, μὴ μόνον εἶναι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς»³¹.

Τοιοιουτρόπως, μὲ τὸ μυστήριο τοῦ γάμου καὶ τὴν ἐπάνοδο στὴν προοπτικὴ δυναμικὴ κατάσταση τοῦ ἀνδρογύνου καὶ τὴν ἀποκατάσταση τῶν θεαρέστων σχέσεών του δὲν πραγματοποιεῖται μία ἀπλή ἔνωση σαρκική (πού γίνεται καὶ στὴν πορνεία), οὔτε μία νομικὴ σύνδεση καὶ συμφωνία (πού γίνεται καὶ στὸν

30. Ὁπ. παρ., σελ. 129.

31. Ὁπ. παρ., σελ. 128 - 129.

πολιτικό ή «κοσμικό» γάμο), αλλά έπιτυγχάνεται μία άρμονική ένωση, μία ούσιαστική και μυστηριακή κοινωνία έλευθέρων προσώπων, όχι μόνο σωμάτων, και μάλιστα ύποδουλωμένων.

Κατόπιν τούτων και με αυτές τις έπιμαρτυρίες τής Άκολουθίας του μυστηρίου του γάμου, νομίζουμε ότι ένισχύονται άποφασιστικώς και κατοχυρώνονται ίκανοποιητικώς εκείνα που είπαμε και κατά την *άγιογραφική θεμελίωση* του μυστηρίου του γάμου.

2. *Η ανάγνωση τών σχετικών καινοδιαθηκικών περικοπών*

“Οτι ή έν λόγω θεμελίωση του μυστηρίου του γάμου σ’ αυτές τις διδλκές μαρτυρίες δέν είναι λανθασμένη, άποδεικνύεται προσέτι και από το γεγονός ότι στην Άκολουθία του μυστηρίου του γάμου (και μετά την άνωτέρω κεντρική εύχή) αναγινώσκειται και ή γνωστή άποστολική περικοπή τής προς Έφεσίους έπιστολής, ή σχετική με αυτήν την έπιτελεσθεΐσα έκούσια έκατέρωθεν άλλοίωση και μεταβολή τών σχέσεων του άνδρουγύνου. Πιο συγκεκριμένα: Η ανάγνωση αυτή σημαίνει ότι εκείνά τα όποια περιγράφει και διδάσκει ό Άπ. Παύλος (Έφεσ. 5, 23-32) για τις νέες καταστάσεις, μεταβολές και σχέσεις θεωρητικώς, δυνάμει και γενικώς για όλα τα χριστιανικά άνδρουγύνα, τώρα με το μυστήριο του γάμου πραγματοποιούνται *ένεργεία* και *είδικως* στο εύλογούμενο από την Έκκλησία διά του ιερέως νέο ζευγάρι.

Άλλά και από την έν συνεχεία άναγνωσκομένη εύαγγελική περικοπή, όπου άναφέρεται το θαύμα στο γάμο τής Κανά, πληροφορούμεθα για μία πάλι μετατροπή και μεταβολή, ή όποια έχει σχέση με το θεσμό και το μυστήριο του γάμου γενικώς και συμβολικώς. Πληροφορούμεθα τή θαυματουργική μετατροπή του «πρός καθαρισμόν» νερού σέ «καλό οΐνο». Υπογραμμίζουμε το ότι έχουμε τή μετατροπή είδικως του «πρός καθαρισμόν» νερού και όχι του όποιουδήποτε άγνωστου ή βρώμικου νερού (τής πορνείας) ούτε την παρασκευή οΐνου από το μηδέν, από το τίποτα. Σ’ αυτό το συμβολικό,

για μās θαυμαστό γεγονός, έχουμε σέ (προηγούμενη) άλλην έργασία διΐδει και διαπιστώσει ότι τήν ύλη του γάμου, τ.έ. τή συμφωνία προς μόνιμη και καθαρή συμβίωση του άνδρουγύνου, ή όποια φανερώνεται δημοσίως (και όχι κρυφίως), είτε με τή σύμβαση του πολιτικού γάμου, είτε με τον άρραβώνα, ή εύλογία του Θεού και τής Έκκλησίας, δηλαδή το μυστήριο του γάμου, τή μετατρέπει σέ «καλό οΐνο». Το μυστήριο του γάμου τή μεταθέτει σέ άλλη «καλή» κατάσταση, σέ νέα, άναγεννημένη σχέση, προς έπίτευξη τής άληθινής εύτυχίας του άνδρουγύνου. Αυτή καθίσταται δυνατή έξαιτίας τής άρμονικής πλέον ένότητάς τους, ή όποια πραγματοποιείται και με τή συμφωνία τους βάσει τών άρχών τής άληθινής magna Charta, βάσει τ.έ. τών άρχών του Εύαγγελίου του Χριστού και τών ιερών κανόνων τής Έκκλησίας.

Έτσι, λοιπόν, έχουμε τήν έπιβεβαΐωση του περιεχομένου του μυστηρίου του γάμου, και από τήν ιερολογία, από τήν Άκολουθία του μυστηρίου του γάμου και είδικότερα τών σχετικών κειμένων τής εύχής και τών άγιογραφικών άναγνωσμάτων. “Οτι αυτό είναι το περιεχόμενο, ή σημασία (ή ούσία) και ό σκοπός του μυστηρίου του γάμου, όχι του θεσμού του γάμου, καθίσταται πιο αΐσθητό και από το εύγλωττο γεγονός ότι στη μνημονευθεΐσα άνωτέρω κεντρική εύχή τής ιερολογίας του γάμου δέν παρακαλούμε τον Θεό νά «καταπέμψει τήν χάριν Του», για νά άποκτήσει το άνδρουγύνο (προτίστω) παιδιά ή για άλλους λόγους, π.χ. τήν έρωτική ένωση, οι όποιοι έπιτυγχάνονται και χωρίς το μυστήριο του γάμου και με μόνη τή συμβίωση, αλλά τον παρακαλούμε, ώστε τα δύο αυτά πρόσωπα νά ένωθούν άρμονικά («άρμωσον»), καθιστάμενα μία έλεύθερη ύπαρξη, ένα σωμα με κεφαλή καθοδηγούμενη από τον Θεό.

Έπιλεγόμενα

Μέ όλα αυτά που έχουν έκτεθει άνωτέρω, νομίζουμε ότι με τή βοήθεια του Θεού περιγράψαμε, έστω δι’ όλίγων, προς το παρόν, αλλά ίκανοποιητικώς, ποιό είναι το περιεχόμενο

καὶ ὁ σκοπὸς εἰδικῶς τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, ὅπως παρουσιάζεται ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή καὶ τὴ λειτουργικὴ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἔτσι μπορεῖ νὰ γίνεταί διάκριση μεταξὺ αὐτοῦ τοῦ χριστιανικοῦ μυστηρίου καὶ τοῦ παγκοσμίου κοινωνικοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου, ὅπως αὐτὸς θεσμοθετήθηκε καὶ νομοθετήθηκε γενικῶς ἀπὸ τὸν Δημιουργό. Θεοῦ θέλοντος καὶ συνεργοῦντος, ἐλπίζουμε νὰ ἐπανέλθουμε σὲ προσεχῆ ἢ προσεχεῖς μελέτες, γιὰ νὰ κατοχυρώσουμε μὲ περισσότερα ἐπιχειρήματα –καὶ ἀπὸ τὴν Ἁγ. Γραφή καὶ ἀπὸ τοὺς Πατέρες καὶ ἀπὸ τὴ λειτουργικὴ πράξη τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴ θύραθεν ἐπιστήμη– τὰ ἀνωτέρω ἐπιτιθέμενα.

Ἄλλὰ καὶ μὲ τὰ σήμερα παρεχόμενα στοιχεῖα, νομίζουμε ὅτι λύνονται πολλὰ προβλήματα καὶ ἀπορίες γύρω ἀπὸ τὴ θεολογία τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν καὶ κατατρίβουν τὴν Ὁρθόδοξη καὶ τὴ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία καὶ τὸ πλήρωμά τους. Ἴσως αὐτὲς οἱ θέσεις φέρουν ἀκόμη πιὸ κοντὰ Ὁρθόδοξους

καὶ Ρωμαιοκαθολικοὺς καὶ ἀποτελέσουν ἕναν ἀκόμη λίθο-βάση στὴν προσέγγιση καὶ στὴν ἐνότητά τους.

Περαιτέρω, ἴσως αὐτὰ τὰ δεδομένα ἀποτελέσουν βάση προσεγγίσεως καὶ μὲ τοὺς Προτεστάντες, οἱ ὁποῖοι ἴσως δικαίως –καὶ ἐφ' ὅσον δὲν εἶχε προσδιορισθεῖ τὸ περιεχόμενο καὶ ἡ ἰδιαιτερότητα τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου ἔναντι τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου– δὲν τὸν εἶχαν θεωρήσει ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ μυστήρια, ὅπως πράττουν μὲ τὸ Βάπτισμα καὶ τὴ Θ. Εὐχαριστία. Τώρα ὅμως κατ' ἀναλογίαν καὶ πρὸς τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖο συντελεῖ στὴν ἐπαναφορὰ κάθε ἀνθρώπου, τῆς προσωπικῆς του ζωῆς, στὴν πρὸ τῆς πτώσεως κατάσταση, στὴν ἀναγέννησή του (της), μπορεῖ νὰ γίνεῖ δεκτὸ καὶ ἀπὸ τοὺς Προτεστάντες ὅτι καὶ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου συντελεῖ στὴν ἐπαναφορὰ τῆς κοινῆς ζωῆς ἐνὸς νέου ἀνδρογύνου στὴν πρὸ τῆς πτώσεως κατάσταση, σχέση καὶ προοπτικὴ σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

(Τέλος)



ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ
ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ
- ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
- ΔΙΑΦΟΡΑ

Τὸ ἄρθρον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Συντάξεως**«ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ»****(Κριτική ἀξιολόγησις διακηρύξεως τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Δ. Τσάτσου καὶ Κ. Τσουκαλά)****1. Εἰσαγωγικά**

Ἡ κρίσις στὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, –ἢ ὅποια ἐπὶ μῆνες ὄχι ἀπλῶς σοβεῖ καὶ ὑποβόσκει ἀλλὰ συνταράσσει τὴν ἑλληνικὴ κοινωνία ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀλαζονικῆς ἐμμονῆς τῆς Κυβερνήσεως στὴν μοναρχικὴ ἀπόφασί τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ περὶ μὴ ἀναγραφῆς τοῦ Θρησκευάματος στὶς νέες ταυτότητες–, ἔγινε πνευματικὸς καταλύτης, ποὺ συνετέλεσε στὸ νὰ ἐπιταχυνθοῦν στὸν τόπο μας

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**

Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου
Ἀθηνῶν, Τακτικοῦ Μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς
Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

ἀντιεκκλησιαστικὲς πνευματικὲς κατεργασίες καὶ νὰ ἐκδηλώνωνται καθημερινῶς καλυμμένες ἕως τώρα παραπλανητικὰ ἢ ὑπνώττους ἀντιχριστιανικὲς ἰδεολογικὲς διαθέσεις καὶ ἐπιδιώξεις. Ἔτσι δὲν εἶχαμε μόνον τὴν κινητοποίησι τῆς βουλήσεως τοῦ εὐσεβοῦς Χριστεπωνύμου πληρώματος στὶς δύο λαοσυνάξεις καὶ στὴ διαδικασία τῆς συνεχιζομένης συλλογῆς ὑπογραφῶν πρὸς ἐνεργοποίησι τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος περὶ τῶν δημοψηφισμάτων. Παραλλήλως γνωστοὶ καὶ ἕως τώρα ἄγνωστοὶ “διαφωτιστὲς” βγήκαν καὶ βγαίνουν στὴ δημοσιότητα ἀτομικῶς ἢ καὶ ὁμαδικῶς, γὰρ νὰ ὑπερβάλλουν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον στὴν ἄσκησι ἀντιεκκλησιαστικῆς προπαγάνδας. Βγήκαν καὶ βγαίνουν εἴτε ἀπὸ πνευματικὲς πολεμιστρες τῆς εὐρισκομένης σὲ ἀγωνιστικὴν ἐτοιμότητα στρατευμένης «ἀθεΐας», εἴτε ἀπὸ κρυψῶνες, ὅπου καιροφυλακτοῦσαν ζητοῦντες εὐκαιρίαν ἐξορμήσεως καὶ ἐκδηλώσεως ἀπωθημένων. Δὲν ἔλειψε καὶ ἡ ἐμφάνισις μερικῶν ἀσπαλάκων, ποὺ χειραγωγοῦνται καὶ ἐξαρτῶνται δουλικῶς ἀπὸ τοὺς προηγούμενους. Ὅλοι αὐτοί, ὁ ἓνας μετὰ τὸν ἄλλον, ἐμφανίσθησαν καὶ ἐμφανίζονται στὶς σελίδες τῶν ἐφημερίδων, στὶς στήλες τῆς ἀλληλογραφίας, σὲ ραδιοφωνικὲς ὁμιλίαι καὶ συνεντεύξεις, σὲ τηλεοπτικὰ ἀφιερῶματα

καὶ «παράθυρα», γὰρ νὰ μὴ περιορισθοῦν στὸ ζήτημα τῶν ταυτοτήτων ἀλλὰ καὶ γὰρ νὰ προβάλλουν ὅλες τὶς συνηρημένες πρὸς αὐτὸ ἐπιδιώξεις τους, οἱ ὅποιοι συμφώνως λ.χ. πρὸς τὰ ὄραματα τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης κ. Σταθοπούλου ἢ καὶ πρὸς παλαιότερες ἀπόψεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ὀδηγοῦν στὸ θρησκευτικὸν ἀποχρωματισμὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Εἶναι ἀληθῶς ἐνδιαφέρον καὶ ἄξιον ἰδιατέρας μελέτης τὸ ψυχολογικὸ καὶ κοινωνιολογικὸ φαινόμενον ὄλων αὐτῶν τῶν “διαφωτιστῶν”, οἱ ὅποιοι ἀλληλοαντιγραφόμενοι καὶ ἀλληλοεπισχυόμενοι «ἐν συμφωνίᾳ καὶ χορῶ» κατευθύνουν εὐκαιρῶς – ἀκαιρῶς τὴν ἐνορχηστρωμένη προπαγανδιστικὴ ἐπίθεσί τους πρὸς περιθωριοποίησιν τῆς Ἐκκλησίας. Σὲ πολλὰς περιπτώσεις ἀπολυτοποιοῦν μερικὰ ἀναπόφευκτα, σὲ ἀνθρώπους λάθη τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπιστρατεύουν σωρείαν σοφισμάτων καὶ συλλογιστικῶν σφαλμάτων μὲ παράλληλη παραθεώρησι, ἀποσιώπησι ἢ καὶ συνειδητὴ ἀπόκρυψι τῆς ἀληθείας.

Ἡ σκέψις τῶν περισσοτέρων ἐξ αὐτῶν τροχοδρομεῖται κατὰ μονοδιάστατον τρόπον καὶ χωρὶς ἀναστολὲς πάνω σὲ ὀφθαλμοφανῆ προκατάληψι καὶ ὀφειλομένην σὲ ψυχολογικοὺς λόγους ἐχθρικὴ διάθεσι ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ὅποια διάθεσις δὲν διστάζει νὰ ἐκδηλωθῆ κατὰ τρόπον ἐκδήλως δημαγωγικόν. Ἄλλ’ ἐκεῖνο, ποὺ προκαλεῖ ἰδιαίτερη ἀπογοήτευσιν καὶ θλίψιν εἶναι ὅτι ἀνάμεσα σ’ αὐτοὺς ἐμφανίζονται μὲ φιλοεκκλησιαστικὸ προσωπεῖο καὶ ἔνδυμα καὶ –κατὰ τεκμήριον ἐπιφανείας– πανεπιστημιακοὶ καθηγηταί, ποὺ παρακάμπτοντας ἀντίθετες ἀπόψεις συναδέλφων τους ἢ ἄλλων διαπρεπῶν ἐπιστημόνων δὲν διστάζουν νὰ ὑπερφλαγγίσουν καὶ αὐτὴν τὴν μνημονευθεῖσα μέθοδο τῆς κοπῆς τοῦ σαλαμοῦ καὶ νὰ ὑπερακοντίσουν τὸ βεληνεκὲς τῶν ἤδη ἐκδηλωθειῶν ἀποσπασματικῶν ἢ κλασματικῶν ἀντιθρησκευτικῶν ἐνεργειῶν (τῆς διαγραφῆς τοῦ θρησκευάματος στὶς νέες ταυτότητες καὶ τῆς ἐξαίρεσεως τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν ἐκ τῶν πανελληνίων ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τῆς Β’ καὶ Γ’ Λυκείου). Αὐτοὶ ἀποπειρῶνται

μέ επιστημονικοφανή τεκμηρίωσι και θεμελίωσι τών απόψεών τους να υποδεικνύουν την συνολική κατάργησι σχετικῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος πρὸς πραγμάτωσι τῶν ὀραμάτων περὶ ἀποχριστιανοποίησως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

2. Τὸ μανιφέστο τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Δ. Τσάτσου καὶ Κ. Τσουκαλά.

Χαρακτηριστικὸ δείγμα ἀποπείρας πρὸς προβολὴ τοῦ δήθεν δημοκρατικοῦ ιδεώδους τῆς ἀποχριστιανοποίησως καὶ ἀποϊεροποιήσως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους εἶναι ἡ πρὸ μερικῶν ἐβδομάδων δημοσίευσις στὴν ἐφημερίδα «Τὰ Νέα» (15 - 16 Ἰουλίου 2000, σ. 8), ἀπὸ τοὺς γνωστὸς καθηγητῆς κ.κ. Δημήτρη Τσάτσο καὶ Κωνσταντῖνο Τσουκαλά, σοβαροφανοῦς ἄρθρου ὑπὸ τὸν τίτλο «Δημοκρατία καὶ Ἐκκλησία». Τὸ ἄρθρον αὐτὸ ἀποδεικνύει τὴν ὑπαρξὶ πυρήνων συνεργασίας ὀλίγων ἢ πολλῶν πρὸς κατάστροφωσι καὶ διάδοσι στρατηγικῆς τῆς προπαγάνδας γιὰ τὴν περιθωριοποίησι τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν πλήρη ἐκκοσμίκευσι τῆς ἑλληνικῆς Πολιτείας... πρὸς θεμελίωσιν δήθεν τῆς ἀληθοῦς δημοκρατίας στὸν τόπο μας!

Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι τὸ μᾶς σελίδος περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρο παρουσιάζεται ὡς γραφέν κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος εἶναι συνήθης κατὰ τὴν προβολὴ πορισμάτων συλλογικῆς φυσικοεπιστημονικῆς πειραματικῆς ἐρεῦνης, ἀλλὰ σπανιώτατος στὴν παρουσίᾳ θεμάτων τῶν Πνευματικῶν Ἐπιστημῶν. Δημοσιεύεται τὸ ἄρθρον αὐτὸ ὡς γραφέν ὄχι ἀπὸ ἓνα, ἀλλὰ ἀπὸ δύο Καθηγητῆς, οἱ ὁποῖοι, ἴσως μιμούμενοι εἰδολογικῶς τὴν δυάδα τῶν Karl Marx καὶ Friedrich Engels, φιλοδόξησαν νὰ ποδηγετήσουν συνταγματολόγους, πολιτικούς, κυβερνῶντες καὶ κυβερνωμένους, παρουσιάζοντας ἀπὸ κοινοῦ ἓνα εἶδος εὐσυνόπτου καὶ ἐπιγραμματικοῦ μανιφέστου σὲ 12 ἀριθμημένους παραγράφους πού προβάλλουν τὶς γενικὲς ἀρχές, οἱ ὁποῖες πρέπει νὰ διέπουν «τὴ σχέση μᾶς σύγχρονης δημοκρατικῆς Πολιτείας μετὰ τὴν Ἐκκλησία». Οἱ δύο συνάδελφοι τονίζουν, ὅτι ἔγραψαν τὸ μανιφέστο αὐτὸ μετὰ «κριτικὸν ἐπιστημονικὸν λόγον», μετὰ «ἀκριβολογία» καὶ «μετὰ τὴ μεγαλύτερη δυνατὴ νηφαλιότητα». Εἶναι ὁμως αὐτὴ ἡ πραγματικότης; Ἡ προσεκτικὴ ἀνάγνωσις τῆς διακηρύξεώς τους καθιστᾷ φανερῆς τὶς

ἐξωεπιστημονικὲς ἰδεολογικὲς ἐξαρτήσεις τῶν κ.κ. Τσάτσου καὶ Τσουκαλά, οἱ ὁποῖοι φιλοδοξοῦν νὰ ἔχῃ τὸ ἄρθρο τους πολιτικὸν χαρακτήρα καὶ νὰ προσανατολίσῃ ὅλους τοὺς ἀσχολουμένους περὶ τὴν ἀναθεώρησι τοῦ Συντάγματος. Ἦδη μερικοὶ νεώτεροι συνταγματολόγοι τους μετὰ ἄρθρα τους ἔχουν ἐκδηλωθῆ ὑπὲρ τῆς περιθωριοποίησως τῆς Ἐκκλησίας δι' ἀλλαγῶν ἀναλόγων πρὸς τὶς υποδεικνυόμενες στὸ μανιφέστο τῶν κ. κ. Τσάτσου καὶ Τσουκαλά.

Ἐπειδὴ πρῶτον τὸ ζήτημα τῆς ἀναθεώρησως τοῦ Συντάγματος θὰ ἀπασχολῆ ἀσφαλῶς τὶς μετὰ τὴν Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας (ἂς εὐχηθοῦμε καὶ ἐλπίσωμε: εὐλαβικοὶ καὶ καλόπιστοι) διαλογικὲς ἀντιπαράθεσις στὸ ἐγγὺς μέλλον ἔπειδὴ δεῦτερον τὸ μανιφέστο τῶν δύο Καθηγητῶν ἔχει ἤδη ἢ εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ ἀλυσιδωτῆς ἐπιδράσεις σὲ νεωτέρους ἰδεολογικῶς ὁμόφρονες καὶ ἔπειδὴ τρίτον τὸ ἥκιστα ἐπιστημονικὸ καὶ σὲ μερικὰ σημεῖα σοφιστικὸ περιεχόμενον τοῦ μανιφέστου αὐτοῦ φαλκιδεῦει τὴν ἔννοια τῆς ἀληθινῆς Δημοκρατίας, καί, –παραθεωρώντας τοὺς εὐρεῖς ὀρίζοντες αὐτῆς, πού προβάλλονται ἀπὸ τοὺς στηριζομένους σὲ ἀντικειμενικὰ ἀνθρωπολογικὰ δεδομένα ἐπιστημονικὸς κλάδους τῆς φιλοσοφίας τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Θεωρίας ἢ Φιλοσοφίας τοῦ Κράτους–, ἐγκλωβίζει τὸ δημοκρατικὸν ιδεῶδες σὲ στενὰ νομικιστικὰ πλαίσια καὶ συρρικνώνει αὐτὸ οὐσιαστικῶς στὴν περιθωριοποίησι τῆς Ἐκκλησίας ἐν ὀνόματι μᾶς δονκιχωτικῆς περιφρουρήσως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τῶν θρησκευτικῶν μειονοτήτων, τὰ ὁποῖα κατ' οὐδένα τρόπον κινδυνεύουν μέσα σ' ἓνα εὐνομούμενον καὶ ἄξιον τῆς ἀποστολῆς τοῦ Κράτους καὶ περιφρουροῦνται κατ' ἐξοχὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, –γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἀντενδείκνυται ὁποιοσδήποτε ἐφησυχασμὸς καὶ εἶναι ἀναγκαῖες ἡ ἐπαγρύπνησις καὶ ἡ ἐτοιμότης πρὸς κριτικὸν ἔλεγχον ὁποιασδήποτε ἀρνητικῆς γιὰ τὴν Ἐκκλησία ἐπιχειρηματολογίας.

Π' αὐτὸ, στὸ ἐπόμενο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», παραθέτοντας χωρὶς περικοπῆς τὶς ἀρνητικὲς θέσεις τοῦ μανιφέστου τῶν δύο Καθηγητῶν, θὰ προσπαθήσωμε νὰ κρίνωμε καὶ ἀξιολογήσωμε αὐτῆς μίαν πρὸς μίαν κατὰ τρόπον ἀντικειμενικόν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Η επίσκεψις τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στήν Ἑλλάδα

Ἡ εἰς Ἑλλάδα ἐπίσκεψις ἐντός τοῦ Ὀκτωβρίου 2000 τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου συνετέλεσε στό νά ἀναθερμανθοῦν οἱ σχέσεις τοῦ Πρωτοθρόνου μέσα στήν Ὁρθοδοξία Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μέ τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Μέ τήν ἐπίσκεψι αὐτή ὁ Παναγιώτατος δέν πραγματοποίησε μόνον τούς ἀρχικῶς προγραμματισμένους στόχους του, ἀλλά ἦταν φυσικόν νά ὑπερφαλαγγίση αὐτούς κατὰ καρποφόρον τρόπον, ἐφ' ὅσον ἔπρεπε νά ἀνταποκριθῆ στά ὑπό τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου ἐπισημανθέντα βαθύτατα αἰσθήματα ἀγάπης, τά ὁποῖα τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐλανόμενον ἀπό τὰ μακραίανα βιώματα τοῦ Γένους, τρέφει πρὸς τὸν πανίερον ἐκκλησιαστικόν Θρόνον τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων.

Τὰ αἰσθήματα αὐτά, παρὰ τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λεγόμενα ἢ γραφόμενα ἀπὸ μερικοῦς, γνωρίζουν συνεχῆ ἀναζωπύρωσι ὄχι μόνον στά πλαίσια τῶν «θερμῶν, στενῶν, εἰλικρινῶν, προσωπικῶν σχέσεων» ἀγάπης, πού συνδέουν τὸν Παναγιώτατο καί τὸν Μακαριώτατο, ἀλλὰ καί ἀπὸ τήν συνεχῆ ἀλληλοπεριχώρησι καί ἀμοιβαία πνευματικὴ τροφοδοσία καί ἐνίσχυσι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία, ἔχουσα ἀνεξαρτησίαν, ἀξιοποιεῖ κατὰ τὸν καλύτερο τρόπο τὰ δικαιώματα καί τίς ὑποχρεώσεις, πού ἔχουν ὅλες οἱ ἀνά τὸν κόσμον ἐπὶ μέρους Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίαις. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἐνὸς δέχεται ἐκ τοῦ Φαναρίου τὰ ζωογόνα ρεῖθρα τῆς Ὁρθόδοξου παραδόσεως καί ἀνακαινίζεται ἐσωτερικῶς καί ἀφ' ἑτέρου ἀκτινοβολεῖ πρὸς τὰ ἔξω, ἀξιοποιεῖ τὴν οἰκουμενικὴ τῆς ἀποστολὴ καί ἐνισχύει συνεχῶς τίς ἀνά τὸν κόσμον Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὲς καί Ἱ. Μητροπόλεις, πού ὑπάγονται στὸν Οἰκουμενικὸ θρόνον, διὰ συνεχοῦς ἀποστολῆς πρὸς αὐτὲς ἐκλεκτῶν καί δυναμικῶν στελεχῶν τῆς.

Ὁ Παναγιώτατος ἀνεχώρησεν ἐξ Ἑλλάδος πλήρως ἱκανοποιημένος, ἔχοντας τὴ βεβαιότητα ὅτι τὸ ὑπ' Αὐτοῦ ἐγκαινισθὲν στήν Ἀθήνα Γραφεῖο τοῦ

Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, διευθυνόμενον ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ἰωάννη, θά φροντίξῃ γιὰ τὴν ἐνίσχυσι τῶν ἀρρήκτων δεσμῶν, πού συνδέουν τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέ τὴν ἐκλεκτὴ θυγατέρα τῆς, τὴν Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Οὐσιώδεις διαφοριές μεταξὺ Ὁρθόδοξων καί ΡΚαθολικῶν στὴ Βαλτιμῶρη τῶν Η.Π.Α.

Ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν προώθησι τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν Καρδινάλιου Edward Cassidy καί τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἑλληνορθόδοξου Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας κ. Στυλιανοῦ πραγματοποιήθηκε στὴ Βαλτιμῶρη τῶν Η.Π.Α. ἡ Ἡ Συνέλευσις τῆς Ὀλομελείας τῆς Διεθνοῦς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξὺ τῆς ΡΚαθολικῆς καί τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας πρὸς ἐξέτασιν ἐκ νέου τῶν ἐκκλησιολογικῶν καί κανονικῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα σχετίζονται πρὸς τὸν ἀπαράδεκτο θεσμό τῆς Οὐνίας.

Οἱ ἐντατικὲς συζητήσεις, πού ἀναμφιβόλως ὠδήγησαν στήν ἐμβάθυνσι σὲ διάφορα ἐπὶ μέρους ζητήματα, ἔνεκα οὐσιωδῶν διαφοριῶν δέν ὠδήγησαν στήν ἐπίτευξι κοινῆς συμφωνίας καί διακηρύξεως. Ἐνεκα τῆς ἀπουσίας ἐκ τῆς Συνελεύσεως μελῶν μερικῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καί ἔνεκα τῆς ἀδιαλλαξίας μελῶν τῆς ΡΚαθολικῆς Ἀντιπροσωπείας, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν Ὁρθόδοξον Ἀντιπροσωπείαν, ἐκπρόσωποι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας, τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας, καί τῶν Ἐκκλησιῶν Κύπρου, Ἑλλάδος, Ἀλβανίας, Πολωνίας, Φινλανδίας καί Ἑσθονίας προέβησαν σὲ κοινὴ δήλωσι, ἡ ὁποία καταχωρεῖται ἐν συνεχείᾳ:

«Εἰς μηδενικὴν βᾶσιν».

Κοινὴ δὴλωσις

τῆς Διορθόδοξου Ἀντιπροσωπείας

Ἡ Διορθόδοξος Ἀντιπροσωπεία εἰς τὴν ἐν Βαλτι-

μόρη τῶν Η.Π.Α. Ἡ Συνέλευσις τῆς Διεθνoῦς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, λαβοῦσαν χώραν ἀπὸ 9ης μέχρι 19ης Ἰουλίου ἐ.ἔ., θεωρεῖ ἐάντην ὑποχρεομένην ὅπως προβῆ εἰς τὴν ἀκόλουθον κοινὴν δήλωσιν πρὸς τὰς Ἀγιοτάτας Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας:

α) Ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν καὶ τὴν πικρίαν αὐτῆς, διὰ τὸ γεγονός ὅτι, παρὰ τὸ ὅτι ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι κατ' ἐπανάληψιν μέχρι καὶ προσφάτως δηλώνουν ὅτι ἐπιθυμοῦν τὴν συνέχισιν τοῦ μετὰ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν ἐπισήμου Θεολογικοῦ Διαλόγου, ἐν τούτοις καὶ τὴν φορὰν ταύτην, ὅπως καὶ εἰς τὸ *Balamand*, ἀπουσίασαν ὅλως ἀνεξηγήτως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς εἰδοποιήσεως τέσσαρες Ἐκκλησίαι, καὶ δὴ τοῦ Πατριαρχείου Σερβίας, τοῦ Πατριαρχείου Βουλγαρίας, τοῦ Πατριαρχείου Γεωργίας καὶ τῆς Ἐκκλησίας Τσεχίας καὶ Σλοβακίας (τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ὡς γνωστὸν ἀπέχοντος συστηματικῶς ἀπὸ ἐτῶν).

Τὸ γεγονός τοῦτο, ὡς εἶναι εὐνόητον, δὲν ἀποδυναμώνει μόνον οὐσιαστικῶς καὶ ἀριθμητικῶς τὴν ἡμετέραν Ἀντιπροσωπείαν, ἀλλὰ καὶ ἐκθέτει ἠθικῶς πάντας ἡμᾶς εἰς τὰ ὄμματα τῶν συνομιλητῶν ἡμῶν, ὅσον καὶ τῆς διεθνoῦς κοινῆς γνώμης.

β) Γνωστῆς οὐσης τῆς ὅλης προΐστορίας τοῦ θέματος τῆς Οὐνίας ἐν τῷ Διαλόγῳ, καὶ τῆς ταλαιπωρίας ἣν ὑπέστησαν καὶ εἰσέτι ὑφίστανται κατακρινόμενοι οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὸ *Balamand* Ὁρθόδοξοι, θὰ ἀνέμενέ τις οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ νὰ ἦσαν περισσότερο εὐγνώμονες διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος ἐπιδειχθεῖσαν ἐπιείκειαν, ὥστε ὁ Διάλογος νὰ προχωρήσῃ εἰς μίαν εὐλικρινῆ ὀριστικὴν ἐξομάλυνσιν. Ὁμως ἀντ' αὐτοῦ, ἐκμεταλλενομένοι οὗτοι τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἐπιείκειαν καὶ ὑποχωρητικότητα ἡμῶν ἐναντι τῶν Οὐνιτῶν –διὰ νὰ μὴν ἀποκλεισθοῦν ἐκ τῆς περὶ αὐτῶν συζητήσεως, ἀλλ' ἀντιθέτως νὰ καταθέσουν τὰ περὶ τῆς αὐτοσυνειδησίας των καὶ δυναθεῖν ἐν συνεχείᾳ νὰ ἐπιλέξουν ποῦ θὰ ἐνσωματωθοῦν ὀριστικῶς, εἰς τοὺς Ὁρθοδόξους ὅθεν βιαίως ἀπεσπᾶσθησαν ἢ εἰς τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς, – ἐνόμισαν ὅτι διὰ τοῦ κειμένου τοῦ *Balamand* δικαιούνται πλέον νὰ θεωροῦν “κανονικὰς Ἐκκλησίας” τοὺς Οὐνίτας, διὸ καὶ τὴν γενομένην εἰς *Ariccia* προσπάθειαν ἐξισορροπήσεως τοῦ κειμένου τοῦ *Balamand*

προσεπάθησαν παντὶ σθένει νὰ ματαιώσουν ἐν Βαλτιμόρη διὰ τῆς σκληρυνθείσης στάσεώς των, ἐκφρασθείσης κατὰ τὸν πλέον ἀδιάλλακτον τρόπον ὑπὸ τοῦ ἐμφανιζομένου τὸ πρῶτον εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Διαλόγου Ἐπισκόπου *Walter Kasper*, εἰς διαδοχὴν τοῦ συνταξιοδοτηθέντος Ἐπισκόπου *Pierre Duprey*.

Κατόπιν τούτου ἡ Διορθόδοξος Ἀντιπροσωπεία αἰσθάνεται ἐαυτὴν ὑποχρεομένην νὰ δηλώσῃ ὅτι καὶ δι' ἡμᾶς τὰ ἐν *Balamand* γενόμενα βήματα ὑποχωρητικότητος ἐναντι τῶν Οὐνιτῶν δεόν νὰ θεωρηθοῦν τώρα ὡς μὴ γενόμενα, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξετιμῆθησαν δεόντως ὑπὸ τῆς Ρώμης. Συνεπῶς, ἐπὶ τοῦ γνωστοῦ ἀκανθωδεστάτου θέματος τῆς Οὐνίας ἐπιστρέφωμεν καὶ πάλιν εἰς μηδενικὴν βάσιν. Τοῦτο σημαίνει ἀπεριφράστως ὅτι ἐφεξῆς ὀφείλομεν νὰ τὸ ἀντιμετωπίσωμεν μεθ' ὅλης τῆς ἐπιβαλλομένης πλέον αὐστηρότητος, μὴ ἀναγνωρίζοντες οὐδαμῶς τὴν “κανονικότητα” ὑπάρξεως τοιοῦτου ἐκκλησιαστικοῦ σχήματος, διότι σὺν τοῖς ἄλλοις μία τοιαύτη ἀναγνώρισις θὰ ἐσῆμαινε παρ' ἡμῶν τῶν ἰδίων ἄρνησιν αὐτῆς ταύτης τῆς κανονικότητος τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς, τὰς ὁποίας οἱ Οὐνίται, στηριζόμενοι ὑπὸ τῆς Ρώμης, ἐξακολουθοῦν νὰ ἀντιποιοῦνται, ἄνευ φόβου Θεοῦ καὶ ἄνευ στοιχειώδους αἰδοῦς ἐναντι τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας.

Ἐν Βαλτιμόρη, τῇ 18ῃ Ἰουλίου 2000

Τὰ μέλη τῆς Διορθοδόξου Ἀντιπροσωπείας

«**Λατρεύσωμεν τῷ Θεῷ εὐαρέστως**»

Ἄπα τὴν 22α ἕως τὴν 25ῃ Ὀκτωβρίου 2000 φιλοξενήθηκε στὸν Βόλο ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο τὸ Β' Πανελλήνιο Συνέδριο Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, τὸ ὁποῖον τελοῦσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ προσωπικῶς συμμετασχόντος εἰς αὐτὸ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδοῦλου καὶ ὁργανώθηκε ἀπὸ τὴν προεδρευομένην ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ «Εἰδικὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως». Τὸ θέμα τοῦ Συμποσίου ἦταν «**Λατρεύσωμεν τῷ Θεῷ εὐαρέστως** – Τὸ αἶτημα τῆς λειτουργικῆς ἀνανεώσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας σήμερα».

Ὅλοι οἱ Σύεδροι συμφώνησαν στὸ ὅτι ἡ ἀνανέ-

οις τῆς Λατρείας στόν τόπο μας ἔχει ἀρχίσει καί πρέπει νά συνεχισθῆ γιά νά ἐπιτευχθῆ ἐνσυνείδητη καί ἐνεργός –ὄχι παθητική– συμμετοχή τῶν πιστῶν στήν τέλεσι τῆς ἰσχυοῦσης σήμερα λατρείας.

Ἐξ ἄλλου σχεδόν ἡ ὁλότης τῶν συνέδρων συμφώνησε στό ὅτι ἡ ἀνανέωσις τῆς Λατρείας μέ ἀπαραίτητη προϋπόθεσι τῆ διατήρησι τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐνότης ἔχει τὸ πρωτεῖον, πρέπει νά προχωρήσῃ στή συνέχεια ἀφ' ἐνός βραχυπροθέσμως καί μεσοπροθέσμως πρὸς τὴν ἀντικατάστασι μερικῶν πτυχῶν αὐτῆς μέ νέα στοιχεῖα, ἀνταποκρινόμενα περισσότερο στίς σημερινές πνευματικῆς ἀνάγκες, καί ἀφ' ἐτέρου μακροπροθέσμως πρὸς τὴν ἀναγέννησι καί ἀναμόρφωσι τῆς ὅλης Λατρείας τόσον μέ τὴν καθ' ἑαυτὴν, ὅσον καί μέ τὴν μορφολογικὴν –συχνά, ἀλλ' ὄχι κατ' ἀνάγκην ἀναπαλαιωτικὴν– ἀνανέωσιν τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων, πὸν περιβάλλουν τὸν διαχρονικῶς σταθερὸ καί ἀναλλοίωτο πυρῆνα τῆς.

Α' Πανελλήνιον Συνέδριον Ἱεροψαλτικῆς Τέχνης

Στὴ συνέχεια πρέπει νά ἐξαρθῆ ἰδιαίτερος τὸ γεγονός, ὅτι ἡ διατυπωθεῖσα στό Β' Πανελλήνιο Λειτουργικὸ Συμπόσιο εὐχή νά ἀναβαπτισθῆ ὄχι μόνον στήν Ἑλλάδα, ἀλλὰ σὲ ὁλόκληρη τὴν Ὁρθοδοξία ἡ γνησία Βυζαντινὴ Μουσική, ἐνισχύθημε ἀπὸ τὸ «Α' Πανελλήνιον Συνέδριον Ἱεροψαλτικῆς Τέχνης».

Τοῦτο, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ εὐλογήσαντος μέ τὴν παρουσία καί ἐνεργὸν συμμετοχὴ Του Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ.Χριστοδοῦλου, ὁργανώθηκε στήν Ἀθήνα ἀπὸ τὸ Ἴδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας, πὸν ἔχει ἰδρυθῆ ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου καί ἐμψυχώνεται ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν του Καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γρηγόριο Στάθη.

Τὸ Συνέδριον Ψαλτικῆς Τέχνης, πὸν εἶχεν ἐπίσης μεγάλην ἐπιτυχία, συνετέλεσεν ὥστε οἱ ἱεροψάλτες, πὸν ἐκπροσωποῦν τὸν εὐσεβῆ λαὸ στὴ Λατρεία, νά συνειδητοποιήσουν καλύτερα ὅτι εἶναι σπουδαιότατοι παράγοντες τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπὶ πλέον κατέστησε φανερὴ τὴν ἀνάγκη τῆς –κατόπιν συντονισμένων ἐπιστημονικῶν μελετῶν– ἐπισημάνσεως τοῦ γνησίου ὕφους τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, τὸ ὁποῖον οἱ ἐμπνευσμένοι μουσικοδιδασκαλοὶ πρέπει διὰ ζώσης νά μεταδίδουν στοὺς μαθητῆς τους καί νά τὸ κληροδοτοῦν στίς ἐπόμενες γε-

νεές κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα ἀφ' ἐνός τὴν μεγαλοπρέπειαν, εὐπρέπειαν καί σεμνότητα τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, ἀφ' ἐτέρου τὴν ἐνότητα διὰ τῆς ἀποφυγῆς ἐγωϊστικῶν παρεκκλίσεων καί τρίτον τὴ δυνατότητα δημιουργίας νέων μορφῶν αἰσθητικῆς ἐκφράσεως μέσα στὰ σταθερὰ πλαίσια τῆς ἀναγωγικῆς καί μυσταγωγικῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως.

Πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν

Ἡ ἔναρξις τοῦ νέου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους δίδει ἀφορμὴν στό νά ἐξάρωμεν τὸ γεγονός, ὅτι πρὸ ὀλίγων μηνῶν στόν χώρο τῆς Πανεπιστημιοπόλεως Ἀθηνῶν, παρισταμένων τῶν Πρυτανικῶν Ἀρχῶν καί τοῦ Κοσμήτορος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὡς καί τῶν Προέδρων τῶν Τμημάτων, τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ καί τῶν φοιτητῶν αὐτῆς ἔγινεν ἡ θεμελίωσις τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Ναοῦ.

Ἐξαιρόντας τοὺς σχετικὸς λόγους τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς θεμελίωσεως Πρύτανεως κ. Κ. Δημοπούλου καί τοῦ Κοσμήτορος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Χρ. Βούλγαρη, θεωροῦμεν ὡς καθῆκον νά τονίσωμεν, ὅτι ἡ κατὰ τίς τελευταῖες δεκαετίες συνεχῆς ὑπόμνησις καί ἀναζωπύρησις τῆς ιδέας τοῦ χρέους τοῦ Πανεπιστημίου μας νά ἀποκτήσῃ τὸν Πανεπιστημιακὸν του Ναὸν ὀφείλεται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, κυρίως στόν Ὁμότιμο Καθηγητὴ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καί τ. Πρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀνδρέαν Φυτράκη, ὁ ὁποῖος λ.χ. τὸ 1994 μέ ἐκτενῆ ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν τότε Πρύτανιν κ. Π. Γέμπτον ὑπενθύμιζε καί τόνιζε τὴν ἀνάγκη «τῆς ἐκτελέσεως σειρᾶς ἀποφάσεων τῶν κατὰ καιροὺς Συγκλήτων τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν περὶ ἰδρύσεως Πανεπιστημιακοῦ Ναοῦ εἰς τὴν Πανεπιστημιόπολιν».

Ὁ Ἱερὸς αὐτὸς Ναός, ὡς ἐπεσήμαιεν ὁ κ. Φυτράκης, «θὰ ἔχη ἀσφαλῶς μεγάλην καί πολὺ εὐμενῆ ἀπήχησιν καί εἰς τοὺς σπουδαστάς, τὴν σύγχρονον Ἑλληνικὴν νεολαίαν, γενικώτερον, εἰς τὴν ὁποίαν γνωστὸν εἶναι, ὅτι παρατηρεῖται ἔντονος προβληματισμὸς ἀπὸ τὴν πνευματικὴν σύγχυσιν τῶν ἡμερῶν μας, ἀλλὰ καί ἐμφανῆς ὁ προσανατολισμὸς τῆς πρὸς τὰς παραδοσιακὰς ἀξίας τοῦ Γένους, ὡς καί εἰς ὄλον τὸν ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην Ἑλληνισμόν».

Άντιμετωπίζοντας ό κ. Φυτράκης και τό ζήτημα τών δαπανών για τήν άνέγερσι του Πανεπιστημιακού Ί. Ναού, προσέθεσε στή μνημονευθείσα έπιστολή του: «Διά τήν οίκοδόμησιν του Πανεπιστημιακού του Ίερού Ναού τό Πανεπιστήμιον τών Άθηνών θά βοηθηθῆ, εἶμαι βέβαιος, και από τήν Πολιτείαν και από μέλη τῆς πανεπιστημιακῆς οίκογενείας και από παλαιούς μαθητάς του, ως και από διάφορα Ίδρύματα και κοινωνικούς παράγοντας. Άλλά, άκόμη, και από τήν πρόθυμον πάντοτε εἰς προσφοράς εὐλάβειαν του ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἡ οποία χρηματοδοτεῖ, με ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων δραχμῶν κατ' ἔτος τήν ἴδρυσιν δεκάδων ἐπιβλητικῶν Ίερῶν Ναῶν εἰς ὅλοκληρον τήν χώραν».

Ἡ βίωσις τῆς Ἀναστάσεως στήν ὀρθόδοξη πνευματικότητα

Έντός του ἰωβηλαίου ἔτους 2000 ὁ ἔκδοτικός οἶκος Ibera (Βιέννη) κυκλοφόρησε βιβλίον, πού ἐγράφη ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Αὐστρίας και Ἐξαρχο Οὐγγαρίας και Μεσευρώπης κ. Μιχαήλ (Στάικον), ὁ οποῖος ἐπανειλημμένως ἔχει προβληθῆ ἀπό τίς στήλες του περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» γιά τήν συνετή και ἀκτινοβόλο ποιμαντική δρασί του και τήν θετική προσφορά του στήν Χριστιανική Οἰκουμένη.

Τό βιβλίον αὐτό, πού ἔχει τόν τίτλο «Ἀνάστασις: Περί τῆς βιωμένης ὀρθοδόξου πνευματικότητας» (Auferstehung - Anactasis: Von erlebter orthodoxer Spiritualität) κατὰ πρωτότυπον δοκιμακόν τρόπον, χειραφετημένον ἀπό συστηματικές σχολαστικές κατατάξεις, καθιστᾶ γνωστόν στοὺς ἀναγνώστες του δυτικοῦ κόσμου τοὺς πνευματικούς θησαυρούς τῆς θεολογικῆς, χριστολογικῆς, πνευματολογικῆς, ἐκκλησιολογικῆς, σωτηριολογικῆς, θεομητορικῆς διδασκαλίας και τῆς διαποτισμένης ἀπό τῆ βίωσι τῆς Ἀναστάσεως ἐμπειρίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ίδιαιτέρως στό ἔργο του Σεβ. κ. Μιχαήλ προβάλλονται, ἐκτός τῶν ἄλλων, ἡ σύνδεσις στήν ὀρθόδοξη λειτουργική και μυσταγωγική ζωῆ του κτιστοῦ και του ἀκτίστου· τό ρηξικέλευθον οἰκολογικό ἐνδιαφέρον τῆς Ὁρθοδοξίας· ἡ θέσις τῶν λαϊκῶν στήν ἐκκλησιαστική ζωῆ· ἡ διδασκαλία περὶ ἀνθρώπου ὡς πλασθέντος «κατ' εἰκόνα και καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ»· τό χάρισμα τῆς ἀγάπης, πού συνδέεται με τῆ λυτρω-

τική ἀγάπη του Θεοῦ και ἐλευθερώνει ἀπό φόβους και ἀγωνίες· ὁ μυσταγωγικός χαρακτήρ τῆς Ὁρθοδόξου Εἰκονογραφίας· ἡ διαλεκτική σχέσις μεταξὺ παραδόσεως και ἀνανεώσεως, σταθεροῦ και μεταβλητοῦ, ἐνότητος και ποικιλομορφίας, Ὁρθοδοξίας και Ὁρθοπραξίας· ἡ συμβολῆ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν ἀνάπτυξι και στήν ὀλοκλήρωσι τῆς Εὐρώπης, ἡ οποία γεωγραφικῶς φθάνει ἕως τὰ Οὐράλια· ἡ μέριμνα του Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου περὶ τῆς παγγρησιακῆς ἐνότητος και ἕνα -καθόλου οὐτοπικό- ὄνειρο του Σεβ. συγγραφέως γιά τήν χριστιανική ἐνότητα, ἡ οποία δέν πρέπει νά εἶναι «ἐπιφανειακή συνύπαρξις, και ἄπλη γειννιάσις», ἀλλά «βαθεῖα και ἐσωτερική κοινωνία ἐπὶ του θεμελίου τῆς ἀγάπης και τῆς ἀλληλεγγύης».

Τό ἐκ 220 σελίδων του καλαισθήτου βιβλίου του Σεβασμιωτάτου ἔργον κατακλείεται με Πίνακες ἔκτενοῦς βιβλιογραφίας και συντημήσεων, ἐνῶ τό καλλιτεχνικόν ἐξώφυλλον κοσμεῖται ὑπό τῆς ἐγχρόμου παραστάσεως τῆς Ἀναστάσεως ἐκ τῆς περιφῆμου τοιχογραφίας τῆς Ί. Μονῆς τῆς Χώρας (Κωνσταντινούπολις). Στήν τοιχογραφία αὐτή ἀπεικονίζεται ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν δεσμοτῶν του Ἄδου ἀπό τόν Ἀναστάντα Κύριον.

Ἐκτακτον Δελτίον τῆς ἐφημερίδος KathPress

Στή συνέχεια ἐκφράζομε τῆ χαρά μας, διότι ἡ καθημερινῆ ἐφημερίς τῆς Βιέννης KathPress, πού ἐκδίδεται ἀπό τό Ίνστιτούτο «Katholische Presseagentur», προέβη στήν ἔκδοσι ἐκτάκτου 16σελίδου Δελτίου μεγάλου σχήματος (30x22 ἐκ.), ἀφιερωμένου στά λεχθέντα κατὰ τήν ἐκδήλωσι τῆς παρουσιάσεως του ἀνωτέρω μνημονευθέντος βιβλίου του Σεβ. Μητροπολίτου Αὐστρίας κ. Μιχαήλ.

Στήν ἐκδήλωσι αὐτή, ἡ οποία ἔγινε στό Forum Schwarzenbergplatz (Βιέννης), ὁ Σεβασμιώτατος ἀνέπτυξε τό θέμα «Ποῦ βαδίζεις Εὐρώπη; - Μία ὀρθόδοξη συμβολῆ» («Quo vadis Europa? Ein orthodoxer Beitrag»), ἐνῶ ὁ Καθηγητής του Πανεπιστημίου τῆς αὐστριακῆς πόλεως Graz κ. Γρηγόριος Λαρεντζάκης, ὁ οποῖος εἶναι γνωστός γιά τήν προβολῆ τῆς Ὁρθοδοξίας στό λαμπρό συγγραφικό ἔργον του και στή συνετή παρουσία του στοὺς οἰκουμενικούς διαλόγους, προέβαλε τίς κύριες πτυχές του πε-

ριεχομένου του βιβλίου του Σεβ. κ. Μιχαήλ.

Η όλη εκδήλωση λαμπρύνθηκε με τον ευσύνοπτον χαιρετισμόν του φίλου της Όρθοδοξίας Καρδιναλίου και πρ. Αρχιεπισκόπου Βιέννης και πάσης Αυστρίας Δρος Franz König. Άποσπάσματα του χαιρετισμού αυτού δημοσιεύουμε στην έπομένη παρατήρηση:

«Ευτυχής περίπτωση για την Αυστρία»

Ό Καρδινάλιος Δρ. Franz König, στον χαιρετισμό του για την εκδήλωση προς παρουσίαση του βιβλίου, του Σεβ. Μητροπολίτου Αυστρίας κ. Μιχαήλ, είπεν, εκτός των άλλων, σε γερμανική γλώσσα, τα εξής, τα οποία παραθέτουμε σε νεοελληνική απόδοση:

«Επιτρέψτε μου να παρατηρήσω ότι χαιρετίζω πολύ το γεγονός, ότι ή φωνή της Έλληνικής Όρθοδοξίας διατυπώνεται επί τέλους, με τη μορφή αυτή του βιβλίου, επί του έδάφους της Βιέννης, της Αυστρίας και της Μέσης Ευρώπης».

»Θεωρώ ως ευτυχές γεγονός, ότι έμεις έχουμε στην Αυστρία τον Μητροπολίτη Μιχαήλ Στάϊκον, διότι ή προσωπικότης του, ή εμφάνις και συμπεριφορά του, ή υπ' αυτού κατοχή της γερμανικής και αυστριακής γλώσσης αφυπνίζουν πολλήν συμπάθεια γι' αυτό, πού έχει να πη σε μās και πού εκπροσωπεί σ' αυτήν την χώρα. Με την 34ετή παρουσία του στην Αυστρία, με την εμφάνισί του επίσης στις οικουμενικές εκδηλώσεις έχει ανοίξει σ' έμās κατ' άριστον τρόπο θύρες, ώστε από την Βιέννη και από την Αυστρία να έχουμε καλύτερη πρόσβαση στην κατανόηση της Όρθοδοξίας, της Όρθοδόξου Έκκλησίας.

»Τό όνομά του και ή παρουσία του είναι ευτυχής περίπτωση για την Αυστρία, διότι έμεις πάντοτε εκ νέου δεσμευόμεθα με τη συμβολή και τη βοήθειά του.

»... Για τό Ίδρυμα "Pro Oriente" είναι μεγάλο στήριγμα, μεγάλη βοήθεια να έχη έναν τέτοιο σύμβουλο, ό οποίος μās έχει βοηθήσει στο ότι πάντοτε εκ νέου ήταν δυνατό να εύρισκωμε τον όρθόν δρόμο. Άναλογίζομαι εκείνο τό ταξίδι στην Έλλάδα με τό "Pro Oriente" και θυμούμαι την επίσκεψι, στο όρος Άθω, όπου μαζί, με οικουμενικόν τρόπο και με τη συμβολή του όδηγοῦ μας, του κυρίου Μητροπολίτου, κατορθώσαμε να μεταδώσωμε στην Αυστρία μίαν καλήν εντύπωση.

»Τό πρόσωπον και τό λειτουργήμα του κυρίου Μητροπολίτου είναι ευτυχής περίπτωση και εύλογία για τη χώρα μας, διότι τα τελευταία χρόνια ήταν ό Πρόεδρος του Οικουμενικού Συμβουλίου των Έκκλησιών (της Αυστρίας). Η Ίδρυσις και διαμόρφωσις ενός Οικουμενικού Συμβουλίου των Έκκλησιών στην Αυστρία δέν ήταν άπλη ύπόθεσις, ούτε εύκολη, και απαιτούσε προσεκτική προπαρασκευή. Ότι αυτό κατ' αυτόν τον τρόπο πραγματοποιήθηκε, ήταν σε μεγάλη έκτασι επίτευγμα του κυρίου Μητροπολίτου...

»... Χαίρω για την παρουσίαση του νέου βιβλίου αλλά ήθελα όλως ιδιαίτερος να επιστήσω την προσοχή στο πόσον πολύ ευγνώμων είμαι, στο πόσον πολύ χαιρετίζω τό γεγονός ότι έμεις έχουμε ανάμεσά μας τον Μητροπολίτη Στάϊκον ως τον μέγαν δημιουργόν γεφύρας μεταξύ της Λατινικής - Δυτικής Έκκλησίας και της Όρθοδόξου Έκκλησίας και εκ του στόματός του ακούομε πώς αυτή ή Οικουμενική ύπόθεσις αντιπροσωπεύεται και αντιμετωπίζεται και εκ μέρους του».

Κάθε Όρθόδοξος χάρει για τούς πολύ έπαινετικούς αυτούς λόγους, οι όποιοι αναφέρονται εις Όρθόδοξον Μητροπολίτην, ό όποιος τιμά τό Σεπτόν Οικουμενικόν Πατριαρχείον.

E.Δ.Θ.



ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τής 6ης Οκτωβρίου 2000

Σήμερα, Παρασκευή 6 Οκτωβρίου 2000 και ώρα 11 π.μ., ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλος και οι Σεβασμιώτατοι Αρχιερείς, Μέλη τής Διαρκούς Ιεράς Συνόδου τής Εκκλησίας τής Ελλάδος, υποδέχθηκαν στα Γραφεία τής Ιεράς Συνόδου τους Έλληνες Άθλητες Όλυμπιονίκες και όλα τα μέλη τής Ελληνικής Άποστολής στους Όλυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϋ τής Αύστραλίας, με επικεφαλής τόν Πρόεδρον τής Όλυμπιακής Επιτροπής κ. Λάμπην Νικολάου και τόν Αρχηγόν τής Όλυμπιακής Άποστολής κ. Ιωάννην Παπαδογιαννάκη, με τήν εύκαιρία τής επιτυχούς παρουσίας τους στην ως άνω διοργάνωση.

Κατ' αρχήν ο Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος, Πρόεδρος τής Συνοδικής Επιτροπής επί τής Διοργανώσεως τών Όλυμπιακών Αγώνων του 2004, εξέφρασε τήν χαράν τής Εκκλησίας δια τήν παρουσίαν τών Όλυμπιονικών μας, έτόνισε τò ενδιαφέρον τής Εκκλησίας δια τόν άθλητισμόν, καρπός του οποίου υπήρξε τò κατά τόν παρελθόντα Μάϊο συγκληθέν Συνέδριον με θέμα: "Εκκλησία και Άθλητισμός με όραμα τήν τρίτη χιλιετία" και έτόνισε ότι ή Εκκλησία είναι έτοιμη να συμπαρασταθή εις τò έργον τής διοργανώσεως τών Όλυμπιακών Αγώνων του 2004.

Ο Μακαριώτατος, με αισθήματα αγάπης συνεχάρη έν συνεχεία τους άθλητες για τις αξιόλογες επιδόσεις τους. Τόνισε, ότι οι προσωπικές επιτυχίες του καθενός, συνέβαλαν στην διεθνή προβολή τής Χώρας μας, αλλά και στην άνύψωση του φρονήματος του Έλληνικού Λαού, ό οποίος με συγκίνηση παρακολούθησε πολλές φορές τήν έπαρση τής Ελληνικής Σημαίας και τήν άνάκρουση του Έθνικού μας Ύμνου.

"Σας υποδεχόμεθα σε αύτην τήν έπίσημη αίθουσα τής Ιεραρχίας για να σας σφίξουμε τò χέρι, να σας πούμε πόσο υπερήφανοι νοιώθουμε για σας, να σας ένθαρρύνουμε στόν μεγάλο

άγωνα που έχετε αναλάβει", ειπε, άπευθυνόμενος στην Όλυμπιακή ήγεσία, στρεφόμενος δέ προς τους Όλυμπιονίκες έτόνισε: "Παιδιά μου, έσεεις καταφέρατε κάτι τò όποϊον κανεις ίσως δέν θα είχε φαντασθει για τους Έλληνες άθλητες. Έκτιμούμε τους κόπους σας, αναγνωρίζουμε τις θυσίες σας. Ξέρουμε ότι τò έργο στο όποϊο έχετε άφιερώσει τήν ζωή σας δέν είναι εύκολο" και έτόνισε ότι τò παράδειγμά τους είναι πρότυπο προς μίμηση για τα νέα παιδιά τής πατρίδος μας. Με ιδιαίτερα θερμούς λόγους άνεφέρθη εις τους προπονητάς τών άθλητών, τους όποιους έχαρηκτήρισεν ως άφανεις ήρωας, εις τους κόπους τών όποιών όφείλονται οι νίκες και οι διακρίσεις και έπήνεσε τόν σεβασμό τών άθλητών προς αυτούς και ό Αρχιεπίσκοπος κατέληξε: "βλέποντάς σας να αγωνίζεσθε, ακούγοντας τις δηλώσεις σας μετά τόν άγωνα σκεπτόμουνα ότι αύτός ό τόπος δέν θα πάει χαμένος γιατί ή νέα γενεά άποδεικνύεται να είναι πολύ καλύτερη από τήν γενεά τών πατέρων της. Τò εύχομαι μέσα από τήν καρδιά μου. Και τώρα πρόσω όλοταχώς. Μπροστά μας είναι τò όραμα του 2004. Σας εύχομαι με τήν φόρα που πήρατε, όχι μόνο δεκατρία αλλά 23 και τριαντατρία να είναι τα μετάλλια που θα χαρίσετε στην μικρή μεν αλλά τόσο όμορφη και ιστορική μας πατρίδα".

Έν συνεχεία ό πρόεδρος τής Όλυμπιακής Άποστολής στο Σίδνεϋ κ. Ιωάννης Παπαδογιαννάκης εύχαρίστησε έκ μέρους όλων τόν Αρχιεπίσκοπο και τήν Εκκλησία για τήν συμπάραστασή τους. Άνεφέρθη στα καθημερινά τηλεγραφήματα που έφθαναν από τόν Αρχιεπίσκοπο στους Όλυμπιονίκες και έτόνισε πόσο ό άθλητισμός χρειάζεται τήν βοήθεια και τήν συμπάρασταση τής Εκκλησίας τής Ελλάδος.

Έκ μέρους τών Όλυμπιονικών ό χρυσός Όλυμπιονίκης Μιχάλης Μουρούτσος με λίγα σεμνά και ζεστά λόγια εύχαρίστησε τόν Αρχιεπίσκοπο για τήν αγάπη του, για τήν τιμή που τους κάνει ή Εκκλησία τής Ελλάδος καλώντας τους στην διοικητική έδρα της και για τήν εύλογία που τους έδωσε πριν αναχωρήσουν και κατέληξε: "Έχουμε άνάγκη από τήν παρουσία τής Εκκλησίας. Τò

2004 όλοι θα προσπαθήσουμε και με την βοήθεια του Θεού θα χαρίσουμε στην Έλλάδα περισσότερα μετάλλια”.

Είς τὸ τέλος τῆς ἐκδηλώσεως ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος στοὺς χρυσοὺς Ὀλυμπιονίκες Ἀκάκιο Κακιασβίλι, Μιχαὴλ Μουρουῦτσο καὶ Κωνσταντῖνο Κεντέρη, στοὺς Ἀργυροὺς Ὀλυμπιονίκες Δημοσθένη Ταμπάκο, Αἰκατερίνη Θάνου, Λεωνίδα Σαμπάνη, Μιρέλα Τζελίλη, Ἀναστασία Κελεσίδου καὶ Βίκτωρα Μήτρου καὶ στοὺς Χαλκοὺς Ὀλυμπιονίκες Ἰωάννα Χατζηϊωάννου, Ἀλέξανδρο Καρντάνωφ καὶ στὶς Εἰρήνη Αἰνδηλῆ, Χαρά Καρυάμη, Κλέλια Πανταζῆ, Εὐαγγελία Χριστοδοῦλου, Μαρία Γεωργάτου καὶ Ἄννα Πολάτου τῆς Ὁμάδος τοῦ Ἀνσάμπλ, καθὼς καὶ στὸν Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Ὀλυμπιακῆς Ἐπιτροπῆς κ. Νικολάου καὶ τὸν Ἀρχηγὸ τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀποστολῆς κ. Παπαδογιαννάκη ἀπένειμε εἰδικὰ Μετάλλια τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, σὲ ὅλα δὲ τὰ μέλη τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀποστολῆς τὸ Ἱερὸν Βιβλίον τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς συνάντησης ἡ Ἱερὰ Σύνοδος παρέθεσε δεξίωση σὲ ὅλους τοὺς παρισταμένους.

(Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 2000

Τὸ Β΄ Πανελλήνιο Λειτουργικὸ Συμπόσιο Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων μὲ γενικὸ θέμα: «*Λατρεύσωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ. – Τὸ αἶτημα τῆς λειτουργικῆς ἀναγεννήσεως στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία σήμερα*» θὰ πραγματοποιηθεῖ, ἀπὸ 22ας ἕως 25ης Ὀκτωβρίου στὸ Βόλο, στὸ ἀμφιθέατρο τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Κτίριο Παπαστράτου).

Τὸ Συμπόσιο τελεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδοῦλου καὶ διοργανοῦται ἀπὸ τὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως.

Τοὺς Συνέδρους θὰ προσφωνήσῃ ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονύσιος, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμη-

τοῦ κ. Δανιήλ.

Θὰ πραγματοποιηθοῦν ἔξι Συνεδρίες. Στὴν πρώτη Συνεδρία θὰ γίνουιν οἱ Εἰσηγήσεις:

«*Παράδοση καὶ ἀνανέωση στὴν λειτουργικὴ ζωὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*». Εἰσηγητῆς κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου, Ὁμότιμος Καθηγητῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

«*Ἐκκοσμίκευση καὶ Θεία Λατρεία*». Εἰσηγητῆς Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Σαράντος Σαράντης, Καθηγητῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς.

Στὶς 23.10.2000, ἡμέρα Δευτέρα, θὰ τελεσθεῖ ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθεοῦ καὶ θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ δεύτερη Συνεδρία μὲ τὶς ἔξης Εἰσηγήσεις:

«*Βασικοὶ Σταθμοὶ στὴ διαμόρφωση τῆς Λειτουργικῆς Τάξεως (Τυπικοῦ) τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*». Εἰσηγητῆς Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Θεόδωρος Κουμαριανός, Λέκτωρ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

«*Τὸ πρόβλημα τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν λειτουργικῶν βιβλίων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*». Εἰσηγητῆς κ. Ἰωάννης Φουντούλης, Ὁμότιμος Καθηγητῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

«*Τὸ πρόβλημα τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν βιβλικῶν ἀναγνωσμάτων κατὰ τὴν τέλεση τῆς Θείας Λατρείας*». Εἰσηγητῆς κ. Πέτρος Βασιλειάδης, Καθηγητῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Τὴν ἴδια ἡμέρα τὸ ἀπόγευμα θὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ τρίτη Συνεδρία, ἡ ὁποία θὰ περιλαμβάνει τὶς ἔξης Εἰσηγήσεις:

«*Γενικὴ θεώρηση τοῦ ζητήματος τῆς λειτουργικῆς γλώσσας ὡς μέσου συμμετοχῆς τοῦ λαοῦ στὴ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας*». Εἰσηγητῆς κ. Γεώργιος Φίλιας, Καθηγητῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

«*Ἡ μουσικὴ ἔκφραση τῶν λειτουργικῶν ὕμνων καὶ ἡ δυνατότητα μετάφρασῆς τους στὴ νεοελληνικὴ γλῶσσα*». Εἰσηγητῆς κ. Γρηγόριος Στάθης, Καθηγητῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Τὴν Τρίτη 24.10.2000 θὰ τελεσθεῖ Θεία Λειτουργία καὶ θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ τέταρτη Συνεδρία μὲ τὶς ἔξης Εἰσηγήσεις:

«*Οἱ λειτουργικὲς τέχνες σήμερα. Διαπιστώσεις καὶ προτάσεις*». Εἰσηγητῆς κ. Ἀριστείδης Πανώτης, Θεολόγος, τ. Λυκειάρχης.

«*Ἡ συμβολὴ τῶν χριστιανικῶν κινήσεων στὴν ἀναζωπύρωση τῆς λειτουργικῆς ζωῆς κατὰ τὰ νεότερα χρόνια*». Εἰσηγητῆς Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἠλίας Μαστρογιαννόπουλος.

«*Η λειτουργική κίνηση της Χριστιανικής Δύσεως και η Όρθόδοξη Ανατολή*». Εισηγητής κ. Παναγιώτης Σκαλτσής, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Τò απόγευμα θά γίνει ή πέμπτη Συνεδρία με τις Εισηγήσεις: «*Προσπάθειες λειτουργικής ανανέωσης στην Όρθόδοξη Έκκλησία της Ρωσίας και τις άλλες σλαβόφωνες Έκκλησίες*». Εισηγητής Αϊδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Νικόλαος Ίωαννίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών.

«*Προσπάθειες λειτουργικής ανανέωσης στην Όρθόδοξη Έκκλησία της Ρουμανίας*». Εισηγητής Αϊδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρακοβίας.

Τήν τελευταία ήμέρα, 25.10.2000, ήμέρα Τετάρτη, μετά την Θεία Λειτουργία, θά γίνει ή έκτη και τελευταία Συνεδρία, στην όποία θά εισηγηθούν σχετικά με τὰ θέματα:

«*Τò αίτημα της ένεργού συμμετοχής του Λαού στη Θεία Λατρεία*», ό Αϊδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Δημήτριος Τζέρπος, Δρ. Θεολογίας.

«*Ποιμαντικές προϋποθέσεις για την καλλιέργεια της λειτουργικής ζωής, στη σύγχρονη Όρθόδοξη Έλλαδική Ένορία*», ό Αϊδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Έλευθέριος Χαβάτζας, Καθηγητής Θεολόγος.

Κάθε Συνεδρία θά κατακλείεται με συζήτηση μεταξύ των Συνέδρων και Εισηγητών.

Στò τέλος θά ανακοινωθούν τὰ συμπεράσματα και οί προτάσεις του Λειτουργικού Συνεδρίου.

(Έκ της Άρχιγραμματείας της Ίερās Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ της 25ης Όκτωβρίου 2000

Με άφορμή σημερινά δημοσιεύματα που αναπαράγουν δηλώσεις των Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Κορίνθου και Θηβών, περι ύπαγωγής της Έκκλησίας της Έλλάδος στò Οίκουμενικό Πατριαρχείο και περι έκκοσμικεύσεως της Έκκλησίας αντίστοιχα, από τò Γραφείο Τύπου της Ίερās Συνόδου έξεδόθη ή ακόλουθη ανακοίνωση:

«*Τὰ όσα αναφέρθηκαν παρουσία της Α.Θ.Π. του Οίκουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, εις τὰ όρια της Μητροπόλεως Θηβών από τόν*

οίκειο Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη και τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κορίνθου, προκαλούν θλίψη. Ούδεις έχει τò δικαίωμα νά όμιλει άπαξιωτικά περι της Ίερās Συνόδου της Ίεραρχίας, που είναι Άνώτατο Θεσμικό Όργανο διαποίμανσης της Έκκλησίας, όπως, επίσης, ούδεις έχει τò δικαίωμα νά όμιλει περιφρονητικά για τò έργο που Αϋτή έπιτελει. Τις όποιες σκέψεις και προτάσεις του ό κάθε Ίεράρχης έχει τò δικαίωμα αλλά και την ύποχρέωση νά τις καταθέτει στα άρμόδια Συνοδικά όργανα, ό έντός των όποιών έλεύθερος και έποικοδομητικός διάλογος βοηθά στò νά λαμβάνονται οί όρθές άποφάσεις και όχι ό μονόλογος μέσω των Μ.Μ.Ε.

Τὰ θέματα, τὰ όποια έτέθησαν δημοσίως από τούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας είναι άνυπαρκτα και πρόσ πρόκληση και μόνο έντυπώσεων. Έκείνο τò όποιο άπασχολει την Έκκλησία της Έλλάδος είναι νά ανταποκρίνεται συνεχώς στις πνευματικές άνάγκες του ποιμνίου της, νά εύρίσκει στην πρώτη γραμμή των άγώνων για τόν Άνθρωπο, ό όποιος είναι είκόνα του Θεού, νά δίδει καθημερινώς μαρτυρία ήθους και συμφωνίας Εύαγγελικού Λόγου και πράξεων και νά τιμά την Άποστολή και Παράδοσή της».

(Έκ του Γραφείου Τύπου της Ίερās Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ της 27ης Όκτωβρίου 2000

Με άπόφαση της Ίερās Συνόδου και υπό την αιγίδα του Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Έλλάδος κ. Χριστοδούλου πραγματοποιείται ή **ΙΒ΄ Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Έντεταλμένων Όρθοδόξων Έκκλησιών και Ίερών Μητροπόλεων για θέματα Αίρέσεων και Παραθρησκείας**, στην Λάρισα από 30 Όκτωβρίου έως 3 Νοεμβρίου.

Τήν Συνδιάσκεψη φιλοξενεί ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Ίγνάτιος.

Τò θέμα με τò όποιο θά άσχοληθούν οί έκατò (100) και πλέον Σύνεδροι Έκπρόσωποι των Όρθοδόξων Έκκλησιών και των Ίερών Μητροπόλεων της Έκκλησίας της Έλλάδος, είναι ή «**Ποιμαντική άντιμετώπιση των Αίρέσεων**».

Έχουν προσκληθή νά παραστούν οί Πολιτικάς, Πολιτικές και Τοπικές Άρχές.

(Έκ της Άρχιγραμματείας της Ίερās Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΥΠΟΥ τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 2000

Α. Ἄρχισε χθὲς στὶς 17.30 τὶς ἐργασίες τῆς στῆ Λάρισα ἢ IB' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα Αἱρέσεων καὶ Παραθρησκείας, μὲ θέμα: **“Ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν Αἱρέσεων”**. Ἡ Συνδιάσκεψη αὐτὴ πραγματοποιεῖται μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τελεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου καὶ θὰ διαρκέσει ὡς τὶς 3 Νοεμβρίου ἐ.ἔ.

Φορεῖς τῆς διοργανώσεως εἶναι ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων καὶ ἡ Ἱερὰ Μητροπολις Λαρίσης καὶ Τυρνάβου. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἔναρξης τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνδιασκέψεως αὐτῆς, στὴν ὁποία λαμβάνουν μέρος ἑκατὸ καὶ πλέον Σύεδροι - Ἐκπρόσωποι τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, παρέστησαν οἱ πολιτειακὲς, πολιτικὲς καὶ στρατιωτικὲς Ἀρχὲς τῆς περιοχῆς.

Μετὰ τὸν Ἅγιασμό τὴν Συνδιάσκεψη χαιρέτησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἰγνάτιος καὶ ἀνεγνώσθη μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου. Χαιρετισμὸ ἀπηύθυναν ἐκπρόσωποι ὄλων σχεδὸν τῶν Πατριαρχείων καὶ τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, καθὼς ἐπίσης ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ὁ Πρωθυπουργός, οἱ Ὑπουργοὶ Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Δημοσίας Τάξεως καὶ Πολιτισμοῦ. Τὴν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν κήρυξε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἀντώνιος, Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων. Εἰσαγωγή στὸ θέμα τῆς Συνδιασκέψεως ἔκανε ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Κυριακὸς Τσουρός, Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων.

Σήμερα Τρίτη 31.10.2000 πραγματοποιοῦνται οἱ ὡς κάτωθι Εἰσηγήσεις:

α) Τοῦ κ. Ἰωάννου Κορναράκη, ὁμοτίμου καθηγητῆ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μὲ θέμα: **“Ἡ θρησκευτικὴ αἵρεσις ὡς ὑπαρξιακὸ γεγονός”**, β) τοῦ Δρος Γεωργίου Κρίππα, συνταγ-

ματολόγου μὲ θέμα: **“Ἡ ὑποχρέωση τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν νὰ λάβουν μέτρα κατὰ τῶν αἱρέσεων βάσει κειμένων εὐρωπαϊκῶν ὀργανισμῶν”**, γ) τοῦ κ. Στέλιου Ταμασίου, Στρατιωτικοῦ Εἰσαγγελέως Κύπρου, μὲ θέμα: **“Σέκτες καὶ διαδίκτυο, κοινωνικὲς διαστάσεις καὶ νομικὰ προβλήματα”**, δ) τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Βαρνάβα Λαμπροπούλου, ἐντεταλμένου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης μὲ θέμα: **“Παράδοση καὶ Παραδόσεις”**, ε) τοῦ Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Κυριακοῦ Τσουροῦ, Γραμματέως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων, μὲ θέμα: **“Προβλήματα στὴν ὀρθὴ ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων”**.

Τὴν Τετάρτη 1.11.2000 θὰ συνεχισθοῦν οἱ ἐργασίες τῆς Συνδιασκέψεως μὲ τὶς Εἰσηγήσεις στ) τοῦ Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Γεωργίου Μεταλληνοῦ, καθηγητῆ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μὲ θέμα: **“Ἀπάντηση πρὸς ἀνρθοδόξους ἀρχαιολάτρες”**, ζ) τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Χριστοφόρου Τσιάκκα, ἐντεταλμένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, μὲ θέμα **“Ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων”**, η) τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Χρυσόστομου Μαϊδῶνη, ἐντεταλμένου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, Ἀρδαμερίου καὶ Ἁγίου Ὀρους μὲ θέμα: **“Ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων στὴν ἐνορία”**, θ) τοῦ Ὀσιολογιωτάτου μοναχοῦ κ. Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη, ἐντεταλμένου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κασσανδρείας μὲ θέμα: **“Ἡ προσπάθεια τῶν αἱρέσεων γιὰ ἀλλοίωση τῆς ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς μας ἰδιοπροσωπίας”**.

Τὴν Πέμπτη, 2.11.2000, τὴν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τῆς ἡμέρας θὰ κάνει ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Παῦλος Ἰωάννου, Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητος, μὲ θέμα τῆς Εἰσηγήσεως: **“Ἡ Ὀρθόδοξη Κατήχηση θεμελιὸν τῆς ποιμαντικῆς τῶν νέων ἐναντι τῶν αἱρέσεων”** καὶ θὰ ἀκολουθήσουν οἱ Εἰσηγήσεις, ια) τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Τιμοθέου Παπαδάκη, ἐντεταλμένου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελ-

φείας με θέμα: **“Η εν κρυπτῷ μεθοδευμένη προσπάθεια «ανάστασεως» τῆς νεοειδωλολατρείας”**, ιβ) τοῦ Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Ἰωάννου Ζώτου, ἐντεταλμένου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σταγῶν καὶ Μετεώρων με θέμα: **“Χ.Ο.Ε. καὶ Α.Θ.Α.ΖΩ”**, ιγ) τοῦ κ. Ἀθανασίου Νεοφωτίστου, τ. Ἐπιθεωρητοῦ Στοιχ. Ἐκπαιδεύσεως, Ὁμοτίμου Προέδρου τῆς Π.Ε.Γ. με θέμα **“Οἰκονομικὴ ἐκμετάλλευση τῶν θυμάτων ἀπὸ τῆς νεοφανείας αἰρέσεις”**, καὶ ιδ) τῆς κ. Ἄννας Μπουρδάκου, συνεργάτριας τῆς Π.Ε.Γ. με θέμα: **“Οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, θύματα τῆς ἐταιρείας “Σκοπιά”»**.

Στὰ πλαίσια τῶν ἐργασιῶν θὰ κατατίθενται ἐκ μέρους τῶν ἐντεταλμένων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων οἱ ποιμαντικοῦ χαρακτήρος ἐμπειρίες τους ἐπὶ ἀντιαιρετικῶν θεμάτων καὶ θὰ τελοῦνται Θεῖες Λειτουργίες καὶ ἄλλες Ἱερᾶς Ἀκολουθίες. Τὴν Τετάρτη τὸ ἀπόγευμα θὰ τελεσθεῖ ἡ Ἀκολουθία τῆς Ἱερᾶς Παρακλήσεως ὑπὲρ ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων. Παράλληλα θὰ λειτουργοῦν ὁμάδες ἐργασίας με τὶς ἐξῆς εἰδικεύσεις:

Α' ὁμάδα: Ἡ δραστηριότητα τῶν νεοπροτεσταντικῶν - πεντηκοστιανῶν ὁμάδων.

Β' ὁμάδα: Ἡ δραστηριότητα τῶν παραθρησκευτικῶν ὁμάδων.

Γ' ὁμάδα: Ἡ παρουσία τῶν νεοειδωλολατρικῶν ὁμάδων.

Δ' ὁμάδα: Νομικὲς διαπιστώσεις καὶ δυνατότητες.

Οἱ ἐργασίες τῆς ΙΒ' Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως γιὰ τὰ θέματα Αἰρέσεων καὶ Παραθρησκείας θὰ ὁλοκληρωθοῦν τὴν Παρασκευὴ 3.11.200 με δύο γενικὲς συζητήσεις στὴν ὁλομέλεια, ἔγκριση τῶν πορισμάτων καὶ ἔκδοση σχετικοῦ ἀνακοινωθέντος.

Β. Με ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐξάλλου, καὶ σὲ συνεργασία με τὸ Ἴδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας, πραγματοποιεῖται ἀπὸ 3 ἕως 5 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. τὸ πρῶτο Πανελλήνιο Συνέδριο Ἱεροψαλτικῆς Τέχνης με τὴν εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου.

Ἡ τελετὴ ἐνάρξεως θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴ Μεγάλῃ Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (κεντρικὸ κτίριο, Πανεπιστημίου 30) τὴν Παρασκευὴ 3.11.2000 καὶ ὥρα 18.00.

Τὸ Πρόγραμμα τοῦ Συνεδρίου προβλέπει χαιρετισμὸ ἀπὸ τὸν Πρύτανη τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καθηγητὴ κ. Γεώργιο Μπαμπινιώτη, ἀνάγνωση μηνύματος τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ προσφώνηση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ εὐλογήσει τὴν ἐναρξὴ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ Α' εἰσήγηση ἀπὸ τὸν κ. Γρηγόριο Στάθη, καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Διευθυντὴ τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας, με θέμα: **“Ἱστορικὴ θεώρηση τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης· διδασκτικὴ καὶ διάδοση”**.

Τὴν ἐπομένη, 4.11.2000, οἱ ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου θὰ συνεχισθοῦν στὴν αἴθουσα Συνεδριῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν (Βασιλέως Κωνσταντίνου 48, Ἀθήνα) με τὶς ἀκόλουθες Εἰσηγήσεις:

α) **“Ἡ ἐκφωνητικὴ ψαλτικὴ πράξις· τὰ «χῦμα» καὶ τὰ «ἐκφώνως» ἀναγνώσματα”**, τοῦ κ. Ἀντωνίου Ἀλυγιζάκη, καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

β) **“Ἡ θεωρητικὴ σπουδὴ τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης· ἀπόπειρα διαχρονικῆς προσέγγισης”**, τοῦ κ. Ἀχιλλέως Χαλδαιάκη, λέκτορος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

γ) **“Τὰ ἐντυπα θεωρητικὰ τῆς Ψαλτικῆς· ἀνακύπτοντα προβλήματα”**, τοῦ κ. Δημητρίου Παννέλου, ἀναπληρωτῆ καθηγητῆ τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου.

δ) **“Τελετουργικὴ διάσταση τῆς Ψαλτικῆς· περὶ τυπικῆς εὐταξίας”** τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Δοσιθέου, Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τατάρνας.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας (4.11.2000) θὰ διεξαχθεῖ συζήτηση στοργυλῆς τραπέζης πάνω στὴ θεματικὴ **“Ἡ ψαλτικὴ πράξις ἀπὸ ἐποψὴ ἐρμηνευτικὴ”**, με βασικοὺς ἀξονες: α) ἐρμηνεία τῆς σημειογραφίας καὶ τοῦ μέλους καὶ παρεμφερῶς ἔκφραση ἢ ὕφος τῆς ψαλτικῆς, β) ρυθμὸς καὶ τρόπος ψαλμωδῆσεως - χρονικὴ ἀγωγή τῶν διαφορῶν εἰδῶν τῆς μελοποιίας καὶ γ) ἐξέλιξη τῆς ψαλτικῆς καὶ δυνατότητα νέων μελοποιήσεων. Τὴ συζήτηση θὰ διευθύνει ὁ κ. Γρηγόριος Στάθης, καὶ θὰ λάβουν μέρος εἰδικοί ἐπιστήμονες καὶ γνωστοὶ πρωτοψάλτες.

Τὴν Κυριακὴ, 5.11.2000, στὸν Ἱερὸ Μητρο-

πολιτικό Ναὸ Ἀθηνῶν θὰ τελεσθεῖ προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο καὶ Μνημόσυνο τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ἱεροψαλτῶν. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας θὰ ψάλουν καὶ θὰ διευθύνουν τοὺς χοροὺς τῶν ἱεροψαλτῶν - ἐκπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων ὁ Ἄρχων Πρωτοψάλτης τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κ. Λεωνίδας Ἀστέρης καὶ ὁ Πρωτοψάλτης τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης κ. Χαρίλαος Ταλιαδῶρος. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Παντελεήμονος Ἀχαρνῶν, ὥρα 18.00 θὰ πραγματοποιηθεῖ ἱεροψαλτικὴ ἐκδήλωση ἀπὸ χορὸ, τὸν ὁποῖο θὰ ἀπαρτίζουν ὅλοι οἱ ἱεροψάλτες - ἐκπρόσωποι τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ οἱ "Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης" μὲ χοράρχη τὸν καθηγητὴ κ. Γρηγόριο Στάθη.

Γ. Μὲ ἀπόφαση, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἡ ὁποία ἐλήφθη κατὰ τὴ Συνεδρία τῆς 4.10.2000 τελεῖται τὴν προσεχῆ Κυριακῇ, 5.11.2000 στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικό Ναὸ Ἀθηνῶν, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, τεσσαρακονθήμερο μνημόσυνο ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν αἰφνιδίῳ θανάτῳ ἀπολεσθέντων ἀδελφῶν μας κατὰ τὸ ναυάγιο τοῦ πλοίου "ΕΞΠΡΕΣ ΣΑΜΙΝΑ".

(Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ τῆς 3ης Νοεμβρίου 2000

Συνῆλθε σήμερα, 3η τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἐ.ἔ., στὴν προγραμματισμένη Συνεδρία τῆς, ἡ Ἐπιτροπὴ διαδικασίας τῆς Συλλογῆς Ὑπογραφῶν γιὰ τὸ θέμα τῆς προαιρετικῆς ἢ μὴ ἀναγραφῆς τοῦ Ὁρησκεύματος στὰ νέα Δελτία Ταυτοτήτων, προκειμένου νὰ ἐξετάσει τὰ μέχρι τώρα στοιχεῖα γιὰ τὴν πορεία τοῦ θέματος.

Σύμφωνα μὲ τὰ νέα δεδομένα ἡ διαδικασία τῆς Συλλογῆς τῶν Ὑπογραφῶν συνεχίζεται σταθερὰ καὶ ἀταλάντευτα σὲ ὅλες τὶς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ προσέρχονται νὰ ὑπογράψουν ἄνθρωποι ἀπὸ ὅλους τοὺς κοινωνικοὺς καὶ πολιτικοὺς χώρους.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπογραφῶν ποὺ ἔχουν συγκεντρωθεῖ μέχρι σήμερα ξεπέρασε τὰ δύο ἑκατομμύρια (2.000.000).

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκτιμᾷ ὅτι πρέπει πλέον νὰ ἐνεργοποιηθοῦν, λόγῳ τοῦ συγκεντρωθέντος μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ὑπογραφῶν, οἱ Ἐπιτροπὲς Ἐλέγχου κατὰ Μητροπόλεις γιὰ τὴν ἐπεξεργασία τῶν Στοιχείων.

Τέλος, ἐξετάσθηκαν δάφορα νέα αἰτήματα Συλλόγων καὶ Σωματείων τοῦ Ἑσωτερικοῦ καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ γιὰ τὴ συμμετοχὴ τους στὴ διαδικασία τῆς Συλλογῆς τῶν Ὑπογραφῶν.

(Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου στὴν τελετὴ ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντα τοῦ στρατηγοῦ Marshall

«Λίγοι Ἀμερικανοὶ στὸν 20ὸν αἰῶνα προσέφεραν τόσα πολλὰ στὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἐλευθερία ὅσον ὁ Στρατηγὸς George Marshall. Ὡς ἀρχηγὸς τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἐπιτελείου, ὁ Marshall συνέστησε, ἐκπαίδευσε καὶ ὀργάνωσε ἀπὸ τὸ τίποτε, ἓνα στρατὸ ἐπτὰ ἑκατομμυρίων ἀνδρῶν στὴν ὑπηρεσία τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀντίστασης στὸν ὀλοκληρωτισμό. Ἦταν ὁ Marshall αὐτὸς ποὺ κατήυθνε τὶς στρατιωτικὲς ἐπιχειρήσεις σὲ παγκόσμιο κλίμακα, ἦταν ὁ Marshall αὐτὸς ποὺ ἐπέλεγε τοὺς ἐπικεφαλῆς τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῶν,

ἦταν ὁ Marshall αὐτὸς ποὺ τόσο δικαίως ὁ Winston Churchill ὀνόμασε "ἀληθινὸ ἀρχιτέκτονα τῆς νίκης κατὰ τοῦ φασισμού".

Αὐτὸ ἐπισήμανε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος κατὰ τὴν ἔναρξη τῆς τελετῆς τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντα τοῦ Ἀμερικανοῦ Στρατηγοῦ, ποὺ πραγματοποιηθῆκε σήμερα στὶς 6.30 τὸ ἀπόγευμα στὸν περίβολο τῆς Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας στὴν Ἀθήνα. Στὴν τελετὴ συμμετεῖχαν, ἐκτὸς τοῦ Μακαριωτάτου καὶ τοῦ Ἀμερικανοῦ πρέσβη κ. Nicholas Burns, ὁ Ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ κ. Θεόδωρος Πάγκαλος, ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Δημήτρης Ἀβραμόπουλος καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς ΑΗΕΡΑ κ. Johnny Economy.

Στὸ χαιρετισμὸ τοῦ, «εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τοῦ Στρατηγοῦ George Marshall», ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρθηκε μὲ ἔμφαση στὸ ὁμώνυμο Σχέδιο (Marshall Plan), μὲ τὸ ὁποῖο, ὅπως εἶπε, «ἡ ἱστορία τῆς Εὐρώπης ἔχει συνδέσει τὸν ἐκπληκτικὸ αὐτὸν ὀργανωτικὸ ἐγκέφαλο καὶ ἀγωνιστὴ». Χάρις στὸ Σχέδιο αὐτό, ὑπογράμμισε, ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη μπόρεσε νὰ ξεπεράσει τὴν ὀλοκληρωτικὴ καταστροφὴ τοῦ παραγωγικοῦ τῆς μηχανισμοῦ, ποῦ εἶχε σὰν συνέπεια ὁ Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος.

Ὅμως στὸ ἴδιο αὐτὸ Σχέδιο, συνέχισε ὁ Μακαριώτατος, χρωστάμε τὴν Ἑνοποίηση τῆς Εὐρώπης, τὴν ἴδρυση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως. Ὅπως ἐξήγησε, τὸ Σχέδιο Marshall ὑπῆρξε ὁ θεμέλιος λίθος τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνοποίησης, γιατί ἡ ἀμερικανικὴ βοήθεια, ποῦ ἔφθασε συνολικὰ στὸ ἐκπληκτικὸ ὕψος τῶν 13 δισεκατομμυρίων δολαρίων, δὲ δινόταν ἀπευθείας ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανοὺς στὰ διάφορα εὐρωπαϊκὰ κράτη, ἀλλὰ μοιραζόταν ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς Εὐρωπαίους, μέσῳ ἑνὸς ὀργανισμοῦ ποῦ συνέστησαν γι' αὐτὸ τὸν σκοπὸ, τοῦ Ὄργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας. Καὶ σημείωσε: «Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ στὴν ἱστορία μας, ὅπου νικητὲς καὶ ἡττημένοι, ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμο, συγκεντρωθήκαμε ἐπὶ τῷ αὐτῷ, μὲ σκοπὸ νὰ ἀνασυγκροτήσουμε τίς χῶρες μας, τίς κοινωνίες μας, τὸν πολιτισμὸ μας. Ἦταν αὐτὸς ὁ ὀργανισμὸς ὑλοποίησης τοῦ Σχεδίου Marshall ποῦ ἔμαθε τοὺς Εὐρωπαίους νὰ ἀφήσουν τὰ ἐθνικιστικὰ μίσση, νὰ ἀφήσουν τὴν ὀργή, νὰ συγχωρήσουν τὸ αἷμα ποῦ χύθηκε ποταμηδὸν καὶ νὰ συνεργασθοῦν γιὰ τὴν οἰκοδόμησι μίας ἐνιαίας καὶ ἰσχυρῆς Εὐρώπης».

Τέλος ὁ Μακαριώτατος κάλεσε ὅλους τοὺς παρευρισκομένους νὰ τηρήσουν ἑνὸς λεπτοῦ σιγῆς, προσευχόμενοι στὴν μνήμη τοῦ τιμηθέντος μὲ τὸ Βραβεῖο Νόμπελ Εἰρήνης τὸ 1953 ἀνθρώπου, «ποῦ συνέβαλε ὅσο λίγοι στὸ νὰ ἔχουμε σήμερα τὴν ἐλευθερία μας καὶ τὴν κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ μας πατρίδα».

Μετὰ τὸ πέρας τῆς σεμνῆς τελετῆς ὁ Μακαριώτατος, μαζί μὲ τοὺς κ.κ. Burns, Πάγκαλο καὶ Ἀβραμόπουλο, ἐγκαινίασε ἔκθεση φωτογραφίας (History Project) γιὰ τίς ἑλληνοαμερικανικὰς σχέσεις.

(12.10.2000)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Γεῦμα ἀγάπης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν σὲ «παιδιὰ τῶν φαναριῶν»

Γεῦμα ἀγάπης σὲ 250 «παιδιὰ τῶν φαναριῶν» παραθέτει τὴν προσεχὴ Κυριακὴ 15 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. καὶ ὥρα 20.30 ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος, στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Γεωργίου Ἀκαδημίας Πλάτωνος (Πύλου 75, ἐναντὶ Ἱεροῦ Ναοῦ).

Τὸ γεῦμα διοργανῶνται ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν στὸ πλαίσιο τοῦ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς, προγράμματος «Ἀγαπῶ τὰ Παιδιά». Ὅπως εἶναι γνωστό, τὸ ἐν λόγω πρόγραμμα ἀποτελεῖ παρέμβαση στὸ πρόβλημα τῶν «παιδιῶν τῶν φαναριῶν» καὶ εὐρύτερα τῶν κακοποιημένων καὶ παραμελημένων παιδιῶν, μὲ στόχο τὴν κοινωνικὴ ἐπανένταξη καὶ προστασία τους.

(14.10.2000)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἡ Αἰμοδοσία τῶν Ἑνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Μὲ ἱκανοποιητικὸ ρυθμὸ συνεχίζεται ἡ ἐθελοντικὴ αἰμοδοσία σὲ ὅλες τίς Ἑνορίες τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ὁ ἀρχικὸς στόχος τῆς συγκέντρωσης 2.000 μονάδων αἵματος, ὡς συμβολὴ στὸ ἔτος ὀρόσημο ποῦ διανύουμε, ἔχει ἤδη ἐπιτευχθεῖ, ἀφοῦ ἀπὸ τὴν 1η Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ., ὅταν καὶ ἄρχισε ὀργανωμένα ἡ αἰμοδοσία σὲ πανοριακὸ ἐπίπεδο, μετὰ τὴν ἐκδοση σχετικῆς ἐγκυκλίου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, ἕως καὶ σήμερα, ἔχουν ἐξασφαλιστεῖ 2.305 μονάδες ἀπὸ 75 Ἑνορίες. Παράλληλα ἀναμένονται τὰ ἀποτελέσματα καὶ τῶν ὑπολοίπων Ἑνοριῶν ποῦ ἔχουν προγραμματίσει αἰμοδοσίες τὸ ἐπόμενο τρίμηνο. Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι κατὰ τὸ προηγούμενο ἔτος ἀπὸ τίς 33 Ἑνορίες ποῦ εἶχαν διοργανῶσει αἰμοδοσίες εἶχαν συγκεντρωθεῖ συνολικὰ 1.300 μονάδες.

Τὴν εὐθύνη γιὰ τὴ διοργάνωση αἰμοδοσίας σὲ κάθε Ἑνορία, ἔχει μία πενταμελὴς ἐπιτροπὴ. Αὐτὴ ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὸν ὑπεύθυνο Ἱερέα αἰμοδοσίας, ἓνα ἱατρὸ καὶ τρία ἀκόμη μέλη, ποῦ ἐθε-

λοντικά ασχολούνται με τόν προγραμματισμό τών ενεργειών, τήν ενημέρωση τών αίμοδοτών, τήν έκδοση έντύπου ύλικού καθώς και τή διανομή αναμνηστικών στους αίμοδότες και τήν πραγματοποίηση ειδικών έκδηλώσεων πρὸς τιμήν τους.

Τὸ ἰδιαίτερα ἐνθαρρυντικό στοιχείο εἶναι ἡ μεγάλη ἀνταπόκριση σὲ κάθε ἐνοριακὴ αίμοδοσία νέων σὲ ἡλικία ἀνθρώπων, πού κυριολεκτικὰ ἀγκαλιάζουν τήν ὅλη προσπάθεια.

Τὸν γενικό συντονισμό τών ἐνοριακῶν αίμοδοσιῶν ἔχει τὸ Γραφεῖο Αἱμοδοσίας τῆς Διεύθυνσης Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

(16.10.2000)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ἐναρξη τοῦ προγράμματος τών Σχολῶν Γονέων

Τὴν προσεχὴ Τετάρτη 1 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. πραγματοποιεῖται ἡ ἔναρξη τοῦ προγράμματος τών Σχολῶν Γονέων γιὰ τὴν περίοδο 2000 - 2001, στὸ πλαίσιο τοῦ ἐπιτυχημένου πρωτοποριακοῦ θεσμοῦ πού καθιέρωσε ἀπὸ πέρυσι ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, διὰ τοῦ Κέντρου Στήριξης Οἰκογένειας, μὲ πρωτοβουλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου. Σκοπὸς τοῦ θεσμοῦ εἶναι ἡ στήριξη τών συζύγων καὶ τών ὑποψηφίων συζύγων, τών γονέων καὶ τών ὑποψηφίων γονέων στὴν ἀντιμετώπιση προβλημάτων τὰ ὁποῖα συναντῶνται μέσα στὴν οἰκογένεια πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς σύσφιξης τών δεσμῶν μεταξύ τών μελῶν τῆς καὶ τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἐνίσχυσῆς τῆς, καθώς αὐτὴ εἶναι τὸ φυτῶριο στὸ ὁποῖο ἀναπτύσσονται οἱ ὀλοκληρωμένοι χαρακτήρες.

Πὰ τὴ λειτουργία τών Σχολῶν Γονέων, σὲ 50 Ἐνορίες τών δεκατριῶν Περιφερειῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἔχει ἐπιστρατευθεῖ μία πλειάδα ἀπὸ εἰδικευμένους κληρικούς, θεολόγους, κοινωνιολόγους, παιδαγωγούς, ἰατρούς, νομικούς καὶ ἄλλους ἐπιστήμονες, οἱ ὁποῖοι, ὅπως καὶ πέρυσι, θὰ προσφέρουν μὲ τὶς εἰσηγήσεις τους πολυτίμες συμβουλές, δίνοντας ταυτόχρονα τὸ ἔναυσμα γιὰ ἓνα γόνιμο διάλογο πού θὰ συντελέσει στὴν ἐπίλυση τών προβλημάτων πού ἀντιμετωπίζουν στὶς ἡμέρες μας οἱ οἰκογένειες.

Τὸ πρόγραμμα τών Σχολῶν Γονέων, τὸ ὁποῖο

διανέμεται ἤδη μέσω εἰδικῶν φυλλαδίων στὶς Ἐνορίες γιὰ τὴν ενημέρωση τών ἐνδιαφερομένων, θὰ διαρκέσει περίπου πέντε μῆνες. Τὸ πρόγραμμα χωρίζεται σὲ 35 διαφορετικὲς θεματικὲς ἐνότητες, ὅπως τὸ πρόβλημα τών ναρκωτικῶν καὶ ὁ ρόλος τών γονέων στὴν ἀντιμετώπισή του, τὸ πρόβλημα, οἱ συνέπειες καὶ ἡ στάση τών γονέων ἔναντι τοῦ AIDS, ἡ προληπτικὴ ἰατρικὴ καὶ ἡ ὑγιεινὴ διατροφή στὴν οἰκογένεια, ἡ νομικὴ, κοινωνικὴ καὶ θεολογικὴ διάσταση τών ἀμβλώσεων, τὸ φλέγον κοινωνικὸ πρόβλημα τών διαζυγίων, οἱ ἐργαζόμενοι γονεῖς καὶ τὰ προβλήματα τῆς οἰκογένειας, ἡ Ὁρθόδοξη λατρεία καὶ ἡ συμβολὴ τῆς στὴ διάπλαση τῆς οἰκογένειας κ.ἄ.

(31.10.2000)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Δήλωση τοῦ Μακαριωτάτου γιὰ τὸν Βυζαντινολόγο Στίβεν Ράνσιμαν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος πληροφορούμενος τὸν θάνατο τοῦ Βρεταννοῦ Στίβεν Ράνσιμαν ἔκανε τὴν ἀκόλουθη δήλωση:

«Πλήρης ἡμερῶν ἀπῆλθε τοῦ κόσμου τοῦτου ὁ μέγας Βρεταννὸς ἱστορικὸς καὶ βυζαντινολόγος Στίβεν Ράνσιμαν. Ἀγάπησε ὅσο λίγοι τὸν Ἑλληνισμό, ἀπέδειξε μὲ ἀπολύτως ἔγκυρο ἐπιστημονικὸ τρόπο τὴ συνεχειὰ του, βίωσε τὴν Ὁρθόδοξη πνευματικὴ καὶ διακήρυξε ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία ἀποτελεῖ τὴν ἐλπίδα τῆς ἀνθρωπότητας. Ὁ Κύριος νὰ ἀναπαύσει τὴν ψυχὴ του καὶ ὅλοι μας νὰ παραδειγματιζόμεσθε ἀπὸ τὸ ἦθος καὶ τὸ ἔργο του»

(3.11.2000)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Πρωτοβουλία τοῦ Μακαριωτάτου γιὰ τὴν ἐθνικὴ ὁμοψυχία

«Πενήντα χρόνια εἶναι μᾶλλον ἀρκετὰ γιὰ μία ἐθνικὴ συμφιλίωση. Οἱ πρωταγωνιστὲς τοῦ ἀλληλοσπαραγμοῦ δὲν ζοῦν πιά. Ζοῦν βέβαια τὰ παιδιὰ τους, οἱ συγγενεῖς τους, οἱ γνωστοί. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι θύματα τοῦ μίσους καὶ τῆς ἐκδίκησης πού ἔπληξε τὴν πατρίδα μας. Δίκαια ἢ ἄδικα δὲν ἔχει πολλὴ σημασία. Ὁ

τόπος βουτήχθηκε στο αδελφικό αίμα. Το χρώμα ποτίσθηκε με το κλάμα. Όμως τώρα, ύστερα από τόσα χρόνια, δεν είναι καιρός για ανάξεση πληγών. Για να βρούμε έπακριβώς ποιός έφταιξε και πόσο. Τώρα καλούμαστε να συγχωρήσουμε. Δεν θα λησμονήσουμε, θα συγχωρήσουμε όπως μάς επιβάλλει η χριστιανική μας πίστη. Θα αγαπήσουμε για να αγαπηθούμε. Μπροστά μας έχουμε να διανύσουμε πολύ δρόμο και μάς χρειάζεται η έθνική όμοψυχία και ένότης».

Με αυτά τα λόγια ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστόδουλος κλείνει, από την πλευρά της Εκκλησίας, το κεφάλαιο του έθνικού διχασμού και κηρύττει τη συγγνώμη, σε μία πρωτοβουλία πανεθνικής όμοψυχίας. Σύμφωνα με τα όσα αναφέρει στο μηνιαίο ένημερωτικό περιοδικό της Ί. Αρχιεπισκοπής «ΤΟΛΜΗ» (τεύχος Νοεμβρίου), το οποίο περιλαμβάνει ειδικό αφιέρωμα για την προσφορά του Κλήρου στην Έθνική Αντίσταση, ο Μακαριώτατος προτίθεται να προτείνει στις συνεδριάσεις της Διαρκούς Ίερās Συνόδου του τρέχοντος μηνός την ήθική αποκατάσταση των δύο Μητροπολιτών Ήλειας Άντωνίου και Κοζάνης Ίωακείμ, που βγήκαν στο βουνό στα χρόνια της Κατοχής. Όπως έπισημαίνεται στην «ΤΟΛΜΗ», η ανάληψη της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας ήταν από καιρό στις προθέσεις του Μακαριωτάτου, ως συνέχεια της χειρονομίας της Ίδιας της Εκκλησίας που άφου καθήρεσε τους δύο Μητροπολίτες, άργότερα τους άπένειμε χάρη και τους άποκατέστησε στην Άρχιερωσύνη.

(6.11.2000) (Έκ του Γραφείου Τύπου)

* Το δεύτερο τεύχος του περιοδικού «ΤΟΛΜΗ» θα κυκλοφορήσει την Παρασκευή 10 Νοεμβρίου.

**“Μουσικολογική Σύνταξη” εις μνήμην
του Μουσικοδιδασκάλου
Σπυρίδωνος Δ. Περιστερή**

“Μουσικολογική σύνταξη” εις μνήμην του Μουσικοδιδασκάλου και Πρωτοψάλτου του Καθεδρικού Ί. Ναού Άθηνών Σπυρίδωνος Δ. Περι-

στέρη (1913 - 1998) με θέμα «Βυζαντινή Μουσική - Δημοτικό τραγούδι: Οι δύο όψεις της Έλληνικής Μουσικής Κληρονομιάς» διοργανώνει η Ίερὰ Αρχιεπισκοπή Άθηνών σε συνεργασία με το Κέντρο Έρεύνης Έλληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Άθηνών.

Την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου θα κηρύξει ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστόδουλος την Παρασκευή 10 Νοεμβρίου έ.ε. και ώρα 10 π.μ. στο Μέγαρο της Ακαδημίας Άθηνών (Πανεπιστημίου 28). Θα ακολουθήσουν χαιρετισμοί έπισήμων και όμιλίες συνεργατών του Σπ. Περιστερή. Οι εργασίες του Συνεδρίου θα ολοκληρωθούν την Κυριακή 12 Νοεμβρίου έ.ε. με την τέλεση Μνημοσύνου στον Καθεδρικό Ί. Ναό Άθηνών μετά το πέρας της Θ. Λειτουργίας.

Ο Σπυρίδων Περιστερής υπήρξε Μουσικός Συντάκτης του Κέντρου Έρεύνης της Έλληνικής Λαογραφίας από το 1951 έως το 1973. Στο διάστημα αυτό όργάνωσε τη μουσική συλλογή του Κέντρου και συνεισέφερε στον έμπλουτισμό της με μεγάλο άριθμό άυθεντικών δημοτικών τραγουδιών, τα όποια συνέλεξε στο πλαίσιο ειδικών έθνομουσικολογικών άποστολών σε πολλά μέρη της ήπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδος. Δημοσίευσε άρκετες μελέτες για το δημοτικό τραγούδι ενώ, μαζί με τον άείμνηστο Καθηγητή Λαογραφίας Γεώργιο Σπυριδάκη, κατάρτισε τη μνημειώδη έκδοση της Ακαδημίας Άθηνών «Έλληνικά Δημοτικά Τραγούδια - Μουσική Έκλογη» (Άθήνα 1968, ανατύπωση 1999) που άποτελεί βιβλίο αναφοράς για τους άνα τον κόσμο έθνομουσικολόγους. Στο εύρύ κοινό, ώστόσο, ο Περιστερής είναι περισσότερο γνωστός ως θεράπων του έτέρου κλάδου της έλληνικής μουσικής παράδοσης, δηλαδή της βυζαντινης εκκλησιαστικής μουσικής. Διετέλεσε καθηγητής Βυζαντινης Μουσικής του Ώδείου Άθηνών και Πρωτοψάλτης του Καθεδρικού Ί. Ναού Άθηνών από το 1951 έως το θάνατό του, ανατρέφοντας γενιές όλόκληρες ίεροψαλτών έντός και έκτος Άθηνών, άφου μέσω των κυριακάτικων άναμεταδόσεων της κρατικής ραδιοφωνίας ή φωνή του άκουγόταν και θαυμάζοταν άνα το πανελλήνιο.

(8.11.2000) (Έκ του Γραφείου Τύπου)

Συνάντηση του Μακαριώτατου με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Βουλής κ. Σπ. Κυπριανού

Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστόδουλος δέχθηκε σήμερα στις 10.15 το πρωί σε έθιμοτυπική επίσκεψη στο Αρχιεπισκοπικό Μέγαρο τον Πρόεδρο της Κυπριακής Βουλής κ. Σπ. Κυπριανού.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, που διήρκεσε περίπου μισή ώρα, έγινε ανταλλαγή απόψεων για την πορεία του μεζονος έθνικου ζητήματος της Κύπρου μετά τις πρόσφατες εξελίξεις. Ο κ. Κυπριανού εξέφρασε το φόβο ότι προωθείται ή λύση της συνομοσπονδίας στην Κύπρο, λύση την οποία χαρακτήρισε «χειρίστη και άπαράδεκτη».

Περαιτέρω, ο κ. Κυπριανού ανακοίνωσε επίσημα στον Αρχιεπίσκοπο την άποχώρησή του από την ενεργό πολιτική. Όπως του επισήμανε, θα παραμείνει Πρόεδρος της Κυπριακής Βουλής έως τον προσεχή Μάιο και δεν θα θέσει εκ νέου υποψηφιότητα. Θα εξακολουθήσει όμως να προσφέρει τις υπηρεσίες του προς την κατεύθυνση της δίκαιης και βέλτιστης λύσης του Κυπριακού, συμμετέχοντας ως μέλος του Έθνικου Συμβουλίου της Κύπρου.

Από την πλευρά του ο Μακαριώτατος εξέφρασε την άμεριστη συμπάρασταση του ίδιου προσωπικώς και της Εκκλησίας της Ελλάδος στον άγνωστο Κυπριακό Έλληνισμό, καθώς και την ιδιαίτερη εκτίμησή του προς το πρόσωπο του κ. Κυπριανού.

Μετά το πέρας της συνάντησης, ο Πρόεδρος της Κυπριακής Βουλής, εξερχόμενος του Αρχιεπισκοπικού Μεγάρου και απαντώντας σε έρωτή-

σεις δημοσιογράφων, τόνισε ότι ανέλυσε στον Μακαριώτατο τις άποψεις και τις εκτιμήσεις του για το Κυπριακό, βάσει των όσων έχουν γίνει τον τελευταίο καιρό στη Ν. Υόρκη και τη Γενεύη. «Χρειάζεται άγώνας» σημείωσε χαρακτηριστικά. Σχολιάζοντας δε το Ανακοινωθέν της Έρας Συνόδου της Ίεραρχίας της Ελλάδος της 10ης Οκτωβρίου έ.έ., στο όποιο σημειωνόταν ότι «ή μη λύσις του Κυπριακού είναι συγκριτικά καλύτερη από μία κακή λύση», ο κ. Κυπριανού τόνισε: «Αντιλαμβάνομαι ότι ή έννοια αυτής της δήλωσης είναι ότι προκειμένου να κλείσουμε το Κυπριακό όπως όπως και με μία άπαράδεκτη λύση, για παράδειγμα, μία μορφή συνομοσπονδίας που επιδιώκεται από την τουρκική πλευρά, με την άνοχή, το λιγότερο, της διεθνούς κοινότητας, σίγουρα θα πρέπει να άντέξουμε και να συνεχίσουμε τον άγώνα σε μία μακροπρόθεσμη βάση με την έλπίδα, ή όποια υπάρχει κατά την άποψή μου, βελτίωσης των πραγμάτων στο άπώτερο μέλλον».

Τέλος, ο κ. Κυπριανού ύπογράμμισε ότι δεν συζήτησε με τον Μακαριώτατο το θέμα της κρίσης στην Εκκλησία της Κύπρου. Ίπισήμανε μάλιστα χαρακτηριστικά: «Είναι ένα θέμα στο όποιο έγω προσωπικά δεν θα ήθελα να έχω καμία άνάμιξη για πολλούς και διάφορους λόγους. Είναι κρίμα το ότι υπάρχει αυτή ή κρίση και το ταχύτερο που θα λήξει το καλύτερο για την Κύπρο, τον Κυπριακό λαό και την έθνικη ύπόθεση της Κύπρου, δεδομένου του ρόλου που μπορεί και πρέπει ή Εκκλησία να διαδραματίζει».

(13.11.2000)

(Έκ του Γραφείου Τύπου)

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ι. Μητρόπολις Μονεμβασίας και Σπάρτης

Την 17η Οκτωβρίου, στην αίθουσα της Στέγης Νεότητας, της Ι. Μητροπόλεως στη Σπάρτη, πραγματοποιήθηκε το 6ο Γενικό Ίερατικό Συνέδριο, στο όποιο πήραν μέρος όλοι οι Κληρικοί με έπικεφαλής τον Σεβ. Μητροπολίτη κ.κ. Ευστάθιο. Έγιναν οι ακόλουθες εισηγήσεις:

– “ Η Όρθόδοξη ταυτότητα στη νέα χιλιετία” με εισηγητή τον καθηγητή του Έκκλησιαστικού Λυκείου Κορίνθου κ. Ν. Σαβθόπουλο, θεολόγο.

– “Ο Ίερέας στο κατώφλι της τρίτης χιλιε-

τίας”, με εισηγητή τον Θεολόγο κ. Ν. Ζαχαριάδη.

– “Ο Ίερέας και οι άλλοδαποί”, με εισηγητή τον Ίεροκήρυκα της Ι. Μητροπόλεως παν/το Αρχιμ. π. Θεόκλητο Μέντη.

– “Παγκοσμιοποίηση - Εύκαιρία ή κίνδυνος;” με εισηγητή τον πρωτ. π. Παναγιώτη Ρούτση, θεολόγο - φιλόλογο.

– “Κανόνες Ίερατικής συμπεριφοράς”. Το θέμα άνέπτυξε ο Σεβ/τος κ. Ευστάθιος, ο όποιος με γλαφυρή και θεμελιωμένη άγιογραφικά και άγιοπατερικά παρουσίαση των κανόνων, τόνισε στους

συνέδρους, ὅτι ἡ ἐν γένει συμπεριφορὰ τῶν κληρικῶν, πρέπει νὰ εἶναι ὑποδειγματική. Ἀκολούθησε γόνιμη καὶ ἐποικοδομητικὴ συζήτηση καὶ παρουσίαση τῶν πορισμάτων τοῦ Συνεδρίου, ἐνῶ στὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι παρακάθησαν σὲ κοινὸ γεῦμα.

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως εἰκοσαετοῦς Ἀρχιερατείας τοῦ Σεβ/του στὸ θρόνο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως (28.9.1980 – 28.9.2000), ὁ πρωτοσύγκελλος Ἀρχιμ. π. Χρυσόστομος Σταυρόπουλος, ἐκ μέρους ὄλων τῶν Κληρικῶν, προσέφερε στὸν Σεβ/το Ἀρχιερατικὸ Σάκκο ὡς ἐλάχιστον ἀντίδωρο τῆς πατρικῆς ἀγάπης του, εὐχηθεὶς τὰ δέοντα, ἐνῶ ὁ Σεβ. συγκινημένος εὐχαρίστησε καὶ εὐλόγησε τοὺς κληρικούς του.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

τοῦ Στ' Γενικοῦ Ἱερατικοῦ Συνεδρίου

1. Νὰ μείνουμε σταθεροὶ καὶ ἀμετακίνητοι στὴν ὀρθόδοξη πίστη μας καὶ νὰ διατηρήσουμε ἀλώβητη τὴν ὀρθόδοξη ταυτότητα, ἐν ὄψει τῆς νέας χιλιετίας ποὺ ἀνέτειλε καὶ τῆς ἐντάξεως τῆς χώρας μας στὴ μεγάλη οἰκογένεια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

2. Ἐμεῖς οἱ Διάκονοι καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, μὲ ὁδηγὸ τὸν ἅγιο Ποιμενάρχη μας, μὲ ἱερὸ ζῆλο καὶ αὐταπάρνηση νὰ ἐντεινουμε τὴν προσπάθειά μας ἀκόμη περισσότερο, ὥστε νὰ φανοῦμε ἀντάξιοι τῆς Ἱερατικῆς Ἀποστολῆς μας, γιὰ νὰ καταστεῖ ἡ Ὁρθοδοξία, μέσα στὴ νέα χιλιετία, ὁ πνευματικὸς φάρος τῆς οἰκουμένης.

3. Ἡ παρουσία ἀλλοδαπῶν ὁμοδόξων, ἑτεροδόξων καὶ ἀλλοθρήσκων, δημιουργεῖ εὐκαιρία ἱεραποστολικῆς δράσεως καὶ δίδει τὴν δυνατότητα νὰ δεῖξουμε τὴν ἀγάπη τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ποὺ εἶναι ἡ οἰκουμενικὴ ἀγκαλιὰ τοῦ κόσμου.

4. Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς προβολῆς τῆς ἰδεολογίας τῆς Παγκοσμιοποίησης, χρειάζεται νὰ σταθοῦμε, μὲ ἐπίγνωση, γιὰ νὰ διακρίνουμε τὸ καλὸ καὶ τὸ κακὸ τῆς πρόσωπο. Ἀπαιτεῖται προσοχή, σύνεση καὶ προσευχὴ γιὰ θεῖο φωτισμό, ὥστε νὰ διακρίνουμε σωστὰ τὰ δύο πρόσωπά της καὶ νὰ ἐνεργοῦμε ἀναλόγως.

5. Ἐπιστέγασμα τῶν εἰσηγήσεων τοῦ 8ου Γενικοῦ Ἱερατικοῦ Συνεδρίου, ὑπῆρξε ἡ ἐμπνευσμένη πατρικὴ εἰσηγήση τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας, ὁ ὁποῖος ὡς πρότυπον ἱερατικῆς συμπεριφορᾶς, δί-

δει τις ἀφορμὲς πρὸς ὅλους μας, ὥστε ἡ ἱερατικὴ μας συμπεριφορὰ νὰ εἶναι «συνηρμοσμένη αὐτῶ ὡς χορδαὶ κιθάρα».

6. Τέλος, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως εἰκοσαετοῦς θεοφιλοῦς Ἀρχιερατείας, τοῦ σεπτοῦ Ποιμενάρχου μας κ.κ. Εὐσταθίου, στὸν ἱστορικὸ θρόνο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, «ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μᾶ καρδίᾳ», προσευχόμεστε ὁλόψυχα, Κλῆρος καὶ Λαός, καὶ τώρα καὶ πάντοτε, ὁ τριαδικὸς Θεὸς νὰ τὸν διατηρεῖ, «σῶον, ἐντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς θείας ἀληθείας».

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Ὁμοσπονδία Συλλόγων Ἱεροψαλτῶν Ἑλλάδος

Τὴ νέα Διοίκησή της ἐξέλεξε πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες ἡ Ὁμοσπονδία Συλλόγων Ἱεροψαλτῶν Ἑλλάδος, ἡ ὁποία εἶναι τὸ δευτεροβάθμιο καὶ ἀνώτατο συνδικαλιστικὸ ὄργανο τῶν Ἱεροψαλτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Γενικὴ Συνέλευση ἔλαβε χώρα σὲ κεντρικὸ Ξενοδοχεῖο τῶν Ἀθηνῶν καὶ συμμετεῖχαν οἱ ἐκλεγμένοι ἀντιπρόσωποι τῶν Ἱεροψαλτικῶν Συλλόγων τῆς Χώρας. Ἀνάμεσά τους πολλοὶ ἐπώνυμοι Ἱεροψάλτες γνωστοὶ στὸ μουσικὸ κοινὸ τῆς πατρίδας μας.

Νέος πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας ἐξελέγη ὁ διαπρεπὴς Πρωτοψάλτης - Καθηγητῆς κ. Χρήστος Χατζηνικολάου, Πρόεδρος ἐπὶ σειρὰ ἐτῶν τοῦ μεγαλύτερου Ἱεροψαλτικοῦ Συλλόγου τῆς Χώρας, αὐτοῦ τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ φέρει τὴν ἐπωνυμία: «Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ἱεροψαλτῶν Ῥωμανὸς ὁ Μελωδός».

(29.9.2000)

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ πρ. Ἀρχιεπίσκοπος Βιέννης καὶ πάσης Αὐστρίας ἐπιφανὴς Καρδινάλιος Franz König συνεπλήρωσε τὸ 95ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχη ἐνεργὸν παρουσίαν σὲ πολλὰς -ἰδίως οἰκουμενικὰς- ἐκδηλώσεις, δείχνοντας τὴν ἀγάπη του πρὸς τὴν Ὁρθόδοξη Ἀνατολή καὶ κηρύττοντας τὴν "ἐνότητα μέσα στὴν ποικιλομορφία" καὶ τὴν "ποικιλομορφία μέσα στὴν ἐνότητα".

- Νέος Ήγούμενος τής περιφήμου μονής τών Βενεδικτίνων St. Ottilien στη Βαυαρία εξέλεγε ό πρώην άρχαιοφύλαξ και γραμματεύς τής μονής αύτής πατήρ Jeremias Schröder. Μολονότι ό νέος Ήγούμενος είναι μόλις 35 έτών, εξέλεγε, διότι διακρίνεται για τή μεγάλη μόρφωσί του και τά πνευματικά του χαρίσματα. Συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμό τής μονής, ήγούμενος αύτής είναι δυνατόν νά εκλέγεται όποιος είναι τουλάχιστον 35 έτών.

- Νέος ρωμαιοκαθολικός ναὸς ἐγκαινιάσθηκε ἐντὸς τοῦ παρελθόντος μηνὸς στήν πόλι Ρανιόδαρ τοῦ βορείου Kasachstans ὅπου κατὰ τὴν ἀνακοίνωσι τοῦ Ἡμερολογίου τοῦ Βατικανοῦ ζοῦν 300.000 ΡΚαθολικῶν, οἱ ὅποιοι κατὰ τὸ πλεῖστον εἶναι πολωνικῆς καὶ γερμανικῆς καταγωγῆς.

- Μὲ τὴν παρουσία τοῦ Πάπα Ἰωάννου - Παύλου Β΄ τὴν 14ην Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ἐορτάσθηκε ἡ μεγάλη ἐορτὴ τῆς οἰκογενείας ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Σὲ ὁμιλία του ὁ Πάπας τόνισε ὅτι ἡ χριστιανικὴ οἰκογένεια ὡς «κατ' οἶκον Ἐκκλησία» εἶναι τόπος δοξολογίας τοῦ Θεοῦ καὶ «πηγὴ τῆς ζωῆς».

- Τὸ Βατικανὸν ἀνακρίνωσε στατιστικὴν, κατὰ τὴν ὁποία τὸ ἔτος 1999 στὶς χώρες τῶν ΡΚαθολικῶν Ἱεραποστολῶν 31 ἱεραπόστολοι ἐφονεύθησαν ἀπὸ ἐχθροὺς τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

- Ἐορτάσθηκε ἡ 50ετηρὶς τῆς ιδρύσεως ἀπὸ τὴ Μητέρα Τερέζα τῆς μοναστικῆς ἀδελφότητος τῶν «ἱεραποστόλων γυναικῶν τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης». Μὲ τὴν εὐκαιρία αὕτη ὁ Πάπας Ἰωάννης - Παῦλος Β΄ ἔστειλε συγχαρητήριο Γράμμα στήν ἡγουμένη Nirmana Joshi καὶ ὑπέμνησε τὸ πολυσχιδὲς ἔργο τῆς Μητέρας Τερέζας.

Ε.Δ.Θ.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας Manfred Kock στήν παραδεδομένη ἐτησία δεξίωσι, ποὺ ἔγινε

στὸ Βερολίνο γιὰ τοὺς ἐκπροσώπους τῆς πολιτικῆς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, τόνισε ὅτι ἡ μουσικὴ τοῦ Johann Sebastian Bach ὑποβοηθεῖ τὴν πνευματικὴ ἀνανέωσι, εὐαίσθητοποιεῖ γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνισχύει τὸν ὄλον ἄνθρωπον. Ἡ δεξίωσις αὕτη ἔγινε ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Ἰωβηλαίου Μπαχ ὑπὸ τὸ θέμα «Soli Deo Gloria». Ὅπως προστέθηκε στήν ὁμιλία τοῦ Kock, ὁ πιστὸς λουθηρανὸς Bach ἐνδιαφερόταν γιὰ τὴ μετάδοσι τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ μηνύματος τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ τὸ ἔτος Μπαχ πρέπει νὰ μὴ περιορίζεται σὲ μουσικὲς ἐκδηλώσεις, ἀλλὰ καὶ νὰ δημιουργῆ εὐκαιρίες γιὰ νὰ δεχώμεθα τὸν λόγο τοῦ Χριστοῦ.

Ε.Δ.Θ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν προώθησι τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν Καρδινάλιος Edward Cassidy σὲ μία πρόσφατη συνέντευξί του στήν Κ.Ν.Α. (Katholische Nachrichten Agentur) τόνισε ὅτι εἶναι μεγάλο πρόβλημα τῆς Χριστιανικῆς Οἰκουμένης οἱ διαφορὲς γιὰ τὴν κατανόησι τῆς Θ. Εὐχαριστίας. Πὰ τοὺς ΡΚαθολικοὺς καὶ τοὺς Ὁρθοδόξους ἡ Εὐχαριστία εἶναι σημεῖον τῆς ἐπιτευχθείσης ἐνότητος στὴ μία πίστι, στὰ ἴδια Μυστήρια καὶ στὰ ἴδια ἀναγνωρισμένα ἐκκλησιαστικὰ λειτουργήματα. Μιὰ κοινὴ τέλεισις τῆς Θ. Εὐχαριστίας σημαίνει ὅτι «ἔχομεν ἐπιτύχει τὴν ἐνότητα αὐτὴν». Οἱ Προτεσταντικὲς Ἐκκλησίαι βλέπουν τὴ Θ. Εὐχαριστία ὡς κάτι, ποὺ εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ στὸν δρόμο πρὸς αὐτὴν τὴν ἐνότητα. Πρόκειται γιὰ «ριζικῶς διαφορετικὲς ἀπόψεις». Ἀπὸ ΡΚαθολικὴ καὶ Ὁρθόδοξη σκοπιὰ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτὴ κοινὴ τέλεισις τῆς Θ. Εὐχαριστίας ἐφ' ὅσον ἡ ἀπαιτουμένη ἐνότης δὲν ἔχει ἀκόμη πραγματοποιηθῆ. «Δὲν πιστεύω -προσέθεσεν- ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι αὐτὸ θὰ γίνῃ στὸ ἄμεσο μέλλον.

- Στὴ Διεθνῆ Ἐκθεσι Ἀννοβέρου τὸ Οἰκουμενικὸ «περίπτερο τοῦ Χριστοῦ», ἔχουν ἐπισκεφθῆ ἔως τώρα περισσότεροί τῶν 200.000 ἀνθρώπων.

Ε.Δ.Θ.

ΛΟΓΟΣ ΠΟΥ ΕΚΦΩΝΗΘΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΧΑΪΑΣ κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Μητροπολιτικός Ναός Ἀθηνῶν,
15 Ὀκτωβρίου 2000

Α΄

Μακαριώτατε,

Τὴν ὥρα αὐτὴ πού στέκομαι μπροστὰ στὴν πύλη τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου, ἓνα βῆμα πρὶν περάσω μέσα ἀπὸ τὴν φλόγα τῆς προσωπικῆς μου Πεντηκοστῆς –φλόγα φωτιᾶς πού καίει ὄχι γιὰ νὰ καταστρέψει, ἀλλὰ γιὰ νὰ θερμάνει, νὰ καθαρῶσει καὶ νὰ καταστήσει Ἐπίσκοπο, «εἰς τύπον Χριστοῦ... αὐτὸν δηλῶν εἶναι τὸν Κύριον, τὸν τῆς πομπαντικῆς ἡγεμόνα καὶ Θεὸν καὶ δεσπότην» (Ἰσίδωρος Πηλουσιώτης, Ἐπιστολὴ 136, Ρῦ 79, 272ἔϛ), ἐμὲ τὸν ἀνάξιτο– με τὴν σκέψη καὶ τὴν καρδιά μου γεμάτη δοξολογία πρὸς τὸν Μεγάλον Τριαδικὸ Θεό, κοντοστέκομαι ἀναμετρώντας τὴν ἐπόμενη κίνηση, πού Σεῖς, ὡς «τύπος τοῦ Πατρὸς» (Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας, Τραλλιανοῖς 3, 1), «εἰς τόπον Θεοῦ» (Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας, Μαγνησιεῦσιν 6, 1), «μετ' ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Α΄ Τιμ. α', 14) με καλεῖτε νὰ κάνω. Ἀναμετρῶ τὴν εὐθύνη πού ἀναλαμβάνω ἀπέναντι στὴν ἀγάπη καὶ ἐμπιστοσύνη, πού, παρὰ τὸ πρόσφατο τῆς γνωριμίας μας, μοῦ δείξατε, ὅταν με καλέσατε νὰ ἐνώσω ὡς ἀρχιερέας τὶς πενιχρὲς μου δυνάμεις σὲ ἐκεῖνες τῶν συνεργατῶν Σας, πού ἐργάζονται ἤδη ὑπεύθυνα φροντίζοντας πρὸς δόξαν Θεοῦ τμήματα τῆς ἀμπέλου πού φύτεψε ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου. Πὰ τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτὴν εὐνοία καὶ τιμὴ Σᾶς εὐχαριστῶ ἐκ θαθέων. Ἀπὸ καρδιᾶς εὐχαριστῶ τοὺς σεβάσιμους ἀρχιερεῖς, οἱ ὅποιοι με κατέστησαν με τὴν ψῆφο τους Ἐπίσκοπο τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Σᾶς εὐχαριστῶ ὄλους, Ἅγιοι Πατέρες καὶ Ἱεράρχες τῆς Μητέρας μου Ἐκκλησίας, τονίζοντας ιδιαίτερα τὴν εὐγνωμοσύνη μου πρὸς τὸν Γέροντά μου, τὸν Μητροπολίτη Πειραιῶς Κύριον Καλλίνικον, ὁ ὅποιος ἔδωσε ἄλλο νόημα στὴ ζωὴ μου, ὅταν με εὐλόγησε καὶ μοῦ ἔδωσε, πρὶν ἀπὸ ἐννέα χρόνια, τὸ πολυτίμητο δῶρο τῆς ἱερωσύνης. Εὐχαριστῶ ἀκόμα ὄλους τοὺς φίλους καὶ ἀδελφούς, κληρικούς τε καὶ λαϊ-

κούς, τοὺς ἐγγύς καὶ τοὺς μακρὰν, οἱ ὅποιοι με στήριξαν ποικιλοτρόπως κατὰ τὸ παρελθόν, ὡς διδάσκαλοι, συνεργάτες, μαθητὲς καὶ συναγωνιστὲς στὴν ὁδὸ τοῦ Κυρίου, καὶ τώρα με θερμαίνουν καὶ με συνοδεύουν –ὁ καθένας με τὸν τρόπο του– στὴν ἱερὴ αὐτὴ μυσταγωγία με τὶς θεοφιλεῖς εὐχὲς τους. Ἐξαιρέτως ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνη μου πρὸς τὴν ἀγαπημένη μου οἰκογένεια, πραγματικὴ εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὴ ζωὴ μου. Δόξα τῷ Θεῷ Πατρί, Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι πάντων ἐνεκεν!

Β΄

Τὴν ὥρα αὐτὴ ἀναλογίζομαι μερικὰ ἀπὸ τὰ στοιχεῖα, πού συνιστοῦν τὸ πέλαγος τῆς διακονίας, τὴν ὁποῖαν καλοῦμαι νὰ ἀναλάβω. Στὸ φουρτουνιασμένο αὐτὸ πέλαγος προβάλλει σὰν ξέρα ἓνα συναίσθημα δισταγμοῦ καὶ φόβου, ἀσφαλῶς στὸν ἀντίποδα τῆς πρότασης ζωῆς τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου, πού στηρίζεται στὴν πίστη, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀγάπη. Τὸ συναίσθημα αὐτὸ φανερῶνεται συχνὰ σὲ πρωτογενεῖς ἀκατέργαστες συγκινήσεις, πού προέρχονται ἀπὸ τὸ ὑλικὸ μᾶς κατ' ἀρχὴν ἀκατάρτιστος καὶ ἀκατήχητος ἀνθρώπινος ὑπαρξῆς –φτηνὸ ὑλικὸ πού ἀπειλεῖ νὰ ὑποκαταστήσει τὴν θρησκεία τῆς ἀγάπης– ὑλικὸ πού εἰσβάλλοντας στὸν ἔσω ἄνθρωπο ἀπειλεῖ ν' ἀδειᾶσει τὸ ἀνθρώπινο συναίσθημα ἀπὸ τὴν ἀπαραίτητη ἐκεῖνη δύναμη ἀντίστασης, αὐτὴ πού χρειάζεται, γιὰ νὰ ἀνατραπῆ ριζικὰ, σὲ συνεργασία με τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ, τὸ κακὸ καὶ ὁ μισόκαλος διάβολος, αὐτὸ τὸ μόνιμο αἴτιο πού ὀδηγεῖ στὴν καταστροφὴ τῶν ἀξιών, στὴν ἀπόγνωση, στὰ ὑπαρξιακὰ ναυάγια, στὴν ἥττα. Ἐνα τέτοιο συναίσθημα δισταγμοῦ καὶ φόβου μπορεῖ νὰ γίνῃ στὸ φουρτουνιασμένο πέλαγος τῆς σύγχρονης πραγματικότητας, ἐπιστημονικῆς, κοινωνικῆς, πολιτικῆς ἢ ἐκκλησιαστικῆς, ἓνα εἶδος ὑφαλου, πᾶνω στὸν ὅποιον προσκρούει ὁ ἄνθρωπος καὶ εἴτε βυθίζεται σὲ ἓνα κενὸ ζωῆς καὶ νοήματος, δηλαδὴ βυθίζεται στὴν ἀνία ἢ στὴν ἀνοία, ἐξ αἰτίας τῆς

ἀπουσίας τοῦ Θεοῦ, εἴτε καταρρέει κάτω ἀπὸ τὸ βάρος ἀνεξέλεγκτων κοινωνικῶν καὶ ψυχολογικῶν πιέσεων. Στὸν ἀντίποδα τοῦ διαβρωτικοῦ αὐτοῦ συναισθήματος μὲ δέος συναισθάνομαι ὅτι καλοῦμαι σήμερα ὡς Ἐπίσκοπος –μὲ ἀνύστακτη προσπάθεια κατανοητῆς γιὰ τὴν ἐποχὴ μας σύνθεσης τῶν πραγμάτων– νὰ καταστῶ ἀθθεντικὸς μάρτυς καὶ τελετουργὸς τῆς εὐχαριστιακῆς ἀνάμνησης, ποὺ φανερώνει σὲ ἓνα κόσμο καθημαγμένο, βυθισμένο στὶς ἀμφιβολίες του, ὄχι τὸν φόβο τοῦ κενοῦ καὶ τὸν δισταγμὸ τῆς ἀπιστίας, ἀλλὰ τὴν ἀθθεντικὴ ἐμπειρία τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, ποὺ σταυρώθηκε καὶ ἀναστήθηκε, ποὺ εἶναι ἴδιος καὶ ἀπαράλλακτος στοὺς αἰῶνες, ἀκρογωνιαῖος λίθος ἀρραγοῦς οἰκοδομήματος ζωῆς, μοναδικὸ ἐφαλτήριο, γιὰ νὰ ὑπερπηδήσει ὁ ἄνθρωπος τῆς φθορᾶς τὸ φράγμα τοῦ θανάτου, μὲ τὴν ζωηφόρο Χάρη τοῦ Παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος.

Στὸ ἴδιο αὐτὸ πέλαγος, ὅπου καλοῦμαι σήμερα νὰ ξανοιχθῶ, καιροφυλαχτοῦν δυνάμεις (ὅπως ἡ ἀλαζονεία, ἡ δίψα τῆς ἐξουσίας, ἡ φιλοχρηματία) ποὺ ἀπειλοῦν μὲ καταποντισμοὺς ἀνυποψίαστους ναυτιλόμενους. Ὡς Ἐπίσκοπο ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία μὲ καλεῖ μὲ μάτια τῆς ψυχῆς πάντ' ἄγρυπνα νὰ κρατῶ τὸ τιμόνι γερὰ καὶ τὸ σκάφος μακριὰ ἀπὸ ἐπικίνδυνα βράχια. Καὶ εἶναι κίνδυνος - θάνατος στὸ πέλαγος τῆς ζωῆς ἓνα πάνθεο ἀπὸ πανάκειες καὶ συστήματα, ὅπως ὁ ἐθνικισμὸς καὶ ὁ ἀποκρυφισμὸς, ἡ τεχνολογία καὶ ἡ παγκοσμιοποίηση, ποὺ προβάλλουν ὡς πρόκληση ἢ διαβρωτικὸς παράγοντας στὴν ἐποχὴ μας. Χωρὶς τὴν ἀδιάπτωτη ἐργήγορη, τὴν ὁποῖαν ἀνανεώνει ἡ ἀθθεντικὴ πηγὴ τῆς ζωῆς, ὁ Χριστὸς, ἡ ὑπέρτατη ἔκφραση τῆς ἀγάπης στὸν κόσμο, ὁποιοσδήποτε ἀναλαμβάνει εὐθύνη πλοήγησης πλοίου βρῖσκεται ἀντιμέτωπος μὲ τὸν ἑαυτὸ του καὶ τοὺς δαίμονες ποὺ τὸν κατατρύχουν καὶ τὸν ἀπειλοῦν διαρκῶς μὲ καταποντισμὸ καὶ θάνατο. Τὸ σύγχρονο πάνθεο ἀπὸ πανάκειες φανερώνεται στὸ πρόσωπο καπετανέων κάθε λογῆς, ποὺ φοροῦν διάφορα πηλήκια καὶ ποὺ, ὅταν ἀναλαμβάνουν ὁ καθένας ὡς αὐτονομημένος τιμονιέρης καὶ χωρὶς Θεὸ τὴν εὐθύνη τῆς πλοήγησης, παρασύρονται ἐκόντες ἄκοντες σὲ πόρτες ἀνυπέροβλητες, ποὺ διαφεύ-

γουν τῆς προσοχῆς τους, γιὰ τὰ μάτια τους, ἀυλακωμένα ἀπὸ ἔντονες ἀνταύγιες ἐγωϊστικῶν κινήτρων, νὰ καλύπτει θλιβερὰ ἓνας ἐπίδεσμος. Ἀπέναντι στὴν σύγχρονη αὐτὴ πρόκληση, ποὺ σὰν παγετώνας ἀπλώνεται ἀπειλώντας μὲ αἰώνια νέκρωσιν κάθε ἔκφραση ζωῆς, θὰ στέκεται μοναδικὴ δύναμη ἀντίστασης ἢ ἀγάπη, ἡ ὁποία γονιμοποιεῖ τὴν ἀνθρώπινη βούληση καθ' ὁμοίωση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, νοσηματοδοτώντας καὶ καταξιώνοντας ἔτσι τὴν πίστη καὶ τὴν ἐλπίδα στὴ ζωὴ μας.

Ἀπὸ τὴν ἐμπειρία μου στὴ χώρα ὅπου πέρασα τὰ ἕξι τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς μου, τὴν Ἑλβετία, θὰ θυμᾶμαι, μεταξὺ πολλῶν ἄλλων, τὸ ὑπέροχο φαινόμενο τῆς τήξης τμήματος τῶν παγετῶνων κατὰ τὸ καλοκαίρι, ὅταν ἡ θερμοκρασία ἀνεβαίνει. Τὸ νερὸ τῆς τήξης τῶν πάγων σχηματίζει ὑδάτινα ρεύματα, ποὺ κυλοῦν διὰ μέσου τοῦ διαβρωμένου πετρώματος τῶν βουνῶν πρὸς τὴν εὐφορη κοιλάδα τραγουδώντας ἀκατάπαυστα, σὰν ἀρμονικὴ χορωδία, ἓνα ζωηρὸ ὕμνο χαρᾶς. Μπροστὰ στὸ φαινόμενο αὐτὸ ἔβλεπα πάντα τὴν ζωογόνο ἐπίδραση τοῦ εὐαγγελίου, αὐτοῦ ποὺ κατ' ἐξοχὴν ὁ Ἐπίσκοπος καλεῖται νὰ κηρύξει –κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἐντολήν: «ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον» (Β' Τιμ. δ' 5)– διατυπώνοντας λόγο ποὺ θερμαίνει τοὺς προχριστιανικοὺς καὶ παραχριστιανικοὺς παγετῶνες, λιώνει τοὺς πάγους ποὺ καλύπτουν τὴ νεκρὴ φύση καὶ ἀλλοιώνει θεοειδῶς τὶς καρδιές ὅπου κατοικεῖ διὰ τῆς πίστεως ὁ Χριστὸς, δίνοντας νὰ καταλάβουν ὅλοι, μαζί μὲ ὅλους τοὺς ἁγίους, ποῖο εἶναι τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, τῆς ἀγάπης ποὺ ξεπερνᾷ τὴν γνώση, καὶ μᾶς ἀξιώνει νὰ ἀνέδουμε ὡς τὴν πληρότητα τοῦ Θεοῦ (πρβλ. Ἐφ. γ' 17-19).

Γ

Μακαριώτατε,

ὅταν σὲ λίγο γονατιστὸς θὰ προσεύχομαι νὰ λάβω τὴν ζωηφόρο καὶ γλωσσοπυρσόμορφη χάρη τοῦ Παναγίου Πνεύματος καὶ ν' ἀναδειχθῶ –κατὰ τὸ ἀνεξιχνίαστο θέλημα τοῦ Μεγάλου Θεοῦ– διὰ τῶν τιμῶν χειρῶν Σας καὶ τῶν χειρῶν τῶν τιμῶν ἀρχιερέων, ποὺ συλλειτουργοῦν μαζί Σας, Ἐπίσκοπος τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

παρακαλῶ, δι' εὐχῶν Σας, ὅλους τοὺς ἁγίους ἀδελφούς, πὸν συμμετέχουν στὴ θεία καὶ ἱερὴ αὐτὴ μυσταγωγία, νὰ προσευχηθοῦν, διὰ πρεσβειῶν τῆς Ὑπεραγίας, Ἀχράντου, Ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου, τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὧν τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν σήμερον, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, καθὼς ξανοίγομαι στὸ πέλαγος τῆς ἀποστολῆς, πὸν ἡ Ἐκκλησία ἐπίσημα μοῦ ἐμπιστεύεται αὐτὴ τὴν ὥρα, νὰ μὴ με παγώσουν, νὰ μὴ με νεκρώσουν, νὰ μὴ με ναρκώσουν, νὰ μὴ με ἀποθαρρύνουν τὰ ὅποια ψυχρὰ ρεύματα συναντήσω στὸ διάβα μου, ἀλλὰ στὸ ρέμα πὸν κυλάει μὲ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς πάγους πὸν λιώνουν, νὰ σκύβω σὲ κάθε μου δῆμα καὶ στὰ νερά του νὰ βλέπω ν' ἀντιφεγγίζει πάντοτε τὸ πρόσωπο τῆς θερμῆς ἀγάπης τοῦ Κυρίου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Ἀθανάσιος Χατζόπουλος γεννήθηκε στὴν Ἀθήνα τὸ 1950. Σπούδασε στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν Βυζαντινὴ καὶ Νεοελληνικὴ Φιλολογία (1968 - 1972) καὶ Θεολογία (1973 - 1976). Μετεκπαιδεύτηκε στὸ Ἰνστιτοῦτο Ἀνατολικῶν Σπουδῶν τῆς Ρώμης (1976 - 1978) καὶ ἀκολούθως στὴν Πρακτικὴ Σχολὴ Ἀνωτάτων Σπουδῶν τῶν Παρισίων, ἐνῶ ἔλαβε τὸ δικτορικὸ του δίπλωμα μὲ εἰδίκευση στὴν Ὀρθόδοξη πνευματικότητα καὶ τὴν Ἱστορία Δογμάτων ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Ὁξφόρδης (1983). Διετέλεσε ἐπιμελητὴς χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ ἑνδεκαετία. Δίδαξε στὴ Μέση Ἐκπαίδευση, στὸ Οἰκουμενικὸ Ἰνστιτοῦτο τοῦ Bossey (παράρτημα τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν στὴ Γενεύη) καὶ τελευταία Δογματικὴ στὸ Μεταπτυχιακὸ Ἰνστιτοῦτο Ὀρθοδόξου Θεολογίας στὸ Ὀρθόδοξο Κέντρο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (Chambesy). Ὑπῆρξε μέλος τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν ὄγδοη Γενικὴ Συνέλευση τοῦ ΠΣΕ στὸ Χαράρε (1998). Διάκονος καὶ πρεσβύτερος χειροτενήθηκε τὸ 1991 ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Πειραιῶς κ. Καλλίνικο. Διετέλεσε ἐφημέριος τῆς γαλλοφώνου ἐνορίας τοῦ Φριβούργου (Ἑλβετία). Γράφει καὶ δημοσιεύει στὴν ἑλληνικὴ, ἀγγλικὴ, γαλλικὴ καὶ ἰταλικὴ γλῶσσα.



ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

- ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛ. ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

- ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 145/2000

ΠΕΡΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 72/1995 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ «ΠΕΡΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΝ ΤΟΙΣ ΟΡΙΟΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΑΝΕΓΕΡΘΕΝΤΟΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ "ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ"»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχουσα υπ' όψει:

1. Τās διατάξεις τών άρθρων 1, παράγρ. 4, καί 59, του Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος».

2. Τās διατάξεις του άρθρου 11 του υπ' αριθμ. 72/1995 Κανονισμού τής Ιεράς Συνόδου (Φ.Ε.Κ. 103/τ.Α/7.6.1995).

3. Τήν σχετικήν Πρότασιν του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών.

4. Τήν από 26.6.2000 Γνωμάτευσιν τής Νομικής Υπηρεσίας τής Έκκλησίας τής Ελλάδος.

5. Τήν από 27.6.2000 Απόφασιν τής Διαρκούς Ιεράς Συνόδου.

6. Τήν από 12.10.2000 Απόφασιν Αύτης,

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τόν υπ' αριθμ. 145/2000 Κανονισμόν έχοντα ούτω:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 145/2000

ΠΕΡΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 72/1995 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ «ΠΕΡΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΝ ΤΟΙΣ ΟΡΙΟΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΑΝΕΓΕΡΘΕΝΤΟΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ "ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ"».

Άρθρον 1

Τò άρθρον 2 του υπ' αριθμ. 72/1995 Κανονισμού τροποποιείται καί αντικαθίσταται ώς έξης:

Άρθρον 2

Ο Ιερός Προσκυνηματικός Ναός τελεί υπό τήν άμεσον έποπτείαν καί τόν έλεγχον τής Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών καί διοικείται υπό πενταμελούς Διοικητικής Έπιτροπής (Δ.Ε.), συγκροτούμένης υπό του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών ώς Προέδρου αύτης, άναπληρουμένου υπό κληρικού όριζομένου υπ' Αύτου, έξ ένός (1) κληρικού μετά του άναπληρωτου αύτου καί έκ τριών (3) λαϊκών μελών έπιλεγομένων έξ εύυπολήπτων προσώπων, κατοίκων τής περιοχής μετά τών άναπληρωτών των. Τά κληρικά καί λαϊκά μέλη τής Διοικητικής Έπιτροπής καί οί άναπληρωται αύτών διορί-

ζονται διά πράξεως του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών, διά θητείαν τριών (3) έτών, ή όποία δύναται νά άνανεωθή».

Άρθρον 2

Είς τò άρθρον 3 ή φράσις: «Είς τήν έγκρισιν τής Ιεράς Συνόδου ύπόκεινται πάσαι αί άποφάσεις τής Διοικούσης Έπιτροπής επί σοβαρών θεμάτων», αντικαθίσταται διά τής φράσεως: «Είς τήν έγκρισιν τής Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών ύπόκεινται πάσαι αί άποφάσεις τής Διοικούσης Έπιτροπής επί σοβαρών θεμάτων».

Άρθρον 3

α) Τò έδάφιον γ' του άρθρου 4 του ειρημένου Κανονισμού αντικαθίσταται ώς έξης:

«γ' Καταρτίζει τόν Προϋπολογισμόν καί Απολογισμόν του Προσκυνηματος καί ύποβάλλει τούτους πρòς έγκρισιν είς τήν Ιεράν Αρχιεπισκοπήν Αθηνών».

β) Η διάταξις του έδαφίου ζ' του αύτου άρθρου 4 καταργείται.

Άρθρον 4

Η παράγραφος 1 του άρθρου 6 του αύτου Κανονισμού αντικαθίσταται ώς έξης:

«1. Αί είσπράξεις τών Πόρων του Ιερού Προσκυνηματος ένεργούνται διά διπλοτύπων άποδείξεων καί αί πληρωμαί δι' ένταλμάτων πληρωμών άπάντων τεθεωρημένων υπό τής Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών. Είς τά έντάλματα έπισυνάπτονται καί τά σχετικά δικαιολογητικά δαπανών».

Άρθρον 5

Αί τελευταίαι λέξεις του έδαφίου α' του άρθρου 8 του ίδιου Κανονισμού: «Πνευματικόν Κέντρον τής Ιεράς Συνόδου», αντικαθίστανται διά τών λέξεων «Πνευματικόν Κέντρον τής Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών».

Άρθρον 6

Η φράσις του άρθρου 10 του αύτου Κανονισμού «έγκρινομένων υπό τής Διοικούσης Έπιτροπής τής Οικονομικής Υπηρεσίας τής Ιεράς Συνόδου», αντικαθίσταται διά τής φράσεως «έγκρινομένων υπό του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών».

Άρθρον 7

Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Άρθρον 11

Ὁ παρῶν Κανονισμὸς τροποποιεῖται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν».

Άρθρον 8

Τὸ ἄρθρον 13 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Άρθρον 13

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τούτου προ-

καλεῖται δαπάνη εἰς θάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ».

Άρθρον 9

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐν Ἀθήναις τῆ 12ῃ Ὀκτωβρίου 2000

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Θεολόγος Ἀποστολίδης

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 146/2000

ΠΕΡΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΟΥΤΡΩΝ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, παράγρ. 4, καὶ 59, τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. Φ.Ν67/626/14.9.2000 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου.

3. Τὴν ἀπὸ 28.9.2000 Γνωμάτευσιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

4. Τὴν ἀπὸ 6.10.2000 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

5. Τὴν ἀπὸ 12.10.2000 Ἀπόφασιν Αὐτῆς,

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν ὑπ' ἀριθμ. 146/2000 Κανονισμὸν ἔχοντα οὕτω:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 146/2000

«ΠΕΡΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΟΥΤΡΩΝ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ, ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ».

Άρθρον 1

Ὁ Ἱερὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρό-

μου, ποὺ εὐρίσκεται στὴν περιοχὴ Λουτρῶν Σαμοθράκης καὶ μετὰ τῶν δύο μικρῶν παρακειμένων ἐξωκκλησιῶν αὐτοῦ τῆς Ἁγίας Κυριακῆς καὶ τῆς «Παναγούδας» (=Παναγίας) τοῦ μικροῦ λιμανιοῦ, ποὺ ἀνεκηρύχθη Προσκυνηματικὸς μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 28/18.7.2000 Πράξη τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελεῖ Νομικὸ Πρόσωπο Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.). Τὸ νέο αὐτὸ Νομικὸ Πρόσωπο ἔχει δική του κυκλικὴ σφραγίδα, ποὺ φέρει στὴ μέση στὸ σχῆμα τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ κυκλικὰ τὶς λέξεις «Προσκυνηματικὸς Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως».

Άρθρον 2

Ἡ διοίκηση καὶ ἡ διαχείριση τοῦ ἀνωτέρου Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ, ἀσκεῖται ἀπὸ πενταμελὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη ὡς Πρόεδρο, μὲ ἀναπληρωτὴ αὐτοῦ τὸν ἐκάστοτε Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο τῆς νήσου Σαμοθράκης, καὶ τέσσερα μέλη λαϊκά, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, κατοίκους τῶν Λουτρῶν, ποὺ δύναται νὰ εἶναι καὶ δύο, σὲ περίπτωσιν ποὺ δὲν ἀνευρίσκονται ἄλλοι γιὰ νὰ συμμετάσχουν στὴν Ἐπιτροπὴ. Ὁ διορισμὸς τῶν λαϊκῶν μελῶν γίνεται ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιον, μετὰ ἀπὸ σχετικὴ πρότασιν τοῦ Μητροπολίτου. Ἡ θητεία τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς εἶναι τριετής. Ἡ Ἐπιτροπὴ διέπεται ἀπὸ τὶς διατάξεις ποὺ ἰσχύουν γιὰ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Ἐνοριακὰ Συμβούλια, οἱ δὲ πράξεις αὐτῆς ὑπόκεινται στὴν ἐγκριση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

Προϋπόθεση για τὸν διορισμὸ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι νὰ παραμένουν στὴν περιοχὴ Λουτρῶν Σαμοθράκης κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 15ης Ἰουνίου καὶ μέχρι 15ης Σεπτεμβρίου, εἴτε ἐκ τῶν μονίμων κατοίκων, εἴτε ἐκ τῶν λουομένων, εἴτε ἐκ τῶν ἐχόντων κατάστημα ἢ ἐπιχείρηση.

Ἄρθρον 3

Ἡ Διοικητικὴ καὶ Διαχειριστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀσκει τὶς ἐξῆς ἀρμοδιότητες:

α. Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἀπρόσκοπτη λειτουργία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ κατὰ τοὺς τρεῖς μῆνας ἀπὸ 15ης Ἰουνίου μέχρι καὶ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους χάριν τῶν λουομένων προσωρινῶν κατοίκων, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν χριστιανῶν τῆς περιοχῆς, ἐνῶ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὑπολοίπων ἐννέα μηνῶν ἢ περιοδικὴ λειτουργία τοῦ Ναοῦ χάριν τῶν εὐαρίθμων οἰκογενειῶν τοῦ νησιοῦ θὰ ἀσκῆται μερίμνη τοῦ ἐκάστοτε Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου, ἐφημερίου τῆς Χώρας Σαμοθράκης.

β. Μεριμνᾷ γιὰ τὴν νόμιμη διαχείριση τῶν Ἐσόδων καὶ τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος.

γ. Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμὸ Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων κάθε ἔτους, καθὼς καὶ τὸν Οἰκονομικὸ Ἀπολογισμὸ.

δ. Τηρεῖ καὶ ἐνημερώνει τὰ ἐξῆς βιβλία: α) Πρωτοκόλλου, β) Πρακτικῶν συνεδριάσεων τῆς Δ.Δ.Ε. γ) Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων μετὰ τῶν ἀντιστοίχων διπλοτύπων Ἀποδείξεων καθὼς καὶ Γραμματίων καὶ Ἐνταλμάτων, δ) Περιουσιακῶν στοιχείων, ε) ἀφιερωμάτων καὶ τιμαλφῶν καὶ στ) τελέσεως Ἱερῶν Μυστηρίων Γάμων καὶ Βαπτίσεων.

ε. Αποφασίζει τὴν πρόσληψη ἐνὸς ἱεροψάλτου καὶ ἐνὸς νεωκόρου γιὰ τὸ τρίμηνο διάστημα τοῦ θέρους.

στ. Αποφασίζει γιὰ ὅποιοδήποτε ἄλλο θέμα ποῦ ἔχει σχέση μετὰ τὸν Ἱερὸ Ναό, ὡς καὶ γιὰ ὅποιοδήποτε θέμα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος ποῦ ἤθελε παρουσιασθῆ. Οἱ πάσης φύσεως ἐργασίες συντηρήσεως γίνονται μετὰ ἀπὸ ἔγκριση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

Ἄρθρον 4

Πόροι τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος εἶναι:

α. Οἱ εἰσπράξεις ἀπὸ τὴν διάθεση τῶν κεριῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ τῶν ἐξωκκλησίων καὶ τὴν ἐκποίηση ἀφιερωμάτων.

β. Οἱ δωρεές, κληρονομίες, καὶ κάθε εἶδους προσφορὲς τῶν πιστῶν.

γ. Τὰ ἔσοδα ἀπὸ τὴν ἀκίνητη περιουσία τοῦ Προσκυνηματος.

Ἄρθρον 5

Τὰ ἔσοδα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος διατίθενται:

α. Γιὰ τὴν συντήρηση καὶ τὸν ἐξωραϊσμὸ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ τῶν ἐξωκκλησίων.

β. Γιὰ τὴν κάλυψη τῶν δαπανῶν λειτουργίας τοῦ Ναοῦ καὶ τὴν μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ.

γ. Γιὰ τὴν καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Γραφείου, τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. καὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

δ. Γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ Σταυριδεῖου Ἰδρύματος χρονίως πασχόντων «Ὁ Ἅγιος Κυπριανός», τοῦ Ἰωακείμειου Γηροκομείου καὶ τοῦ ἐν γένει πνευματικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, σὲ ποσοστὸ ποῦ καθορίζεται μετὰ ἀπόφαση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

ε. Ποσοστὸν 5% ἐκ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων, ὑπὲρ τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου.

Ἄρθρον 6

Ὅποιοδήποτε ἄλλο διοικητικὸ ἢ διαχειριστικὸ θέμα ποῦ ἀφορᾷ στὸ Ἱερὸ Προσκύνημα, ἀλλὰ δὲν περιλαμβάνεται στὸν παρόντα Κανονισμό, ἀντιμετωπίζεται ἀπὸ τὶς ἰσχύουσες ἐκκλησιαστικὲς διατάξεις καὶ εἰδικὰ ἀπὸ τὸν Κανονισμὸ 8/1979 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν».

Ἄρθρον 7

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς τροποποιεῖται μετὰ ἀπὸ πρόταση τῆς Διοικητικῆς καὶ Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἔγκριση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο.

Ἄρθρον 8

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν δημοσίευσή του στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ στὸ περιοδικὸ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἄρθρον 9

Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῆ.

Ἀθῆναι 12 Ὀκτωβρίου 2000

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Θεολόγος Ἀποστολίδης

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑΝ «ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΠΑΞΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΩΝ “Ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ”»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Άρθρον 1
Σύστασις

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ’ ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 παράγρ. 2 καὶ 59 παράγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ποιμανούσης Ἐκκλησίας τὰς ἀπορρεούσας ἐκ τῶν Εὐαγγελικῶν Ἐπιταγῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.

3. Τὰς ὑφισταμένας κοινωνικὰς καὶ πνευματικὰς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων.

4. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 1123/220/30.6.2000 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Τιμοθέου.

5. Τὴν ἀπὸ 11.8.2000 Γνωμάτευσιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

6. Τὴν ἀπὸ 6.10.2000 Ἀπόφασιν Αὐτῆς,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Συνιστᾶ εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων Ἐκκλησιαστικὸν Ἴδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΠΑΞΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΩΝ “Ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ”», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργῇ μὲ τὴν μορφήν Νομικοῦ Προσώπου Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) εὐαγοῦς καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρος καὶ θὰ ἐδρεύει εἰς τὴν πόλιν τῆς Κερκύρας. Ἡ ὀργάνωσις, διοίκησις, διαχειρίσις καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου θὰ διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ
ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑΝ
«ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΠΑΞΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΩΝ “Ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ”»**

Στὴν περιφέρεια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων καὶ ὑπὸ τὴν πνευματικὴ ἐποπτεία καὶ τὸν ἔλεγχον αὐτῆς συνιστᾶται Ἐκκλησιαστικὸν Ἴδρυμα, λειτουργοῦν ὡς Νομικὸ Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) εὐαγοῦς καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρος, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΠΑΞΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΩΝ - Ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ», τὸ ὁποῖον θὰ διέπεται ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ. Ἐδρα τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἡ πόλις τῆς Κερκύρας. Τὸ Ἴδρυμα θὰ στεγάζεται σὲ κτίριο ἰδιοκτησίας τῆς ἐν λόγῳ Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὸ ὁποῖο εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγ. Νικολάου ἀρ. 10 στὴν πόλιν τῆς Κερκύρας.

Άρθρον 2

Σκοποὶ καὶ Μέσα πρὸς ἐπίτευξιν αὐτῶν

1) Σκοποὶ τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α. Ἡ μελέτη τῶν ποιμαντικῶν προβλημάτων τοῦ συγχρόνου κοινωνικοῦ περιβάλλοντος ὑπὸ τὸ πρῶτον τῆς Ἑλληνορθοδόξου Παραδόσεως καὶ

β. Ἡ προβολὴ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας παραδόσεως καὶ τῆς Ἐθνικῆς μας ἰδιοπροσωπείας, καθὼς καὶ ἡ ἀσκησις σύγχρονης ἐκκλησιαστικῆς ποιμαντικῆς καὶ ἱεραποστολῆς.

2) Μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν εἶναι:

α. Ἡ διοργάνωσις ποικίλων ἐορταστικῶν, πολιτιστικῶν, ἐπιμορφωτικῶν, καλλιτεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἐκδηλώσεων,

β. Ἡ λειτουργία Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ,

γ. Ἡ λειτουργία Τηλεοπτικοῦ Σταθμοῦ,

δ. Ἡ ἐκδοσις βιβλίων, περιοδικῶν καὶ ἐντύπων,

ε. Ἡ δημιουργία καὶ παραγωγή ταινιῶν βίντεο καὶ ἐν γένει ὀπτικοακουστικοῦ ὕλικου,

στ. Ὅποιαδήποτε ἄλλη ἐνέργεια ἤθελε ἀποφασίσαι τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιον τοῦ Ἰδρύματος στὴν βάση τῆς ἀξιοποιήσεως κάθε πρόσφορου μέσου ἐπικοινωνίας, ἐνημερώσεως καὶ ἐπιμορφώσεως.

Άρθρον 3 Διοίκηση

1. Το Ίδρυμα διοικείται από έπταμελές Διοικητικόν Συμβούλιον πού άπαρτίζεται από: α) τόν έκάστοτε Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων, ώς Πρόεδρον, β) τρεις Κληρικούς της καθ' ήμάς Ίερās Μητροπόλεως, μεταξύ τών όποιών και ό έκάστοτε Γενικός Διευθυντής τών Μέσων Έπικοινωνίας, γ) τρία λαϊκά μέλη πού κατοικούν στην περιφέρεια τής Ίερās Μητροπόλεως και διακρίνονται για τό ήθος, τήν πνευματική κατάρτιση και ώριμότητά τους και έχουν σχέση με τήν ζωή και τό έργο τής Έκκλησίας.

2.Τά ώς άνω έξι τακτικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζονται από τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη για μιá τριετία. Έπίσης από τόν Σεβασμιώτατο και για τήν αύτη τριετία διορίζονται δύο άναπληρωματικά μέλη, ένα πού έχει τήν ιδιότητα του Κληρικού και ένα πού διαθέτει τά προσόντα πού αναφέρονται στην παράγραφο 1γ του παρόντος άρθρου. Οί διορισθέντες δύνανται νά έπαναδιορισθούν.

3. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πού δέν άναπαοκρίνονται στα καθήκοντά τους ή προβαίνουν σε ενέργειες πού έρχονται σε αντίθεση με τούς σκοπούς τούς Ίδρύματος, παύονται και άντικαθίστανται από τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ίδρύματος συγκροτείται σε σώμα κατά τήν πρώτη συνεδρίασή του και εκλέγει τόν Γενικό Γραμματέα και τόν υπεύθυνο τών Οίκονομικών, ενώ ό Άντιπρόεδρος όρίζεται από τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη. Το αξίωμα τών μελών του Δ.Σ. είναι τιμητικό και άμισθο.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται τακτικά κατά διμηνία και έκτάκτως όταν παρίσταται ανάγκη ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου ή σε περίπτωση άπουσίας ή κωλύματος αυτού, του Άντιπροέδρου.

6. Το Διοικητικό Συμβούλιο εύρίσκειται έν άπαρτία όταν παρίσταται όπωσδήποτε ό Πρόεδρος ή σε περίπτωση άπουσίας ή κωλύματος αυτού ό Άντιπρόεδρος και τέσσερα από τά Μέλη του, οί αποφάσεις αυτού λαμβάνονται κατά πλειοψηφία τών παρόντων μελών. Σε περίπτωση ίσοψηφίας, υπερισχύει ή ψηφος του Προέδρου. Κατά τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου τηρούνται Πρακτικά από τόν Γενικό Γραμματέα, τά όποια επικυρώνονται και ύπογράφονται από τόν ίδιο και από τόν Πρόεδρο, είτε αύθημερόν, είτε κατά τήν έπομένη συνεδρίαση. Στα Πρακτικά διατυπώνονται και οί γνώμες τών μειοψηφούντων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου εάν αυτά τό ζητήσουν.

Άρθρον 4

Άρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ίδρύματος έχει τις ακόλουθες άρμοδιότητες:

α) αποφασίζει για κάθε ύπόθεση πού άφορά στην όργάνωση, διοίκηση, λειτουργία και διαχείριση του Ίδρύματος και για κάθε θέμα πού άφορά στην εκπλήρωση τών σκοπών αυτού,

β) συνεργάζεται με τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο τής Ίερās Μητροπόλεως, με τά Έκκλησιαστικά Συμβούλια τών Ένοριών τής Μητροπολιτικής Περιφέρειας, με διαφόρους φιλανθρωπικούς, πολιτιστικούς και έπιστημονικούς συλλόγους, καθώς επίσης και με τήν τοπική αυτοδιοίκηση και άλλους τοπικούς φορείς για τήν προαγωγή και έπίτευξη τών σκοπών του Ίδρύματος.

γ) ψηφίζει τόν έτήσιο Προϋπολογισμό και Άπολογισμό του Ίδρύματος και τούς ύποβάλλει για έγκριση στο Μητροπολιτικό Συμβούλιο,

δ) μεριμνά για τήν έξεύρεση οίκονομικών πόρων και για τήν όρθή, όμαλή και άπρόσκοπτη λειτουργία του Ίδρύματος,

ε) αποφασίζει για τή σύσταση επιμέρους κλάδων και έξαρτημένων ύπηρεσιών του Ίδρύματος και ψηφίζει τούς Κανονισμούς λειτουργίας των,

στ) καθορίζει και συνιστά για τις ανάγκες του Ίδρύματος τις θέσεις προσωπικού, διορίζει δε και παύει αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις τής κείμενης νομοθεσίας,

ζ) αποφασίζει για κάθε θέμα, τό όποιο δέν προβλέπεται στον παρόντα Κανονισμό.

Άρθρον 5

Καθήκοντα Προέδρου και Άντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου:

α) έχει τήν έποπτεία όργάνωσης, διοικήσεως, λειτουργίας και διαχειρίσεως του Ίδρύματος και άσκει έλεγχο στο προσωπικό αυτού,

β) συντονίζει τά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για τήν ύλοποίηση τών σκοπών του Ίδρύματος και παρακολουθεί τήν εκτέλεση τών αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου,

γ) εκπροσωπεί τό Ίδρυμα ένώπιον κάθε διοικητικής, δικαστικής και εκκλησιαστικής Άρχης και όποιασδήποτε άλλης Άρχης και σε όλες του τις σχέσεις με άλλα Ίδρύματα, Οργανισμούς, Νομικά και Φυσικά Πρόσωπα,

δ) λαμβάνει γνώση όλων τών εισερχομένων και έξερχομένων έγγραφων του Ίδρύματος, άλληλογραφεϊ με τις Δημόσιες Άρχες και ύπογράφει όλη

τήν άλληλογραφία του Ίδρύματος,

ε) συγκαλεί τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο σὲ συνεδριάσεις, τακτικὲς καὶ ἑκτακτες, καταρτίζει τὴν ἡμερήσια διάταξή των, διευθύνει τὶς αὐτὲς συζητήσεις καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Γενικὸ Γραμματέα τὰ Πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων.

2. Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀναπληρώνει τὸν Πρόεδρο σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος σὲ ὅλες τὶς ἄνω ἀρμοδιότητες αὐτοῦ ἐνεργεῖ κατόπιν ἐντολῆς του. Σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου, αὐτὸν ἀναπληρώνει ἄλλο μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ τὸν Πρόεδρο.

Ἄρθρον 6

Καθήκοντα Γενικοῦ Γραμματέα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

1. Ὁ Γενικὸς Γραμματέας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου:

α) φροντίζει γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν Ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐξαιρουμένων αὐτῶν ποὺ ἀφοροῦν στὴν διαχείριση τοῦ Ίδρύματος,

β) τηρεῖ καὶ φυλάσσει τὸ Βιβλίον Πρωτοκόλλου (εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων) τοῦ Ίδρύματος, συντάσσει ὅλα τὰ ἔγγραφα καὶ γενικὰ διεκπεραιώνει ὅλη τὴν άλληλογραφία τοῦ Ίδρύματος γιὰ τὴν ὁποία ἐνημερώνει τὸν Πρόεδρο καὶ τὴν ὁποία συνυπογράφει μὲ αὐτόν, ἐξαιρουμένης τῆς άλληλογραφίας μὲ τὶς Δημόσιες Ἀρχές, τὴν ὁποία ὑπογράφει μόνος ὁ Πρόεδρος,

γ) τηρεῖ καὶ φυλάσσει τὸ Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ίδρύματος καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο τὰ ἐν λόγῳ πρακτικὰ τὰ ὁποία συντάσσει,

δ) ἐπιμελεῖται μαζὶ μὲ τὸν Ὑπεύθυνο τῶν Οἰκονομικῶν τὸν Προϋπολογισμὸ καὶ τὸν ὑποβάλλει στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο πρὸς ψήφισιν,

ε) συνυπογράφει μὲ τὸν Ὑπεύθυνο τῶν Οἰκονομικῶν τὰ Διπλότυπα Ἐντάλματα Πληρωμῶν γιὰ τὶς δαπάνες τοῦ ἐγκεκριμένου Προϋπολογισμοῦ,

στ) φυλάσσει τὴ σφραγίδα τοῦ Ίδρύματος.

2. Τὸν Γενικὸ Γραμματέα ἐπικουρεῖ κατὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν καθηκόντων του ὑπάλληλος τοῦ Ίδρύματος ποὺ ὀρίζεται μὲ Ἀπόφαση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

3. Σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα, αὐτὸν ἀναπληρώνει ἄλλο μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ τὸν Πρόεδρο.

Ἄρθρον 7

Καθήκοντα Ὑπευθύνου Οἰκονομικῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

1. Ὁ Ὑπεύθυνος τῶν Οἰκονομικῶν:

α) φροντίζει γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ποὺ ἀφοροῦν στὴν διαχείριση τοῦ Ίδρύματος καὶ γενικὰ διαχειρίζεται τὴν περιουσία αὐτοῦ,

β) τηρεῖ καὶ φυλάσσει τὸ Βιβλίον Ταμείου, καθὼς καὶ τὰ τριπλότυπα γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ τὰ διπλότυπα ἐντάλματα πληρωμῶν τοῦ Ίδρύματος,

γ) εἰσπράττει μὲ τριπλότυπα γραμμάτια εἰσπράξεων κάθε ἔσοδο τοῦ Ίδρύματος καὶ διενεργεῖ τὶς πληρωμὲς ποὺ ἀποφάσισε τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο βάσει διπλοτύπων ἐνταλμάτων πληρωμῶν, τὰ ὁποία συνυπογράφει μὲ τὸν Γενικὸ Γραμματέα,

δ) εὐθύνεται γιὰ τὴν φύλαξη τῶν χρημάτων τοῦ Ίδρύματος, τὰ ὁποία κατατίθενται σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς Τράπεζες ποὺ λειτουργοῦν στὴν πόλιν τῆς Κέρκυρας στὸ ὄνομα τοῦ Ίδρύματος,

ε) διενεργεῖ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις χρημάτων κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου,

στ) ἐπιμελεῖται μαζὶ μὲ τὸν Γενικὸ Γραμματέα τὴν σύνταξη τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ίδρύματος,

ζ) συνυποβάλλει μὲ τὸν Γενικὸ Γραμματέα τὸν ἐν λόγῳ Προϋπολογισμὸ τοῦ Ίδρύματος στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο πρὸς ψήφισιν,

η) συντάσσει καὶ ὑποβάλλει στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο πρὸς ψήφισιν τὸν Ἀπολογισμὸ τοῦ Ίδρύματος,

θ) συντάσσει τὸν Γενικὸ Ἰσολογισμὸ τοῦ Ίδρύματος,

ι) τηρεῖ καὶ φυλάσσει τὸ Βιβλίον Κτηματολογίου καὶ τὸ Βιβλίον Ὑλικοῦ, καθὼς καὶ κάθε ἄλλο διαχειριστικὸ Βιβλίον τοῦ Ίδρύματος.

Τὸν Ὑπεύθυνο τῶν Οἰκονομικῶν ἐπικουροῦν κατὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν καθηκόντων του ὑπάλληλοι τοῦ Ίδρύματος ποὺ ὀρίζονται μὲ ἀπόφαση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος τοῦ Ὑπευθύνου τῶν Οἰκονομικῶν, αὐτὸν ἀναπληρώνει ἄλλο μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ τὸν Πρόεδρο.

Ἄρθρον 8

Τὸ Ἴδρυμα τηρεῖ μὲ μέριμνα τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα:

α) τὸ Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου στὸ ὁποῖο καταχωρίζονται οἱ Ἀποφάσεις καὶ οἱ Πράξεις τοῦ Δ.Σ. καί,

β) τὸ Βιβλίον Πρωτοκόλλου (εἰσερχομένων καὶ

έξερχομένων έγγραφων), θεωρημένα για κάθε νόμιμη χρήση από την Ίερά Μητρόπολη Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων.

Επίσης τὸ Ἴδρυμα ποὺ ἔχει ἰδία διαχείριση τηρεῖ μὲ μέριμνα τοῦ Ὑπευθύνου τῶν Οἰκονομικῶν, τὰ διαχειριστικὰ αὐτοῦ βιβλία, σύμφωνα μὲ τὸ σύστημα τήρησης τῶν Λογιστικῶν Βιβλίων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων, θεωρημένα γιὰ κάθε νόμιμη χρήση ἀπὸ τὴν Ίερά Μητρόπολη Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων, ἤτοι:

α) τὸ Βιβλίον Ταμείου στὸ ὁποῖο καταχωρίζονται κατὰ χρονολογικὴ σειρὰ οἱ πάσης φύσεως εἰσπράξεις καὶ πληρωμές, καθὼς καὶ τὰ ἀριθμημένα κατ' αὐξοντα ἀριθμὸ τριπλότυπα γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ τὰ ἐπίσης ἀριθμημένα κατ' αὐξοντα ἀριθμὸ διπλότυπα ἐντάλματα πληρωμῶν,

β) τὸ Βιβλίον Ἀπογραφῶν στὸ ὁποῖο καταχωρίζονται κατ' ἔτος λεπτομερῶς τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα, ὁ ἀπολογισμὸς καὶ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Ἰδρύματος,

γ) τὸ Βιβλίον Κτηματολογίου, στὸ ὁποῖο καταγράφεται ὅλη ἡ ἀκίνητη περιουσία τοῦ Ἰδρύματος,

δ) τὸ Βιβλίον Ὑλικοῦ, στὸ ὁποῖο καταγράφεται ὅλη ἡ κινητὴ περιουσία τοῦ Ἰδρύματος καὶ μὲ τὸ ὁποῖο παρακολουθεῖται ἡ εἰσαγωγή, ἡ ἐξαγωγή καὶ τὸ ὑπόλοιπο τῶν διαφόρων πραγμάτων του.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο μπορεῖ, ἐὰν τὸ κρίνει σκόπιμο, νὰ ὀρίσει τὴν τήρηση καὶ ἄλλων βιβλίων ἢ στοιχείων.

Ἄρθρον 9

Γιὰ κάθε εἰσπραξη κάθε ἐσόδου τοῦ Ἰδρύματος ἐκδίδεται τριπλότυπο γραμμάτιο εἰσπράξεως στὸ ὁποῖον ὑπογράφει ὁ πληρώσας καὶ ὁ εἰσπράξας Ὑπεύθυνος τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ Ἰδρύματος. Τὸ πρωτότυπον παραδίδεται στὸν πληρώσαντα, τὸ πρῶτο ἀντίγραφο ἐπισυνάπτεται στὰ δικαιολογητικὰ εἰσπράξεως καὶ τὸ δεύτερο παραμένει στὸ στέλεχος.

Γιὰ κάθε πληρωμὴ ποὺ ἀποφασίζει τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰδρύματος, πάντοτε ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν προβλέψεων τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἐκδίδεται διπλότυπο Ἐντάλμα Πληρωμῆς, τὸ ὁποῖο εἶναι ἐκτελεστέο ἐφόσον φέρει ἀπαραιτήτως τὴν ὑπογραφή, τόσο τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα, ὅσο καὶ τοῦ Ὑπευθύνου τῶν Οἰκονομικῶν. Τὸ πρωτότυπο ἐπισυνάπτεται εἰς τὰ δικαιολογητικὰ δαπάνης, τὸ δὲ ἀντίγραφο παραμένει εἰς τὸ στέλεχος.

Ἄρθρον 10

1. Τὸ οἰκονομικὸν ἔτος ἀρχεταὶ τὴν 1ην Ἰανουα-

ρίου καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου.

2. Ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ Ἰδρύματος, ποὺ ἀφορᾷ στὸ ἐπόμενο οἰκονομικὸ ἔτος, συντάσσεται καὶ ὑποβάλλεται ἀπὸ τὸν Ὑπεύθυνο τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὸν Γενικὸ Γραμματέα στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο πρὸς ψήφιση ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, ψηφίζεται δὲ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀργότερο ἐντὸς τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου καὶ ἀμέσως κατόπιν ὑποβάλλεται γιὰ ἔγκριση στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο. Μεταγενέστερες τροποποιήσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτρέπονται, μὲ τὴν προϋπόθεση τῆς ψήφισής τους ἀπὸ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο καὶ τῆς ὑποβολῆς τους γιὰ ἔγκριση στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο.

3. Ὁ Ἀπολογισμὸς τοῦ Ἰδρύματος, ποὺ ἀφορᾷ στὰ πραγματοποιηθέντα ἔσοδα καὶ ἐξοδα τοῦ προηγούμενου οἰκονομικοῦ ἔτους, συντάσσεται ἀπὸ τὸν Ὑπεύθυνο τῶν Οἰκονομικῶν ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, ὑποβάλλεται δὲ ἀπὸ τὸν ἴδιο στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο πρὸς ψήφιση ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου. Ὁ Ἀπολογισμὸς ἀναγράφει σὲ ἰδιαίτερη στήλη τὰ προϋπολογισθέντα ἔσοδα καὶ ἐξοδα, τὰ πραγματοποιηθέντα ἔσοδα καὶ ἐξοδα, τὶς διαφορὰς μεταξύ τους καὶ τὸ ταμειακὸ ὑπόλοιπο τὸ ὁποῖο προκύπτει.

4. Μὲ τὸν Ἀπολογισμὸ συντάσσεται ἀπὸ τὸν Ὑπεύθυνο τῶν Οἰκονομικῶν Γενικὸς Ἰσολογισμὸς τοῦ Ἰδρύματος, στὸν ὁποῖο ἀναγράφονται ἀναλογικῶς τὰ ἐνεργητικὰ καὶ παθητικὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ προηγούμενου οἰκονομικοῦ ἔτους.

5. Ὁ Ἀπολογισμὸς καὶ ὁ Γενικὸς Ἰσολογισμὸς τοῦ Ἰδρύματος ὑποβάλλονται γιὰ ἔγκριση στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου.

Ἄρθρον 11

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος καὶ διάθεση αὐτῶν

1. Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α) ἐπιχορηγήσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων καὶ γενικῶς Ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου,

β) Κρατικὲς ἐπιχορηγήσεις, Κοινοτικὲς ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις ἐκ μέρους τῆς Νομαρχιακῆς καὶ τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης, Ὄργανισμῶν καὶ ἄλλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου,

γ) ἐπιχορηγήσεις ἀπὸ φυσικὰ πρόσωπα καθὼς καὶ κάθε ἄλλη νόμιμη ἐπιχορήγηση,

δ) δωρεές έν ζωή ή αίτία θανάτου, κληρονομίες και κληροδοσίες κινητών και άκινήτων,

ε) εισφορές σε είδος ή σε χρήμα φίλων του Ίδρύματος,

στ) πρόσοδοι από την πραγματοποίηση διαφόρων έκδηλώσεων του Ίδρύματος,

ζ) πρόσοδοι από την κινητή και άκίνητη περιουσία του Ίδρύματος,

η) πόροι από την αξιοποίηση Έθνικών Προγραμμάτων ή Προγραμμάτων της Εύρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων Διεθνών Προγραμμάτων,

θ) λοιπά πάσης φύσεως έσοδα (λ.χ. έσοδα από διαφημίσεις στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα του Ίδρύματος), που προέρχονται από κάθε είδους δραστηριότητες του Ίδρύματος και από κάθε νόμιμη πηγή.

2. Οί δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες γίνονται αποδεκτές από τον Πρόεδρο του Ίδρύματος μετά από προηγούμενη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, οί δε κληρονομίες πάντοτε με τό εύεργέτημα της απογραφής.

3. Οί άνωτέρω πόροι της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου διατίθενται με απόφαση του Δ.Σ. του Ίδρύματος:

α) για την άντιμετώπιση των παγίων έξόδων λειτουργίας του Ίδρύματος,

β) για την προμήθεια του απαιτούμενου έξοπλισμού του Ίδρύματος,

γ) για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος Κανονισμού,

δ) για τις άμοιβές του προσωπικού που θα προσληφθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας,

ε) για την κάλυψη κάθε άλλης δαπάνης που αποσκοπεί στην επίτευξη των σκοπών του Ίδρύματος έντός του πλαισίου των έγκεκριμένων κάθε φορά κονδυλίων του Προϋπολογισμού.

Άρθρον 12

Σφραγίδα του Ίδρύματος

Τό Ίδρυμα έχει δική του σφραγίδα κυκλική, στην οποία αναγράφεται ή έπωνυμία του, «Έπικοινωνιακό και Μορφωτικό Ίδρυμα της Ίερας Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων - Ο Άγιος Σπυρίδων» και εις τό κέντρον φέρει τό Πρόσωπο του Άγίου Σπυρίδωνος.

Άρθρον 13

Τροποποίηση του Κανονισμού

Ο παρών Κανονισμός τροποποιείται από την Ίερά Σύνοδο ύστερα από αίτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ίδρύματος, για τη λήψη της όποίας είναι άπαραίτητη ή ψήφος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Άρθρον 14

Κατάργηση του Ίδρύματος

Τό παρών Ίδρυμα καταργείται με απόφαση της Ίερας Συνόδου ύστερα από αίτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον πέντε μελών συμπεριλαμβανομένου άπαραιτήτως και του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου και έγκρίνεται από τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο, όταν δέν έκπληρώνει τις έκκλησιολογικές αυτού προϋποθέσεις και την άποστολή του, όταν παρεκκλίνει των σκοπών του ή όταν είναι πλέον άνεφικτη ή λειτουργία του. Σε κάθε περίπτωση κατάργησης του Ίδρύματος κάθε κινητό και άκίνητο αυτού περιέρχεται στο Νομικό Πρόσωπο της Ίερας Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων.

Άρθρον 15

Ο παρών Κανονισμός ισχύει από της δημοσίευσης αυτού στο επίσημο Δελτίο της Έκκλησίας της Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» και στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρον 16

Άπό τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Νομικού Προσώπου της Ίερας Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων, τό ύψος της όποίας δέν δύναται να προσδιορισθεί.

Άθήναι 6 Οκτωβρίου 2000

† Ο Άθηνών ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ο Άρχιγραμματεύς
Άρχιμ. Θεολόγος Άποστολίδης

Α Λ Λ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Ο ΣΕΒ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

....'Εκφράζω θερμές εύχαριστίες επί τη αποστολή τόμου υπό τόν τίτλον, «'Εκκλησία και Ταυτότητες, θεολογική και νομική θεώρηση του ζητήματος τών ταυτοτήτων».

Παρακαλώ τόν Κύριο νά σās διατηρή έν πλήρη υγεία και άκμη για νά συνεχίζετε άπροσκόπτως τó ιερón έργον σας.

Μετá πατρικῶν εύχῶν
† 'Ο 'Αμερικῆς Δημήτριος

Ο ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΒΕΛΓΙΟΥ

...."Έλαβον άσφαλῶς τόν άποσταλέντα κατ' έντολήν της Αύτου Μακαριότητος του 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνῶν και πάσης 'Ελλάδος κυρίου κυρίου Χριστοδούλου τόμον τών Πρακτικῶν της 'Ιερās Συνόδου της κατá τόν μήνα 'Οκτώβριον 1999 συνελθούσης 'Ιερās Συνόδου της 'Ιεραρχίας της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος και θερμῶς σās εύχαριστῶ.

Παρακαλῶ νά διαβιθάσετε τās έγκαρδίους εύχαριστίας και τόν σεβασμόν μου εις τόν Μακαριώτατον.

'Επί δέ τούτοις, διατελῶ μετ' εύγνωμοσύνης και πολλῆς της έν Κυρίῳ άδελφικῆς άγάπης.

'Εν Βρυξέλλαις, έν τη 'Ιερᾷ Μητροπόλει
τῆ 3ῆ Νοεμβρίου 2000.

† 'Ο Βελγίου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ο ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

....'Ελάβομεν τόν προφρόνως άποσταλέντα ήμίν, τη σεπτῆ έντολή του Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνῶν και πάσης 'Ελλάδος κ.κ. Χριστοδούλου και τη εύγενει φροντίδι ύμῶν, λίαν έμπεριστατωμένον και καλαισθητον τόμον, υπό τόν τίτλον «'Εκκλησία και ταυτότητες, θεολογική και νομική θεώρηση του ζητήματος τών ταυτοτήτων» και σās εύχαριστούμεν θερμῶς δια τήν τιμήν και τήν άγάπην...

Μετá της έν Κυρίῳ πατρικῆς άγάπης
† 'Ο Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ο ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

....'Επιθυμῶ νά έκφράσω τās εύχαριστίας μου πρὸς ὅλους εκείνους, οί ὁποιοί ειργάσθησαν δια τόν εις χεϊρας μου τόμον "ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ - ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ", έργασία ή ὁποία θα παραμείνη αδιάψευστος μάρτυς τών γεγονότων περι του σοβαροτάτου τούτου θέματος τών ταυτοτήτων.

'Ο 'Ιστορικὸς του μέλλοντος θα σταθῆ μετá προσοχῆς εις τó έργον αυτό δια νά άντλήση τά άπαραίτητα στοιχεία ιστορίσεως του γεγονότος και ὡς έκ τούτου είναι μεγίστη ή προσφορά πάντων 'Υμῶν τών έργασαμένων δια τήν έκδοσιν του τόμου τούτου πρὸς τήν 'Εκκλησίαν και τήν νεωτέραν 'Ιστορίαν αυτής.

Μετá πολλῆς της έν Κυρίῳ άγάπης
† 'Ο Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ τῆς 18ης Ὀκτωβρίου 2000

Κατόπιν τῆς ἀπὸ 7.12.1988 Ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου περὶ κοινοποιήσεως ὑμῖν τῶν ἐκάστοτε τελεσιδίκων, ὀριστικῶν καὶ ἀμετακλήτων ἀποφάσεων τῶν Συνοδικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, γνωστοποιούμεν ὑμῖν ὅτι:

1) Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 7/2000 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπεβλήθη, ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, εἰς τὸν Πρεσβύτερον Γεώργιον Πότσιον τοῦ Δημοσθένους, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἡ ποινὴ τῆς ἐνὸς ἔτους καὶ τριῶν μηνῶν ἀργίας ἀπὸ πάσης Ἱεροπραξίας.

2) Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2/2000 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπεκυρώθη ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 5/2000 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσα, ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, εἰς τὸν Ἱεροδιάκονον Χριστόδουλον Σγουρομάλλην, κατὰ κόσμον Χαράλαμπον τοῦ Βασιλείου, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου, ποινὴ τῆς καθαιρέσεως ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

3) Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 4/2000 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπεκυρώθη ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 6/2000 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσα, ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, εἰς τὸν Πρεσβύτερον Ἀθανάσιον Δημητρόπουλον τοῦ Ἰωάννου, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φωκίδος, ποινὴ τῆς καθαιρέσεως ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

Αἱ ἀνωτέρω δικαστικαὶ ἀποφάσεις κατέστησαν τελεσιδικοί, ὀριστικαὶ καὶ ἀμετάκλητοι, συνωδᾶ ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 151 τοῦ Νόμου 5383/1932 "Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων

καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας" ὡς τίθενται καὶ ἰσχύουσι κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ Νόμου 590/1977 "Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος".

(Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

Ἱερὰ Μητρόπολις Μυτιλήνης

"Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τοῦ Π. Δ. 1398/73 «Περὶ συστάσεως ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων παρὰ τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν καὶ ταῖς Ἱεραῖς Μητροπόλεσι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 1342/76 ἡμετέραν ἀπόφασιν.

3. Τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2104/76 Ἐγκυκλίου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ ἀναδιάρθρωσεως τῶν ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων».

4. Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. 673/77 «Περὶ ἀνακατανομῆς καὶ ρυθμίσεως ὀργανικῶν τινων θέσεων Διακόνων» καὶ

5. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 33, 34, 36 καὶ 37 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/69 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων Διακόνων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν:

α) Ἁγίου Θεράποντος Μυτιλήνης,

β) Ἁγίου Νικολάου Πλωμαρίου καὶ

γ) Ἁγίου Γεωργίου Πολιχνίτου

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας προκηρύξεως ἐν τῷ δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 15ῃ Σεπτεμβρίου 2000

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

"Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τῶν

ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν. Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῶ

Ἁγίου Ἀνδρέου Λαυρίου - Ἀττικῆς καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Σπάτα τῆ 19ῃ Ὀκτωβρίου 2000

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς
ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν. Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῶ

Ἁγίας Παρασκευῆς Λαυρίου - Ἀττικῆς καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Σπάτα τῆ 19ῃ Ὀκτωβρίου 2000

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς
ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν

τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίου Γεωργίου Νέας Παλλήνης - Ἀττικῆς καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Σπάτα τῆ 3ῃ Νοεμβρίου 2000

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς
ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καρπενησίου

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὸ ὑπ' ἀριθ. 606/5-7-'80 Προεδρικὸν Διάταγμα (ΦΕΚ 161/15-7-'80) «Περὶ συστάσεως ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων παρὰ τῆ Ἱερᾶ Μητροπόλει Καρπενησίου» καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὴν κενὴν διακονικὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ ναοῦ τοῦ «Ἁγίου νεομάρτυρος Μιχαῆλ» -Γρανίτσης- Εὐρυτανίας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καρπενησίῳ τῆ 25ῃ Ὀκτωβρίου 2000

† Ὁ Καρπενησίου ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀργολίδος

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς

- α) Κοιμ. Θεοτόκου Ἄργους
- β) Ἁγίου Βασιλείου Ἄργους
- γ) Ἁγίου Νικολάου Ἄργους καὶ
- δ) Ἁγίου Κωνσταντίνου Ναυπλίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ

ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ναυπλίῳ τῆ 26-10-2000

† Ὁ Ἀργολίδος ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

- α) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μεσοχωρίου,
- β) Ἀγίου Ἀθανασίου Ἀδριανῆς,
- γ) Ἀγίας Αἰκατερίνης Καλαμαρᾶ καὶ
- δ) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Νεοχωρίου Ἀριστομένους,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Καλαμάτῃ τῆ 30ῆ Ὀκτωβρίου 2000

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μηθύμνης

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως λαϊκοῦ ὑπαλλήλου Κλάδου ΔΕ Κλητῆρος ὁδηγοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅπως ἐντὸς εἰκοσαήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν κατὰ Νόμον ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν. Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως ταύτης δεόν νὰ ἔχωσιν τὰ δι' ἐκκλησιαστικὸν ὑπάλληλον προσόντα, ὡς ταῦτα ὀρίζονται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 6 ἕως 13 τοῦ 5/1978 Κανο-

νισμοῦ «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων». Ὁ διορισμὸς εἰς τὴν ὡς ἄνω θέσιν ἐνεργηθήσεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ.

Ἐν Καλλονῇ τῆ 31ῆ Ὀκτωβρίου 2000

† Ὁ Μηθύμνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίου Σπυρίδωνος Δουμενῶν Καλαβρύτων καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Αἰγίῳ τῆ 31ῆ Ὀκτωβρίου 2000

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κορίνθου, Σικυῶνος, Ζεμενοῦ, Ταρσοῦ καὶ Πολυφέγγους

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίων Μακαρίου - Γεωργίου Κορίνθου καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Κορίνθῳ τῆ 1ῆ Νοεμβρίου 2000

† Ὁ Κορίνθου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ